

300.7
K 23.17
53

การทดลองการล่อนแบบซินดิเคต (Syndicate) วิชาสังคมศึกษา
หน่วยสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองในสังคมไทย ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ปริญญานิพนธ์

ของ

สุวรรณ สุวรรณเวช

23 ค.ค. 2526

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 พระโขนง กรุงเทพฯ 11 โทร. 3921575, 3915058

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประธานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

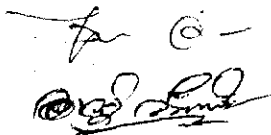
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

เมษายน 2526

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตได้พิจารณาปัญหานี้อยู่แล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒได้

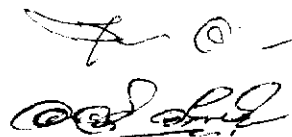
คณะกรรมการที่ปรึกษา

ประธาน

กรรมการ

คณะกรรมการสอบ

ประธาน

กรรมการ

เลขาฯ / เลขาค

กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือและคำแนะนำอย่างดียิ่งจาก
อาจารย์ตรุเนตร อีชลล์สวัสดิ์ และอาจารย์อาวุธ วัฒนสิน ที่กรุณารับเป็นที่ปรึกษาให้แนวความคิด
ข้อเสนอแนะในการวางแผนการวิจัยตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนสำเร็จลงได้ด้วยดี
ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร สิ้นสินธุ์ อาจารย์กัลยา ภูมิภาค
และอาจารย์จำรัส น้อยแสงศรี ที่ได้กรุณาช่วยตรวจเครื่องหมายการวิจัย และให้ข้อเสนอแนะ
ต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ คณะอาจารย์ และนักเรียนโรงเรียนวัดทรงธรรม
ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ผู้วิจัยขอเทิดทูนและรำลึกถึงพระคุณของบิดามารดา ครู-อาจารย์ผู้วางรากฐาน
การศึกษา และส่วนหนึ่งของความสำเร็จในครั้งนี้มาจากการช่วยเหลือและให้กำลังใจตลอดเวลา
ของ คุณกุสุมา สุวรรณเวช ขอขอบพระคุณ

สุวรรณ สุวรรณเวช

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	3
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
๑	นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า	7
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบซิปปา เคท.	7
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา	16
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา	21
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ	24
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อวิธีสอน	27
	ความคงทนในการจำ	30
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคงทนในการจำ	32
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	35
	กลุ่มประชากร	35
	กลุ่มตัวอย่าง	35
	เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	35
	แบบแผนการวิจัย	41
	วิธีดำเนินการทดลอง	42
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	43

4 การวิเคราะห์ข้อมูล	
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	46
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
การเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลอง	
และกลุ่มควบคุมหลังการเรียน	47
การเปรียบเทียบคะแนนเจตคติต่อวิธีสอน ระหว่างกลุ่มทดลอง	
และกลุ่มควบคุม	48
การเปรียบเทียบคะแนนความคงทนในการจำ ระหว่างกลุ่มทดลอง	
และกลุ่มควบคุม	49
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	50
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	50
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	50
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	51
การวิเคราะห์ข้อมูล	52
สรุปผลการทดลอง	52
อภิปรายผล	52
ข้อเสนอแนะทั่วไป	54
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	55
บรรณานุกรม	56
ภาคผนวก	63

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แบบแผนการวิจัย	41
2 การเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมหลังการเรียน	47
3 การเปรียบเทียบคะแนนเจตคติต่อวิธีสอน ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม	48
4 การเปรียบเทียบคะแนนความคงทนในการจำ ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม	49

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 การแสดงการวัดที่หนึ่งการเรือนแบบซินติเคท	13
2 แสดงลักษณะและขั้นตอนในการลดแบบซินติเคท	15

ภูมิหลัง

วิชาสังคมศึกษาเป็นวิชาที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ประเทศจะเจริญก้าวหน้าหรือล้าหลังเพียงใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับความรู้ ความสามารถ จินตวิสัยใจของชนในชาติเป็นส่วนรวม และคุณสมบัติของพลเมืองในชาติจะเป็นอย่างไรนั้น ก็ขึ้นอยู่กับการศึกษาเป็นสำคัญ วิชาสังคมศึกษามีส่วนช่วยพัฒนาคุณสมบัติของพลเมืองให้ประสิทธิภาพสูง (สันต์ ธรรมบำรุง 2522 : บทนำ) เพื่อให้เป็นสมาชิกและกำลังที่ดีของสังคม ด้วยเหตุนี้จึงได้จัดให้มีการเรียนการสอนในสถานศึกษาทุกระดับในทุกประเทศ และจุดมุ่งหมายในการเรียนการสอนก็ไม่ได้อยู่ที่เนื้อหาแต่เพียงอย่างเดียว แต่ยังต้องมีการฝึกฝน อบรมความเป็นพลเมืองดีให้กับนักเรียน โดยเฉพาะการฝึกให้นักเรียนสามารถตัดสินใจได้อย่างฉลาด ถูกต้อง เหมาะสม (อุไรวรรณ เขียมประเสริฐ 2524 : 1) มีทักษะในการคิด รู้จักทำงานและสามารถนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ (Edward. 1960 : 30) ทั้งยังช่วยให้มีความมั่นใจในตนเอง เข้าใจ ปัญหาชีวิตและธรรมชาติของสังคม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนรู้จักตนเองและมีเจตคติที่ดีต่อสังคม ตลอดจนมีทักษะและประสิทธิภาพในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างปกติสุข (เจริญ ฑูตสี 2521 : 10) ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ได้กล่าวถึงความสำคัญของวิชาสังคมศึกษาไว้ว่า เป็นวิชาที่ช่วยส่งเสริมบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ และความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกในครอบครัว ในชุมชน ในประเทศ และในประชาคมของโลก ทั้งยังช่วยส่งเสริม ความเป็นพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข (กระทรวง ศึกษาธิการ 2520 : 63) สรุปได้ว่า ความสำคัญของวิชาสังคมศึกษาก็คือ การพัฒนาผู้เรียน ให้เป็นสมาชิกที่มีคุณภาพของสังคมนั้น ๆ เนื้อหาที่จัดไว้ในหลักสูตร เน้นความสัมพันธ์ระหว่าง สิ่งแวดล้อมกับสังคม การติดต่อสัมพันธ์และการฝึกทักษะ มุ่งให้ผู้เรียนมีทักษะทางสังคม (Social Skill) โดยรู้จักการอยู่ร่วมกัน ซึ่งไปวิธีการติดต่อสัมพันธ์การเรียนในลักษณะกลุ่ม

จะช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะของการทำงานร่วมกัน ซึ่งประกอบด้วย ความเป็นผู้นำและการเป็นสมาชิกของกลุ่ม อันเป็นลักษณะเด่นของการรวมกลุ่มในการทำงาน ส่วนกิจกรรมที่ตามมา คือ ทักษะการอภิปรายเพื่อสร้างความมีเหตุผล ประกอบการตัดสินใจ การมีนิสัยของการทำงานเป็นกลุ่มและยอมรับมติของหมู่คณะ จะฝึกให้ผู้เรียนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพในสังคมต่อไป (สิริวรรณ สุวรรณภา 2523 : 68 - 69)

ดังนั้น การสอนสังคมศึกษา ครูผู้สอนจำเป็นจะต้องเน้นในด้านการปฏิบัติและการแก้ปัญหาตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์ โดยการให้นักเรียนได้ลงมือศึกษา ค้นคว้าด้วยตัวของเขาเองจนเกิดความรู้ ความเข้าใจ เพื่อให้รู้สาเหตุของปัญหาและหาวิธีการป้องกัน เพราะว่าในบัจจุบันการมีความรู้เพียงอย่างเดียวมันไม่อาจช่วยให้ผู้เรียนออกไปอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข นักเรียนจึงจำเป็นต้องได้เรียนรู้วิธีการต่าง ๆ ด้วยตัวเอง มีทักษะในการตัดสินใจ กล้าที่จะตัดสินใจในแนวทางที่ไม่ขัดต่อหลักการและเหตุผล และเชื่ออาบวยต่อประโยชน์ส่วนรวมด้วย (ภิญโญ ปวทอง 2518 : 100) ซึ่ง เอ็ดวิน (Edwin. 1967 : 28 - 58) ก็ได้ให้ความเห็นไว้ว่า กระบวนการเรียนวิชาสังคมศึกษาไม่ได้จำกัดว่าจะเกิดขึ้นในห้องเรียนเท่านั้น แต่สามารถจะเรียนรู้ได้ทุกหนทุกแห่งโดยตัวเด็กเอง ด้วยการอ่าน การดูและการฟัง ดังนั้น การสอนสังคมศึกษาแนวใหม่ จึงจำเป็นต้องหาวิธีการว่า ทำอย่างไรเด็กจึงจะเกิดการเรียนรู้ด้วยตัวเองโดยผ่านกระบวนการสืบสอบและกระบวนการใช้ความคิด ไม่ใช่เป็นการเรียนรู้ด้วยวิธีท่องจำ ซึ่งวิธีสอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ รู้จักคิดแก้ปัญหา ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง รู้จักการทำงานเป็นกลุ่มก็คือ วิธีสอนแบบซินดิเคต ซึ่ง วิจิตร ลิบลี (วิจิตร ลิบลี 2521 : 5) ได้กล่าวว่า เป็นวิธีสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนทำงานกลุ่ม รู้จักวิธีการประชุมปรึกษาหารือเพื่อแก้ปัญหา เสริมทักษะในการค้นคว้าหาค้นคว้า และมีความคิดในเชิงสหวิทยาการ จึงอาจกล่าวได้ว่า การเรียนการสอนแบบซินดิเคต (Syndicate) ยึดตัวผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ โดยมีครูเป็นผู้แนะแนวทาง การเรียนการสอนจัดเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 4 - 6 คน ครูจะมอบงานชิ้นหนึ่งให้แก่กลุ่มเพื่อทำงานร่วมกัน งานชิ้นหนึ่ง ๆ จะประกอบด้วยกรณีตัวอย่าง (Case) และปัญหา 2 - 4 ปัญหา และมีเอกสารอ้างอิงหลายฉบับที่ต้องอ่านเพื่อประมวลคำตอบสำหรับปัญหานั้น ๆ

หรือครูอาจให้ Reading list แนะนำหนังสือหรือเอกสารที่ผู้เรียนสามารถค้นคว้าได้อย่างกว้างขวางเกี่ยวกับหัวข้อนั้น ๆ ก็ได้ แต่จะต้องระบุให้ชัดเจนว่าอยู่ส่วนไหนหรือตอนใดของหนังสือดังกล่าว กลุ่มย่อยแต่ละกลุ่มจะต้องเขียนรายงานร่วม (Joint Report) หนึ่งฉบับและให้ผู้แทนกลุ่มเสนอรายงานของกลุ่มต่อผู้สอน ผู้สอนจะสรุปรายงานของกลุ่มต่าง ๆ รวบรวมและแก้ไขให้สมบูรณ์ แล้วมีการบรรยายสำหรับผู้เรียนทั้งชั้นเพื่ออภิปรายในปัญหาดังกล่าวร่วมกันอีกครั้ง

จะเห็นได้ว่า การสอนแบบซินติเคท น่าจะทำให้ให้นักเรียนบรรลุเป้าหมายตามจุดประสงค์ของวิชาสังคมศึกษาดังกล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาค้นคว้าในเรื่องนี้ว่าการสอนแบบซินติเคทสามารถช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาแตกต่างจากการสอนตามคู่มือการสอนสังคมศึกษาหรือไม่ อย่างไร และศึกษาว่านักเรียนที่เรียนจากการสอนแบบซินติเคทจะมีเจตคติที่ดีต่อวิธีสอนนี้หรือไม่

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนจากการสอนแบบซินติเคทกับการสอนตามคู่มือการสอนสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติของนักเรียนที่เรียนจากการสอนแบบซินติเคทกับการสอนตามคู่มือการสอนสังคมศึกษา
3. เพื่อเปรียบเทียบความคงทนในการจำ ระหว่างการเรียนโดยการสอนแบบซินติเคทกับการสอนตามคู่มือการสอนสังคมศึกษา

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ทำให้ทราบผลของการสอนแบบซินติเคท และเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการสอนแบบซินติเคท ซึ่งจะเป็นแนวทางให้ครูสังคมศึกษาเลือกใช้วิธีสอนที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนสังคมศึกษา

2. การศึกษาครั้งนี้ เป็นแนวทางให้ครูผู้สอนสังคมศึกษาได้มีวิธีการส่งเสริมเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียน

3. การศึกษาครั้งนี้ทำให้ได้ตัวอย่างชุดการเรียนการสอนแบบซินติเคท วิชาสังคมศึกษา หน่วยสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองในสังคมไทย

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จำกัดขอบเขตอยู่เฉพาะบทเรียนหน่วยสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองในสังคมไทย วิชาสังคมศึกษา (ส 204) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

2. กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดทรงธรรมอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2525 จำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 30 คน และกลุ่มควบคุม 30 คน

3. ระยะเวลาในการทดลองสอนกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มใช้เวลาในการทดลองสอน 20 คาบ คาบละ 50 นาที

4. ตัวแปรที่ศึกษา

4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ วิธีการสอนแบบ คือ

4.1.1 การสอนแบบซินติเคท

4.1.2 การสอนตามคู่มือการสอนสังคมศึกษา

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

4.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4.2.2 เจตคติ

4.2.3 ความคงทนในการจำ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การสอนแบบซินดิเคต (Syndicate) หมายถึง การสอนที่ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย 4 - 5 กลุ่ม แต่ละกลุ่มมีสมาชิกประมาณ 4 - 6 คน ครูจะมอบงานชิ้นหนึ่งให้แต่ละกลุ่มประกอบด้วยกรณีตัวอย่าง (Case) และปัญหาประมาณ 2 - 4 ปัญหา ครูมอบหนังสือหรือเอกสาร เพื่อให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มอ่านศึกษาหาคำตอบ สมาชิกแต่ละกลุ่มจะต้องร่วมกันทำการศึกษาค้นคว้าและเขียนรายงานร่วม (Joint Report) ให้ผู้แทนแต่ละกลุ่มเสนอรายงานของกลุ่มของตนต่อครูและกลุ่มอื่น ๆ ครูจะสรุปรายงานของกลุ่มต่าง ๆ และแก้ไขให้สมบูรณ์ แล้วมีการบรรยายสรุปเพื่ออภิปรายปัญหาร่วมกันทั้งสิ้น

2. การสอนตามคู่มือการสอนสังคมศึกษา หมายถึง การเรียนการสอนที่ดำเนินไปตามแผนการเรียน โครงการสอน แบบเรียนวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในเรื่องสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองในสังคมไทย ซึ่งการสอนนี้ใช้วิธีบรรยาย อธิบาย อภิปราย ชักถามนักเรียน ให้นักเรียนถาม ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหรือทำกิจกรรมอื่น ๆ ตามความเหมาะสม การดำเนินการสอนในแต่ละคาบก็ใช้วิธีการหลาย ๆ อย่างควบคู่กันไป โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา

3. ชุดการเรียนการสอนแบบซินดิเคต หมายถึง สื่อการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ความเกิดรวบยอด จุดประสงค์การเรียนรู้ กรณีตัวอย่าง (Case) บัตรกำหนดงาน และการประเมินผล

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนความสามารถของนักเรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังจากเสร็จสิ้นการเรียนการสอน เรื่องสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองในสังคมไทย

5. ความคงทนในการจำ หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการระลึกถึงสิ่งที่ได้เรียนผ่านไปแล้วหลังจากเรียนจบบทเรียนไปสัปดาห์ โดยใช่แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับเดิมวัดทั้งสองกลุ่ม

6. เจตคติต่อการสอน หมายถึง ท่าที่ ความรู้สึก ความคิดเห็นของนักเรียน
กลุ่มทดลองที่มีต่อการสอนแบบซินติเคท และกลุ่มควบคุมที่สอนตามหลักสูตร พุทธศักราช 2521
ซึ่งวัดได้โดยใช้แบบสอบถามเจตคติต่อการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นมาตราส่วนประมาณค่า
(Rating Scale) ตามแนวของลิเคิร์ท (Likert) เจตคติดังกล่าวจำแนกออกเป็นสาม
ประเภท ตามลักษณะของความรู้สึกและความนึกคิด ดังนี้

ประเภทที่ 1 เจตคติเชิงนิมาน หรือทางบวก (Positive Attitude)

หมายถึง เจตคติที่แสดงออกในลักษณะที่พึงพอใจ สนใจ สนับสนุน ยอมรับหรือเห็นด้วย ถ้าคนเรา
มีเจตคติแบบนี้ต่อสิ่งใดแล้ว ก็อยากจะปฏิบัติเช่นนั้น

ประเภทที่ 2 เจตคติเชิงนิเลิธ หรือทางลบ (Negative Attitude)

หมายถึง เจตคติที่แสดงออกในลักษณะที่ไม่พึงพอใจ ไม่ชอบหรือไม่เห็นด้วย ถ้าคนเรามีเจตคติ
แบบนี้ต่ออย่างใดอย่างหนึ่ง จะทำให้เกิดความเบื่อหน่าย

ประเภทที่ 3 เจตคติแบบกลาง (Indifferent Attitude) ได้แก่

การรู้สึกเฉย ๆ ไม่ถึงกับพอใจหรือไม่พอใจ หรือไม่ถึงกับชอบหรือไม่เกลียด

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็นหัวข้อ ดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบซินดิเคต
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนสังคมศึกษาและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเจตคติและผลงานวิจัยเจตคติต่อวิธีสอนสังคมศึกษา
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความคงทนในการจำและผลงานวิจัย

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบซินดิเคต

ประวัติความเป็นมาของการสอนแบบซินดิเคต (Syndicate)

การสอนแบบซินดิเคต เดิมเป็นวิธีการประชุมของกองทัพบกอังกฤษ ซึ่งใช้ประชุม นายทหารชั้นผู้ใหญ่ ในปี พ.ศ. 2489 กลุ่มเจ้าของโรงงานอุตสาหกรรมอังกฤษ ได้ร่วมกัน จัดตั้งสถาบันการฝึกอบรมขึ้น เพื่อหามาตรฐานการบริหารงานอุตสาหกรรมของอังกฤษ ซึ่งต่อมา เรียกชื่อว่าวิทยาลัยการบริหารของประเทศไทย วิทยาลัยแห่งนี้ได้ใช้วิธีการประชุมของ กองทัพอังกฤษ คือ ให้ผู้เข้าอบรมประชุมพิจารณาแก้ปัญหา เป็นหลักสำคัญ ต่อมาการประชุม แบบนี้ได้แพร่หลายมากขึ้นในประเทศอุตสาหกรรม (กริปี ฮัมโกยน์ 2520 : 228) สำหรับการประชุมแบบซินดิเคตในประเทศไทยนั้น ได้เริ่มที่สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์ โดยใช้ กับผู้เข้าอบรมของสำนักฝึกอบรม

ในด้านการสอนแบบซินดิเคตของประเทศไทย ได้เริ่มที่หน่วยพัฒนาคณาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อคณาจารย์กลุ่มหนึ่งได้เข้าฝึกอบรมเรื่องนี้ที่ประเทศอังกฤษ ระหว่างเดือนมิถุนายน - กรกฎาคม 2518 หลังจากกลับมา ก็ได้นำมาเผยแพร่และได้รับ

ความสำเร็จ (ไพฑูรย์ สันลารัตน์ 2522 : 163 - 164) นอกจากนี้ วิจิตร สันลารัตน์ ได้นำการล่อนแบบซินดีเคตมาเผยแพร่ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กับนิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการมัธยมศึกษา (ไพโรจน์ ดารามาดี 2524 : 9).

ความหมายของการล่อนแบบซินดีเคต

การล่อนแบบซินดีเคต เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและช่วยสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ล่อนและผู้เรียนให้ดีขึ้น (ทองอินทร์ วงศ์โสธร 2519 : 42) วิจิตร สันลารัตน์ (วิจิตร สันลารัตน์ 2524 : เอกสารฉบับ ๖.) ได้กล่าวถึงการล่อนแบบซินดีเคตไว้ว่า เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับชั้นเรียนประมาณ 30 คน ผู้ล่อนจะแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อยเรียกว่า Subgroups หรือ Syndicates สมาชิกของกลุ่มย่อยนี้จะมีประมาณ 4 - 6 คน ผู้ล่อนจะมอบงานชิ้นหนึ่งให้แต่ละกลุ่ม เพื่อปฏิบัติการร่วมกันงานชิ้นหนึ่ง ๆ จะประกอบด้วยกรณีตัวอย่าง (Case) และปัญหา 2 - 4 ปัญหา จะมีเอกสารอ้างอิงหลายฉบับที่ต้องอ่านเพื่อประมวลคำตอบสำหรับปัญหานั้น ๆ หรือผู้ล่อนอาจให้บัตรคำสั่งเพื่อแนะนำหนังสือหรือเอกสารที่ผู้เรียนจะสามารถค้นคว้าได้อย่างกว้างขวางเกี่ยวกับหัวข้อนั้นก็ได้ และบ่งบอกให้ชัดเจนว่าเป็นส่วนไหนหรือตอนใดของหนังสือดังกล่าว กลุ่มย่อยแต่ละกลุ่มจะต้องเขียนรายงานร่วม (Joint Report) หนึ่งฉบับ การเสนอรายงานของกลุ่มจะมีผู้แทนกลุ่ม ออกมาเสนอรายงานของกลุ่มต่อผู้ล่อนและเพื่อนร่วมชั้น ผู้ล่อนจะสรุปรายงานของกลุ่มต่าง ๆ รวบรวมและแก้ไขให้สมบูรณ์ แล้วมีการบรรยายทั้งชั้นเพื่ออภิปรายในปัญหาดังกล่าวร่วมกัน

๕ ขั้นตอนของวิธีล่อนแบบซินดีเคต มีดังนี้

1. ครูจะแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย 4 - 5 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มมีสมาชิก 4 - 6 คน การแบ่งกลุ่มนี้อาจใช้วิธีการให้นักเรียนเข้ากลุ่มตามความสมัครใจหรือใช้กับการนับ 1 - 6 ผู้ใดนับเลขใดก็ได้ไปรวมอยู่ในกลุ่มนั้นก็ได้
2. ครูมอบหมายงานชิ้นหนึ่งให้แต่ละกลุ่ม และสมาชิกในกลุ่มจะทำงานร่วมกันงานที่แต่ละกลุ่มได้รับไปนั้นประกอบด้วย

2.1 ปัตร์คำสั่ง

2.2 กรณีตัวอย่าง (Case) และปัญหา 2 - 4 ปัญหา

2.3 เอกสารอ้างอิงที่ให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มอ่านเพื่อศึกษา เป็นแนวทางหา

คำตอบตอบปัญหาหรือกรณีตัวอย่าง (Case) เอกสารอ้างอิงนี้ต้องมีหลายฉบับ และพอเพียงสำหรับสมาชิก เมื่อสมาชิกแต่ละคนรับไปแล้วจะต้องอ่านสรุปประเด็นและหาคำตอบออกมาให้ได้

2.4 ครูอาจจะให้รายชื่อหนังสือหรือเอกสารที่นักเรียนสามารถไปศึกษา

ค้นคว้าอย่างกว้างขวาง เพื่อหาคำตอบในหัวข้อที่ให้ไปก็ได้ แต่จะต้องบ่งบอกลงไปให้แน่ชัดว่าเป็นตอนใด หน้าไหนถึงหน้าไหนของหนังสือเล่มใด และอาจจะไปค้นคว้าหาอ่านที่ไหนอีกก็ได้

3. เมื่อผู้เรียนแต่ละกลุ่มได้รับปัญหา เอกสารอ้างอิงหรือรายชื่อหนังสือแล้ว สมาชิกของแต่ละกลุ่มจะต้องร่วมกันศึกษาค้นคว้า อภิปรายแลกเปลี่ยนความเห็น และเขียนรายงานร่วมกัน (Joint Report) ออกมาอย่างน้อยหนึ่งฉบับ

4. ให้ผู้แทนของแต่ละกลุ่มเสนอรายงานต่อครูและเพื่อนร่วมชั้น

5. ครูสรุปรายงานของกลุ่มต่าง ๆ และให้คำแนะนำ

6. ครูบรรยายทั้งชั้น เพื่ออภิปรายปัญหาร่วมกันอีกครั้ง

บทบาทของครูในการสอนแบบซินติเคท

ทวีป อภิสิทธิ์ (ทวีป อภิสิทธิ์ 2522 : 37) กล่าวว่าการสอนแบบซินติเคท จะประสบผลสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับการเตรียมเอกสาร การกำหนดกรณีและปัญหาที่ครูจะใช้สอน และให้แก่นักเรียนเพื่อทำกิจกรรมและศึกษาค้นคว้า กิจกรรมของครูที่จะต้องจัดเตรียม ประกอบด้วย

1. กรณีตัวอย่าง (Case) และปัญหา ที่จะให้นักเรียนศึกษาตอบปัญหา เพื่อหาข้อยุติ กรณีหรือปัญหาดังกล่าวนี้นี้ไม่ควรจะหาคำตอบได้จากเอกสารเพียงฉบับเดียว จะต้องอาศัยความรู้รอบด้าน (Interdisciplinary Thinking) มาใช้ในการแก้ปัญหา เพื่อหาคำตอบออกมาให้ได้

2. เอกสารวิชาการ รายชื่อหนังสือ ต้องเตรียมไว้ให้พอเพียงแก่สมาชิกของกลุ่มต่าง ๆ ที่จะศึกษาค้นคว้า เพื่อให้ได้ความรู้และแนวคิดอย่างกว้างขวาง ถ้าเป็นกรณีตัวอย่าง (Case) จะต้องให้ความคิดในทางตรงก็ทางอ้อมแก่นักเรียน ถ้าเป็นหนังสือจะต้องกำหนดหรือบ่งบอกไว้ชัดเจนว่าอยู่หน้าไหน ตอนใด เล่มที่เท่าไร

3. กำหนดเวลาให้แน่นอน โดยแบ่งเวลาดังนี้

3.1 เวลาสำหรับค้นคว้าอภิปรายในกลุ่ม ร้อยละ 60 ของเวลาเต็ม

3.2 เวลาสำหรับแต่ละกลุ่มรายงานหน้าชั้น ร้อยละ 30 ของเวลาเต็ม

3.3 เวลาสำหรับครูสรุป ร้อยละ 10 ของเวลาเต็ม

4. ครูอภิปรายร่วมกับนักเรียนเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมรายงานของนักเรียน

5. ครูสรุปทั้งชั้นอีกครั้งซึ่งเป็นการสรุปความรู้ที่นักเรียนควรจะได้รับครั้งสุดท้าย

กิจกรรมของนักเรียนในการเรียนการสอนแบบซินดีเคท

1. การแบ่งกลุ่ม จะใช้วิธีเข้ากลุ่มตามความสมัครใจหรือใช้วิธีคละกันโดยนับ 1 - 6 นักเรียนคนใดนับเลขใด ก็ให้ไปรวมอยู่ในกลุ่มนั้นก็ได้

2. ให้แต่ละกลุ่มเลือกประธาน และเลขานุการ สมาชิกในกลุ่มจะต้องผลัดเปลี่ยนกันเป็นประธานและเลขานุการ ที่คณา แคมมณี (ที่คณา แคมมณี 2522 : 63 - 64) ได้กล่าวถึง หน้าที่และลักษณะของประธานที่ดี เลขานุการที่ดี และสมาชิกของกลุ่มที่ดีไว้ดังนี้

2.1 หน้าที่และลักษณะของประธานที่ดี มีดังนี้

2.1.1 เตรียมแผนการประชุมไว้ล่วงหน้าและมีขั้นตอนตามชนิดของการประชุม

2.1.2 ควบคุมการอภิปรายในกลุ่มให้อยู่ในขอบเขตหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย

2.1.3 พิจารณามอบหมายงานให้สมาชิกของกลุ่มในกรณีที่ต้องการค้นคว้าอ้างอิงจากเอกสาร หรือการสังเกตการณ์ การสัมภาษณ์ เพื่อนำมาประกอบพิจารณาในกลุ่ม

2.1.4 คอยกระตุ้นให้ทุกคนภายในกลุ่มได้มีโอกาสพูดแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ และคอยสับประเด็นให้ได้ว่าใครพูดอย่างไร

2.1.5 คอยระมัดระวังอย่าให้สมาชิกในกลุ่ม คนใดคนหนึ่งผูกขาดการพูดหรือแสดงความคิดเห็นแต่เพียงผู้เดียว

2.1.6 เมื่อมีปัญหาหรือข้อขัดแย้งของสมาชิกในกลุ่ม จะต้องพยายามดำเนินการตกลงกันได้โดยความเห็นชอบของสมาชิกทุกคน

2.1.7 มีความสามารถในการสร้างบรรยากาศของกลุ่มให้ดีเสมอ

2.1.8 ไม่ใช้อิทธิพลของการเป็นประธานชี้แนะหรือเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นของกลุ่ม

2.1.9 สรุปรายการอภิปรายในกลุ่ม

2.2 หน้าที่และลักษณะของเลขานุการกลุ่มที่ดี

2.2.1 ช่วยประธานกลุ่มในการพิจารณาวางแผนการใช้เวลาให้เหมาะสม

2.2.2 จัดบันทึกการอภิปรายข้อคิดเห็นต่าง ๆ เท่าที่สรุปได้จากประธานกลุ่ม

2.2.3 รายงานผลการอภิปรายกลุ่มให้ประธานและสมาชิกทราบ

2.2.4 คอยเตือนประธานในกรณีที่ประธานพูดไม่ตรงประเด็น

2.2.5 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถเข้ากับสมาชิกทุก ๆ คนในกลุ่มได้

2.3 หน้าที่และลักษณะของสมาชิกที่ดี

2.3.1 มาทันเวลาประชุม หรือมาก่อนเวลาประชุมเล็กน้อย

2.3.2 ให้ความร่วมมือ และทำความเข้าใจในปัญหาหรือเรื่องที่ได้รับมอบหมายอย่างจริงจัง

2.3.3 หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับประเด็นใด ๆ ในขณะพิจารณาปัญหา จะต้องศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร หรือถามจากผู้ทรงคุณวุฒิให้เข้าใจกระจ่างแจ้ง

2.3.4 รู้สึกรับทราบของการประชุมกลุ่มแต่ละแบบ

2.3.5 เชื่อฟังผู้เป็นประธานการประชุม และสมาชิกทุกคนจะต้องเคารพต่อความคิดเห็นและเหตุผลซึ่งกันและกัน

2.3.6 ตระหนักถึงผลประโยชน์ของกลุ่มมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว

2.3.7 หากมีการขัดแย้ง สมาชิกที่ดีจะต้องรู้จักประนีประนอมความคิดเห็น
ได้ด้วยตนเอง

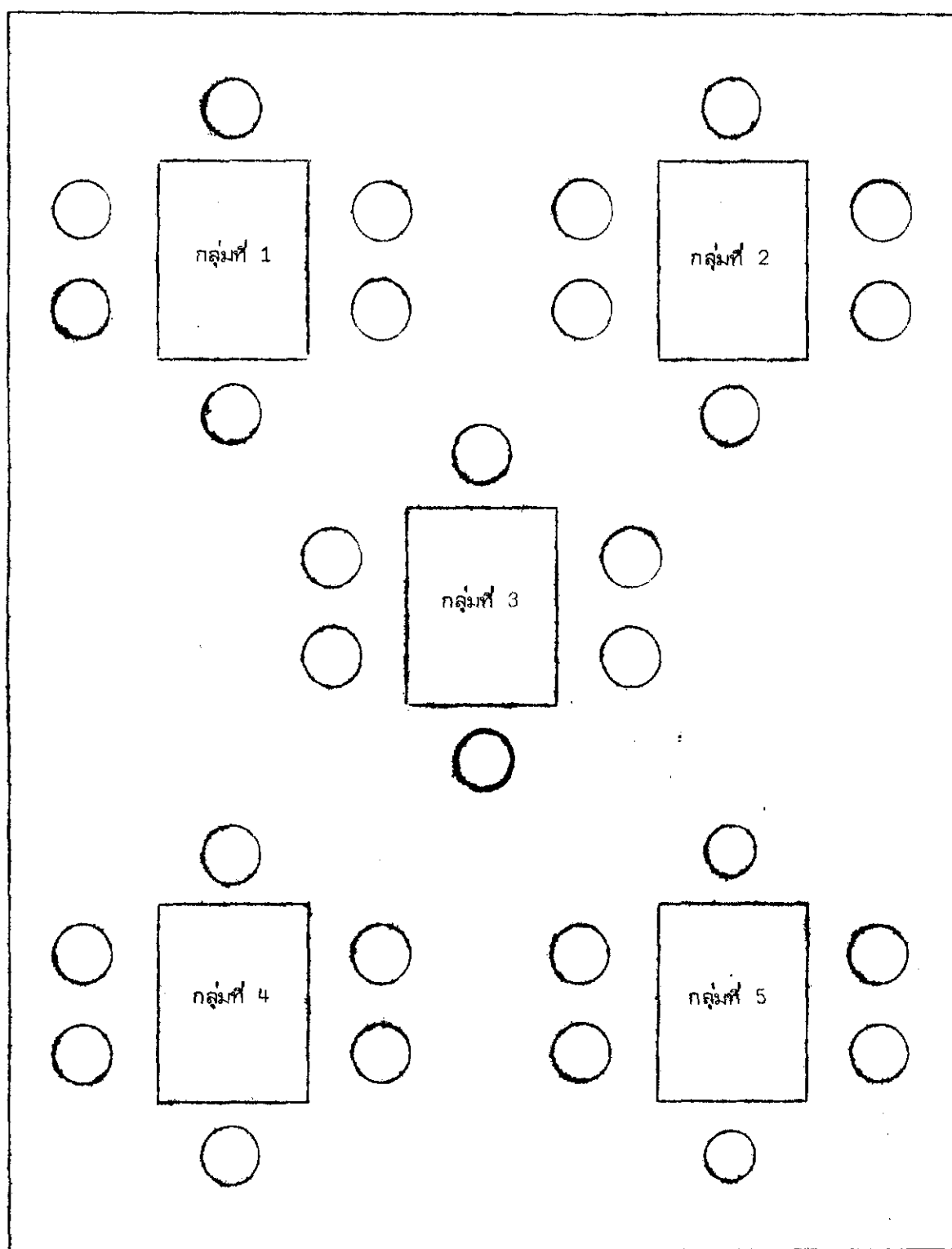
2.3.8 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานร่วมกับกลุ่ม

3. ผู้แทนของกลุ่มบริการให้ตัวอย่างหรือปัญหาจากครู แล้วนำมาศึกษาค้นคว้าหาคำตอบ
จากเอกสารหรือหนังสือจากห้องสมุด หรือจากประสบการณ์ที่นักเรียนมีอยู่

4. สมาชิกในกลุ่มอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาแต่ละ
ปัญหาที่กำหนดให้ แล้วเลขานุการเขียนรายงานสรุปการอภิปรายของกลุ่ม

การจัดที่นั่งการสื่อนแบบซินดิเคท

ไพศาล พลวัน (ไพศาล พลวัน 2521 : 254) และ กริช อัมโภชน์
(กริช อัมโภชน์ 2521 : 234) ได้เสนอแนะการจัดที่นั่งการเรียนแบบซินดิเคท ไว้ดังนี้

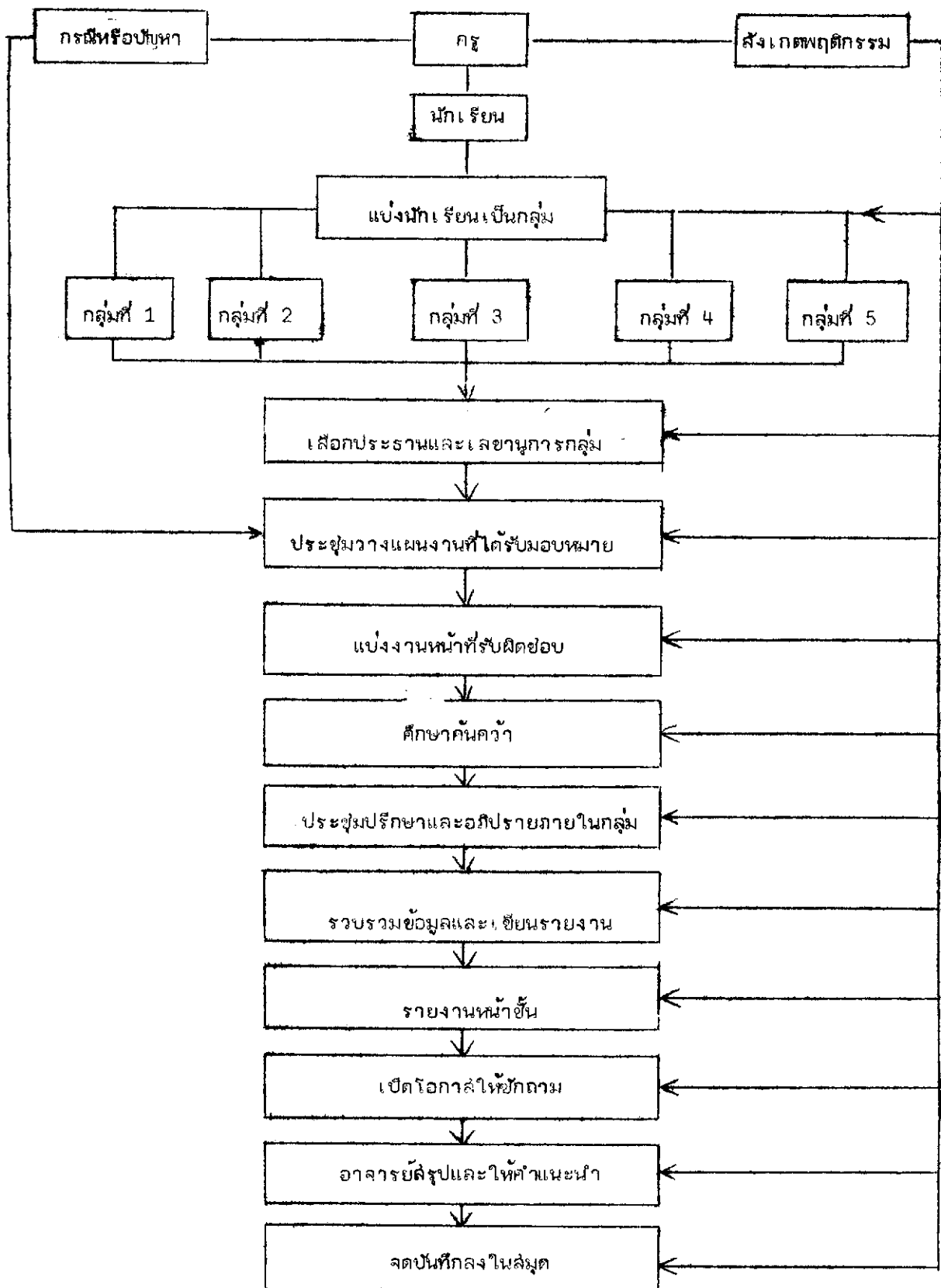

ภาพประกอบ 1 แสดงการจัดที่นั่งการเรียนแบบฮินดิกะ

ประโยชน์ที่ผู้เรียนและผู้สอนได้รับจากวิธีขึ้นโต๊ะ

ทองอินทร์ วงศ์โสธร (ทองอินทร์ วงศ์โสธร 2519 : 42 - 43) และ
ทวีป อภิสถิ (ทวีป อภิสถิ 2522 : 37) ได้กล่าวถึงประโยชน์จากการเรียนการสอน
แบบขึ้นโต๊ะ สรุปได้ดังนี้

1. ทั้งผู้สอนและผู้เรียนมีสิทธิในการอภิปรายเท่ากัน
2. ส่งเสริมทักษะในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม นักเรียนรู้จักร่วมมือแสดงความคิดเห็น ซึ่งสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนรู้จักวิเคราะห์ วิจารณ์ และพิจารณา
ปัญหา ด้วยความรอบคอบ มีเหตุผล
3. เป็นการฝึกให้นักเรียนรู้จักหน้าที่ และความรับผิดชอบ
4. ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการใช้แหล่งวิชาให้เกิดประโยชน์ เช่น ทักษะการใช้
ห้องสมุด
5. ผู้สอนไม่ผูกขาด ในฐานะผู้รู้แต่ผู้เดียว แต่ให้บทบาทช่วยเหลือ อธิบาย แนะนำ
และยังช่วยให้ครูลดเวลาพูดในขณะที่สอนอีกด้วย
6. ฝึกให้เป็นคนรู้จักแก้ปัญหาและมีความคิดกว้างขวางในเชิงสหวิทยาการ
7. ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้จากกันและกัน
8. ผู้สอนมีโอกาสได้รับข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ว่าการสอนของตนและ
การเรียนของนักเรียนเป็นอย่างไร ทำให้เข้าใจปัญหาการเรียนของผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น
9. นักเรียนไม่เบื่อหน่ายเพราะมีกิจกรรมให้นักเรียนทำหลายอย่าง
10. สร้างความสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างผู้เรียนและผู้สอน

ภาพประกอบ 2 แสดงลักษณะและขั้นตอนในการสอนแบบซินติ เคท

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา

วิชาสังคมศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของวิชาสังคมศาสตร์ประยุกต์ ที่ว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ และมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ (นิ่มนวล ทศรัตน์ 2522 : 6)

โดยมีลักษณะเนื้อหาบูรณาการ (Integrate) คือ นำเอาเนื้อหาจากสาขาวิชาต่าง ๆ มาผสมผสานกัน เช่น สังคมศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ มานุษยศาสตร์ จริยศาสตร์ ปรัชญา ภูมิศาสตร์ และประวัติศาสตร์ (ประนอม เดชชัย 2521 : 3) จากแขนงวิชาดังกล่าว ที่เลือกเอามาให้นักเรียนศึกษา เพื่อให้เขาเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม โดยมุ่งหวังว่าจะช่วยสร้างพฤติกรรมที่เหมาะสมและอยู่ได้อย่างเป็นสุขในสังคมของตน (วิจิตร ลินสิริ 2522 : 1)

การสอนสังคมศึกษาที่ผ่านมาเน้นการสอนเฉพาะภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง และศีลธรรม ส่วนพฤติกรรมศาสตร์อื่น ๆ ไม่เคยนำมาให้นักเรียนศึกษาเลย เช่น สังคมวิทยา มานุษยวิทยา เศรษฐศาสตร์ และรัฐศาสตร์ ซึ่งวิชาเหล่านี้น่าจะมีบทบาทมากขึ้นในการสอนสังคมศึกษาแนวใหม่ (นิ่มนวล ทศรัตน์ 2522 : 5) แต่ก็ไม่ได้มุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในศาสตร์ทางสังคมทุกสาขา เพื่อพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาการเฉพาะแต่อย่างใด แต่เป็นการเรียนรู้เพื่อให้มนุษย์สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในสิ่งแวดล้อมทุก ๆ ด้านที่เกี่ยวข้องกับตนเท่านั้น ดังนั้น สิ่งที่นักเรียนต้องเรียนรู้จึงเป็นลักษณะของสิ่งแวดล้อมที่เป็นการบูรณาการหรือผสมผสานกันในทุกสาขาวิชา ซึ่งครูผู้สอนจำเป็นต้องมีความเข้าใจอย่างดีในเรื่องนี้ และต้องเน้นการเรียนการสอนในลักษณะที่ทำให้เกิดบูรณาการกันจริง ๆ ไม่เข้าไปสร้างบุคลิกภาพของความเป็นนักปราชญ์ในเฉพาะสาขาวิชาเช่นแต่ก่อน (สงวนธรณ์ ฮิตพงษ์ 2523 : 7)

เนื่องจากสภาพสังคมมีการเปลี่ยนแปลง นักการศึกษาทางสังคมศึกษา จึงพยายามที่จะให้หลักสูตรวิชาสังคมศึกษาเปิดกว้าง โดยสอดเนื้อหาในหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการทางสังคมและชุมชนนั้น ๆ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงสภาพและปัญหาของสังคมที่ตนเองอาศัยอยู่อย่างถูกต้อง เนื้อหาในหลักสูตรสังคมศึกษาแนวใหม่จึงได้บรรจุ เรื่องราวหรือปัญหาสำคัญ ๆ ทางสังคม เช่น เรื่องราวที่เกี่ยวกับเยาวชน ปัญหายาเสพติด เรื่องราวเกี่ยวกับ

สิทธิสตรี ความเสมอภาคทางเพศ ปัญหาการใช้แรงงาน ปัญหาชนกลุ่มน้อย ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม หรือปัญหาในเมืองและชนบท ตลอดจนความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม และเหตุการณ์ของโลกปัจจุบัน รวมทั้งเหตุการณ์ภายในประเทศที่น่าสนใจ ซึ่งนอกเหนือจากเนื้อหาวิชาหน้าที่พลเมือง ศิลปกรรม ภูมิศาสตร์ และประวัติศาสตร์ที่กำหนดไว้ (สิริวรรณ สุวรรณอาภา 2523 : 69) เพื่อเป็นการตอบสนองเป้าหมายของหลักสูตรสังคมศึกษาดังกล่าว การเรียนการสอนสังคมศึกษา ควรควรเน้นให้นักเรียนเข้าใจพฤติกรรมทางสังคมของมนุษย์ เข้าใจถึงธรรมชาติของการพัฒนาสังคมโดยมุ่งในด้านการเตรียมคนเพื่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในอนาคต และต้องคงไว้ซึ่งค่านิยมที่เป็นพื้นฐานของการดำรงชีวิตอยู่ในสังคม มุ่งให้มีศีลธรรมและเป็นพลเมืองดีของประเทศต่อไป (Plestone. 1974 : 6)

ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนสังคมศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับวิถีการดำรงชีวิตของผู้เรียน จึงจำเป็นต้องพัฒนาวิธีการเรียนการสอนแบบใหม่ ๆ ด้วยการนำเทคนิคและวิธีการต่าง ๆ มาใช้ให้นักเรียนสามารถเกิดความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะและค่านิยมที่ถูกต้อง การสอนที่ยึดครูเป็นศูนย์กลางได้ถูกลดน้อยลงหรือเกือบไม่นำมาใช้เลย ส่วนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางได้ถูกนำมาใช้มากยิ่งขึ้น โดยมุ่งด้านความสัมพันธ์ระหว่างตัวนักเรียนกับคนอื่น และตัวนักเรียนกับสิ่งแวดล้อม การสอนเพื่อสร้างความสัมพันธ์นี้เป็นกระบวนการที่ต้องต่อเนื่องซึ่งครูและนักเรียนจะต้องปฏิบัติ กระทำ ผักผ่อน เพลิดเพลินและหาทางแก้ปัญหาร่วมกัน ฉะนั้น เนื้อหาและกิจกรรมต่าง ๆ ในวิชาสังคมศึกษา จึงต้องสอนให้นักเรียนรู้ถึงกฎเกณฑ์ของสังคม และเน้นการฝึกปฏิบัติจริง จนเกิดทักษะเพื่อเตรียมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนที่จะไปอยู่ในสังคมจริง ๆ ทักษะที่ควรได้รับการฝึกฝนในวิชาสังคมศึกษา (Social Studies Skill) นั้นมีดังนี้ (ประนอม เคนยชัย 2521 : 79 - 81)

1. ทักษะในการอ่าน (Reading Skill) เป็นทักษะพื้นฐานของวิชาสังคมศึกษา เช่น อ่านเพื่อความ อ่านเพื่อความสนใจ อ่านเพื่อเก็บความคัดรวบยอดในเรื่องที่อ่านให้มาสัมพันธ์กันได้
2. ทักษะในการคิด (Thinking Skill) คือ การฝึกให้คิดอย่างมีเหตุผล รู้ว่าอะไร คือ ข้อเท็จจริง หรือความเห็น ซึ่งการฝึกให้มีความคิดแบบนี้จะช่วยให้นักเรียนรู้จักเลือกและรู้จักการตัดสินใจ

3. ทักษะในการค้นคว้าวิจัย (Research Skill) คือ การฝึกค้นคว้าแสวงหาข้อมูลจากการอ่าน การฟัง ตลอดจน ฝึกการใช้หนังสือคู่มือและสารานุกรม เพื่อสรุปและนำมาเสนอโดยวิธีต่าง ๆ เช่น เขียนรายงาน เล่นอรรถาธิบายปากเปล่า

4. ทักษะในการใช้แผนที่และลูกโลก (Map and Globe Skill) คือ การฝึกใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ทางวิชาสังคมศึกษา เพื่อให้รู้จักการอ่านและใช้แผนที่-ลูกโลก เข้าใจถึงอิทธิพลและความสัมพันธ์ระหว่างที่ตั้ง มาตรการขนส่งและติดต่อ-สื่อสาร การเข้าใจสิ่งเหล่านี้มีประโยชน์ในชีวิตจริงมาก

5. ทักษะการอ่านและเข้าใจสิ่งพิมพ์ที่เขียนเป็นกราฟ (Graphing Skill) เพื่อให้เข้าใจและสามารถอ่านหรือแปลความหมายจากสิ่งที่เป็นสัญลักษณ์ที่ใช้ประกอบหรือแทนคำอธิบายได้ เช่น รูปภาพ ตาราง แผนภูมิ แผนผัง เป็นต้น

6. ทักษะในการทำงานเป็นกลุ่ม (Group Work Skill) คือ ทักษะในการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ เช่น การวางแผนทำงานร่วมกัน การตัดสินหรือการ

7. ทักษะในการเกิดความรู้ขึ้นปัญญา (Intellectual Skill) เป็นทักษะที่ลึกซึ้งกว่าการมีความรู้ปกติธรรมดา คือ เกิดทักษะในการคิดแก้ปัญหา ค้นคว้าและคิดสร้างสรรค์ให้เกิดความรู้ใหม่ สามารถประดิษฐ์สิ่งใหม่อันเป็นประโยชน์ยิ่ง ๆ ต่อไป

8. ทักษะในการดำเนินชีวิตอยู่ในสังคม (Social Skill) เป็นทักษะที่นำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน สามารถปฏิบัติตนให้อยู่ในสังคมได้อย่างถูกต้อง ละตัวกลบยา เช่น การปฏิบัติตนในสังคม มารยาททางสังคม การแต่งกาย การรู้จักคำนับในสังคม มีความรอบรู้กฎระเบียบข้อบังคับ กฎหมายและความต้องการของสังคม ตลอดจนการปรับตัวให้เข้ากับสภาวะแวดล้อมทางสังคม

การวัดผลประเมินผลวิชาสังคมศึกษาตามแนวใหม่นี้ มุ่งที่จะพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีความรู้และเข้าใจในวิชาสังคมศึกษา มีทักษะทางสังคม และก่านิยมที่ถูกต้อง ดังนั้น การประเมินผลจึงมุ่งทางด้านทักษะ เจตคติ และความสามารถเชิงพฤติกรรม ไม่วัดความรู้แต่เพียงอย่างเดียวเหมือนที่ผ่านมา การประเมินผลวิชาสังคมศึกษา กระทำได้หลายวิธี เช่น (กระทรวงศึกษาธิการ 2520 : 178)

1. การสังเกต สังเกตความประพฤติ การเล่น การทำงานร่วมกับเพื่อน การรักษาลำธารณสมบัติ การไม่ดูตลกในการทำงาน การแสดงออกทางความคิด ความรับผิดชอบ และความสำเร็จในการทำงาน

2. การตรวจผลงานภาคปฏิบัติ เช่น การทำแผนที่ แผนที่ ภาพจำลอง การจัดชั้นเรียน การปรับปรุงบริเวณโรงเรียน การรายงาน การตรวจสอบสมุดจดงานและกิจกรรมทุกอย่างในการเรียนวิชาสังคมศึกษา

3. การสัมภาษณ์เมื่อจบเรื่องหรือกิจกรรมหนึ่ง ๆ โดยวิธีการซักถามเพื่อวัดความรู้ ความเข้าใจ ความสนใจ เจตคติ ความคิดเห็นและการประเมินผลตนเองในกิจกรรมนั้น ๆ

4. การทดสอบข้อเขียน ทดสอบด้วยการตั้งคำถามให้ครอบคลุมสิ่งที่ได้เรียนไปแล้ว ในระยะหนึ่ง ๆ ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อวัดความรู้ ความเข้าใจ และความคิดเห็นของผู้เรียน

จากสภาพการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาที่เปลี่ยนไปนี้ เอ็ดวิน (Edwin. 1967 : 28 - 58) ได้ให้วิธีการสอนสังคมศึกษาแนวใหม่ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. การสอนสังคมศึกษา ครูอาจจะใช้วิธีการแก้ปัญหา ซึ่งเป็นวิธีการที่เน้นให้นักเรียนรู้จักคิดโดยผ่านกระบวนการสืบสวน วิธีนี้จะทำให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ รู้จักใช้เหตุผล มีวิจารถ้อยกว่าการสอนแบบที่เน้นให้นักเรียนท่องจำ ดังนั้น การสอนสังคมศึกษา จึงควรเน้นในเรื่องความคิด อันเป็นสิ่งสำคัญต่อชีวิตของนักเรียนในอนาคต

2. การสอนแบบบรรยายนั้นยังคงมีความจำเป็นที่จะต้องใช้ในการสอนสังคมศึกษาอยู่บ้าง แต่ครูไม่ควรใช้การบรรยายอยู่ตลอดเวลา ควรจะหาวิธีสอนแบบอื่นมาใช้ด้วย

3. การสอนแบบอภิปราย (Discussion) เรื่องที่นำมาสอนอภิปรายกันไม่จำเป็นต้องเป็นความรู้ที่ถูกต้องในลักษณะข้อเท็จจริงเสมอไป เพราะว่าข้อเท็จจริงเหล่านั้นนักเรียนสามารถจะหาอ่านได้ด้วยตนเอง ครูอาจใช้คำถามให้นักเรียนตอบปากเปล่า เพื่อตรวจสอบว่านักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในข้อมูลที่สำคัญบางเรื่อง เพียงใด ในขณะที่มีการอภิปราย ครูอาจจะมีการบรรยายสั้น ๆ ซึ่งจะทำให้นักเรียนได้รับความรู้ใหม่อยู่เสมอ

4. การสอนโดยวิธีแก้ปัญห เป็นวิธีการสอนที่ใช้กันมากในการสอนสังคมศึกษา
 แนวใหม่ ทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ นักเรียนอาจจะเริ่มต้นด้วยการถามปัญหาหรือคำถามที่เขาสงสัย
 และมีความหมายอย่างแท้จริงในชีวิตของเขา ด้วยแรงกระตุ้นที่อยากจะเรียนรู้ จะทำให้เขา
 เกิดความเข้าใจดีขึ้น จำได้นานและสามารถถ่ายทอดสิ่งที่เขาได้เรียนไปแล้วนั้นได้ง่ายในสถานที่
 แห่งใหม่ นักเรียนจะรู้วิธีการคิดและการแก้ปัญหา ซึ่งสามารถจะสรุปเป็นทฤษฎีได้

ส่วนวิจิตร สนิลศิริ (วิจิตร สนิลศิริ 2517 : 95 - 96) ได้สรุปวิธีการสอน
 สังคมศึกษาไว้เป็นแนวทางกว้าง ๆ ดังนี้

1. วิธีสอน ครูควรให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมและยึดถือเอาความต้องการของเด็ก
 ขยาย เด็กหญิง ในปัจจุบันและอนาคตเป็นแนวทาง

2. จุดมุ่งหมายเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม สร้างเจตคติ พัฒนาทักษะและมุ่งให้เกิด
 ความเข้าใจในความรู้ที่เป็นประโยชน์จริง ๆ เน้นปัจจุบันและอนาคต โดยยึดดีดเป็นแนวทาง
 ปรับปรุงวิธีการถ่ายทอดวัฒนธรรม ตลอดจนพิจารณาการเปลี่ยนแปลงรูปให้เหมาะสม

3. วิธีสอนและอุปกรณ์ ครูและนักเรียนวางแผนร่วมกัน ในการจัดกิจกรรม
 การเรียนการสอน เช่น การจัดทำแผนศึกษา การใช้สื่อทัศนศึกษา ตลอดจนการใช้หนังสืออ้างอิง
 ประกอบหลาย ๆ เล่ม เป็นต้น ถือว่ากลุ่มผู้เรียนมีความสำคัญโดยมีครูเป็นภาคีเทศน์ที่เชี่ยวชาญ
 เพื่อนำนักเรียนไปสู่จุดหมายปลายทาง โดยใช้กระบวนการสอนหลาย ๆ วิธี เพื่อให้เหมาะสม
 กับเนื้อหา นั้น ๆ

4. การวัดผล เป็นแบบการวัดชนิดต่าง ๆ รวมทั้งการสังเกตพฤติกรรม ทดสอบ
 ทักษะเจตคติให้เด็กมีโอกาสฝึกการตัดสินใจหรือพัฒนาความสามารถในการสร้างสรรค์

จากการศึกษากันควาดังกล่าว จะเห็นได้ว่าการสอนวิชาสังคมศึกษานั้นจำเป็นที่จะต้อง
 ให้ผู้เรียนเข้าใจถึงสภาพแวดล้อมที่รอบ ๆ ตัวเขา และยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่มีอยู่
 ตลอดเวลา จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นที่สุดในสังคมปัจจุบันที่ครูผู้สอนจะต้องแสวงหาเทคนิควิธีสอน
 แบบต่าง ๆ มาดำเนินการสอนตามความเหมาะสมกับเนื้อหา เพื่อให้ผู้เรียนได้รู้จักและยอมรับ
 กฎเกณฑ์ทางสังคม รู้จักการแก้ปัญหาด้วยเหตุผล รู้จักการอยู่ร่วมกันในสังคม อย่างมีความสุข
 และประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา

ผลงานวิจัยภายในประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบซินติเคทกับการสอนแบบต่าง ๆ นั้น ได้มีผู้วิจัยไว้เพียงเรื่องเดียว ได้แก่

ปี พ.ศ. 2524 ไพโรจน์ ตารามาต (ไพโรจน์ ตารามาต 2524 : 55)

ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อบุคลิกภาพประจำชาติโดยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วิชาสังคมศึกษา โดยวิธีสอนแบบซินติเคท กับการสอนตามหลักสูตรพุทธศักราช 2521 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ม.3) ปีการศึกษา 2524 โรงเรียนสองพี่น้องวิทยา อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 30 คน และกลุ่มควบคุม 30 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนแบบซินติเคท กับนักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรพุทธศักราช 2521 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนแบบซินติเคท มีเจตคติต่อบุคลิกภาพประจำชาติสูงกว่านักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรพุทธศักราช 2521 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนที่แบ่งกลุ่มย่อยคล้ายกับการสอนแบบซินติเคท เช่น

ปี พ.ศ. 2520 ลูภาพรรณ พวงสั้นเพชร (ลูภาพรรณ พวงสั้นเพชร 2520 :

48 - 49) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการสอนวิชาศีลธรรม หน่วยคุณธรรมเสริมสร้างลักษณะนิสัย โดยวิธีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์และวิธีการสอนแบบธรรมดา ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยกลุ่มสัมพันธ์มีแนวโน้มที่จะพัฒนาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีธรรมดา

ปี พ.ศ. 2520 ขวัญชัย สัตตาวัลย์ (ขวัญชัย สัตตาวัลย์ 2520 : 37) ได้

ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภูมิศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยศูนย์การเรียน ทำใ้การวิเคราะห์ระบบกับศูนย์การเรียนที่ไม่ใ้การวิเคราะห์ระบบ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน

แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 30 คน สอนโดยใช้อุณหภูมิการเรียนรู้วิเคราะห์ระบบ และกลุ่มควบคุม 30 คน สอนโดยใช้อุณหภูมิการเรียนรู้ที่ไม่ใช่การวิเคราะห์ระบบ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนจาก อุณหภูมิการเรียนรู้ที่ใช้การวิเคราะห์ระบบมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนจาก อุณหภูมิการเรียนรู้ที่ไม่ใช่การวิเคราะห์ระบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปัญญา ผิวเผือก (ปัญญา ผิวเผือก 2523 : 57 - 58) ได้ศึกษาเปรียบเทียบ ผลการสอนวิชาสังคมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่องความรู้เบื้องต้นสำหรับพุทธศาสนิกชน โดยให้นักเรียนมีชุดกับการสอนตามปกติ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 160 คน แบ่งเป็นสี่กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองสองกลุ่ม และกลุ่มควบคุมสองกลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและ เจตคติต่อพุทธศาสนาของกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อพุทธศาสนาของกลุ่มทดลองเพิ่มขึ้นสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับการเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มที่ใช้วิธีสอนเดียวกัน แต่ครูผู้สอนคนละคน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อพุทธศาสนาไม่แตกต่างกัน

ผลงานวิจัยในต่างประเทศ

ปี ค.ศ. 1972 มีคส์ (Meeks. 1972 : 499-A) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการใช้ ชุดการสอนกับการสอนปกติ พบว่า การสอนโดยใช้อุณหภูมิการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากกว่าการสอน แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจากการสอบถามเจตคติต่อการใช้อุณหภูมิการเรียนรู้ของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง ผลการวิเคราะห์ได้แสดงให้เห็นการพัฒนาความคิดจาก การสอนโดยใช้อุณหภูมิการเรียนรู้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เล็กซ์ (Lex. 1973 : 6093-A) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบวิธีสอนแบบเดิม กับวิธีสอนแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ กับนักศึกษาปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยในรัฐอินเดียนา พบว่า ผลการทดสอบก่อนและหลังการสอนไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ระหว่างกลุ่มทั้งสองและ กลุ่มทดลองพอใจในประสบการณ์ที่ได้รับ และนักศึกษาทุกคนยินดีเข้าร่วมในกิจกรรมและต้องการ เรียนกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์อีก

คอร์โคแมน (Corcoman. 1974 : 4976-A) ได้ทดลองใช้บทเรียนโมดูล เพื่อปรับปรุงและทดสอบความสามารถของครูก่อนที่จะออกไปทำการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งแต่ละบทเรียนโมดูลประกอบด้วย เนื้อหาทฤษฎี คือ วิธีแก้ปัญหา ทักษะในการแก้ปัญหา การประเมินผล บทบาทของผู้นำ การอภิปราย การเตรียมการสอน ผลการทดลอง ปรากฏว่า ผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนตามจุดมุ่งหมาย

แมคโคลแมน (Maccoleman. 1975 : 109-A) ได้ศึกษาผลการสอนแบบปกติ ของนักเรียนระดับ 9 จำนวน 24 ห้อง โดยแบ่งนักเรียนแต่ละห้องเป็นสามกลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง ที่ 1 สอนโดยใช้ชุดการสอน กลุ่มทดลองที่ 2 สอนโดยใช้ชุดการสอนร่วมกับการอภิปราย เป็นกลุ่มเล็ก และกลุ่มควบคุมสอนตามปกติ ในการทดลองผู้วิจัยได้ให้ครูแปดคนเป็นผู้สอน ส่วน ผู้วิจัยเป็นผู้สังเกตการสอน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ใช้ชุดการสอนร่วมกับการอภิปราย กลุ่มเล็ก มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนเพียงอย่างเดียว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ในปี ค.ศ. 1978 วีลเลอร์ (Wheasler. 1978 : 5416-A) ได้ศึกษา เปรียบเทียบการสอนวิชาประวัติศาสตร์ระหว่างการสอนที่ยึดแบบเรียนเป็นศูนย์กลางและ การสอนแบบใหม่ที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง ผลปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่สอนแบบค้นคว้า ด้วยตนเอง มีความคิดรวบยอดในวิชาประวัติศาสตร์มากกว่ากลุ่มควบคุม ซึ่งเรียนกับครูที่ใช้ วิธีสอนแบบบรรยายหรือการสอนตามแบบเรียน นอกจากนี้เขายังได้เสนอว่า ในการสอน วิชาประวัติศาสตร์ ผู้สอนควรใช้เทคนิคการสอนแบบต่าง ๆ

จากการศึกษาวิจัยทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ พบว่าได้มีการวิจัยเกี่ยวกับ วิธีสอนที่มีการแบ่งกลุ่มย่อยคล้ายกับวิธีสอนแบบซินติเคท เช่น การสอนโดยกลุ่มสัมพันธ์ ศูนย์ การเรียน และบทเรียนโมดูล ปรากฏว่าให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า นั่นก็คือ การเรียน การสอนที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในบทเรียนหรือยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางให้ผลสูงกว่าการยึดครู เป็นศูนย์กลาง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงคิดว่า การสอนสังคมศึกษาด้วยการสอนแบบซินติเคท จะเป็น วิธีหนึ่งที่น่าจะกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตัวนักเรียนเอง ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนรู้จักการทำงาน

เป็นกลุ่ม มีการปรึกษาหารือเพื่อแก้ปัญหา อันนำไปสู่การแสดงความคิดเห็น กล้าตัดสินใจ กล้าแสดงออก มีเหตุผลและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่าการสอนแบบซินติเคทจะช่วยให้เกิดพฤติกรรมดังกล่าวหรือไม่ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีกว่าการสอนตามคู่มือการสอนสังคมศึกษาหรือไม่อย่างไร และจากผลการทดลองนี้จะเป็นการเสนอแนะวิธีสอนสังคมศึกษาได้อีกวิธีหนึ่ง

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ

ความหมายของ เจตคติ

นักจิตวิทยาหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

เคนเลอร์ (Kendler. 1963 : 572) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เจตคติคือ ความพร้อมของแต่ละบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรมตอบสนองต่อสิ่งเร้าในสังคมรอบตัว หรือแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมต่อต้านหรือสนับสนุนต่อสภาพการณ์บางอย่าง เช่น บุคคล สถาบัน หรือแนวคิดบางอย่าง

กู๊ด (Good. 1959 : 48) กล่าวว่า เจตคติ คือ ความพร้อมที่จะแสดงออกในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง อาจเข้าหาหรือต่อต้านสถานการณ์บางอย่าง บุคคลหรือสิ่งใด ๆ เช่น รัก เกลียด กลัว หรือไม่พอใจมากน้อยเพียงใดต่อสิ่งนั้น ๆ

อัลพอร์ท (Allport. 1935 : 418) นิยามว่า เจตคติเป็นสภาวะความพร้อมทางจิตใจที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ สภาวะความพร้อมนี้จะกระตุ้นให้บุคคลมีพฤติกรรมและกำหนดทิศทางของพฤติกรรมที่จะสนองตอบต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่เกี่ยวข้อง

นิวคอมบ์ (Newcomb. 1954 : 128) กล่าวว่า เจตคติที่มีอยู่ในเฉพาะบุคคลนั้น ขึ้นกับลักษณะของสิ่งแวดล้อมที่เขาได้รับ เจตคติที่บุคคลแสดงออกมาเป็นไปในลักษณะใด คือ ลักษณะพึงพอใจหรือชอบ อยากใกล้ชิดสิ่งนั้น ๆ เรียกว่า เจตคติเชิงบวกหรือเชิงนิมาน (Positive Attitude) ส่วนเจตคติอีกแบบหนึ่งนั้นแสดงออกมาในรูปที่ไม่พอใจ เพื่อกำหนายิ่งย้ง ไม่อยากเข้าใกล้สิ่งนั้น ๆ เรียกว่า เจตคติเชิงลบ (Negative Attitude)

ฮิลการ์ด์ (Hillgard. 1962 : 214) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า เจตคติ หมายถึง การยอมรับหรือปฏิเสธต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง รวมทั้ง ความพร้อมที่จะตอบสนองสิ่งนั้น ๆ โดยมีความสลับซับซ้อนในการตัดสินใจอยู่ในใจไว้ก่อนแล้ว ส่วนนักจิตวิทยาของไทยได้กล่าวความหมายของเจตคติไว้ดังนี้

เดโช สำนวนนท์ (เดโช สำนวนนท์ 2512 : 28) กล่าวว่า เจตคติเป็น คุณลักษณะของบุคลิกภาพที่สร้างขึ้นได้ เปลี่ยนแปลงได้ และเป็นแรงจูงใจที่กำหนดพฤติกรรม ของบุคคลที่มีต่อสิ่งแวดล้อม ดังนั้น เจตคติ จึงเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้บุคคล ประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในหน้าที่การงานหรืออาชีพของตน

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และ บุญยิ่ง เจริญยิ่ง (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และ บุญยิ่ง เจริญยิ่ง 2518 : 3) ได้ให้ความหมายว่า เจตคติเป็นความรู้สึกที่แสดงออก อย่างมีนัยต่อบุคคลหรือสถานการณ์ใด ๆ ซึ่งอาจเป็นไปในทางที่ดี ชัดแจ้งหรือเป็นกลางก็ได้ ซึ่งเป็นผลของการรับรู้เกี่ยวกับลักษณะดีหรือเลวของบุคคล

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (ประภาเพ็ญ สุวรรณ 2520 : 1) กล่าวว่า เจตคติ เป็นความเชื่อ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ เช่น บุคคล สิ่งของ การกระทำ สถานการณ์อื่น ๆ รวมทั้งท่าทีที่บ่งถึงสภาพจิตใจที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

จากความหมายของเจตคติที่กล่าวมา พอสรุปได้ว่า หมายถึง ความรู้สึกของบุคคล ที่แสดงออกมาสักในลักษณะต่าง ๆ เช่น รัก ชอบ พอใจ เห็นด้วย หรือเกลียด ไม่พอใจ ไม่เห็นด้วย หรือเฉย ๆ ซึ่งเจตคติของบุคคลนั้นเปลี่ยนแปลงได้และสร้างขึ้นได้

องค์ประกอบของเจตคติ

เชดส์กัตต์ โฆวาลินจ์ (เชดส์กัตต์ โฆวาลินจ์ 2520 : 40) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของเจตคติที่สำคัญไว้สามประการ คือ

1. Cognitive Component เป็นองค์ประกอบทางด้านความรู้ความเข้าใจ ของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้า (object) นั้น ๆ เพื่อเป็นเหตุผลในการที่จะสรุปรวมเป็นความเชื่อ หรือช่วยในการประเมินผลสิ่งเร้านั้น ๆ

2. Feeling Component เป็นองค์ประกอบทางด้านความรู้สึกหรืออารมณ์ของบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งเร้าต่าง ๆ เป็นผลต่อเนื่องจากการที่บุคคลประเมินผลสิ่งเร้านั้นแล้วว่า พอใจหรือไม่พอใจ ต้องการหรือไม่ต้องการ ดีหรือเลว อย่างไร

3. Action Tendency Component เป็นองค์ประกอบทางด้านความพร้อมหรือความโน้มเอียงที่บุคคลจะประพฤติปฏิบัติหรือตอบสนองต่อสิ่งเร้าในทิศทางที่จะสนับสนุนหรือคัดค้าน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเชื่อหรือความรู้สึกของบุคคลที่ได้มาจากการประเมินผล

การก่อรูปของเจตคติ

การก่อรูปของเจตคตินั้น ฮัลพอร์ท (Allport. 1940 : 180) กล่าวว่า เจตคติก่อรูปขึ้นได้ โดยสาเหตุต่อไปนี้

1. การเรียนรู้ถึงวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมต่าง ๆ ของสังคม แล้วนำสิ่งที่เรียนรู้เหล่านั้นมาเป็นรากฐานของเจตคติ
2. การแบ่งแยกความรู้ที่ได้มาจากการสังเกตของตนเอง เช่น เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูมาดีมักมองโลกในแง่ดี
3. ประสบการณ์ที่ได้รับมาจากเดิม แต่รุนแรงในด้านดีหรือไม่ เช่น บุคคลที่ทำให้เกลียดมากมีลักษณะอย่างใด ก็มักมีเจตคติที่ไม่ดีต่อบุคคลที่มีรูปร่างลักษณะเช่นนั้นด้วย
4. การเลียนแบบจนในที่สุดก็ยอมรับเอาเจตคติของผู้ที่ถูกเลียนแบบนั้นไปเป็นเจตคติของตนเอง เช่น การที่บุตรเลียนแบบบิดามารดาของตน เมื่อบิดามีเจตคติต่อบุคคลหรือสถาบันหนึ่งเช่นใด บุตรก็มักมีเจตคติเช่นนั้นด้วย

การวัดเจตคติ

ลัมบูธน์ ฮิตพังก์ (ลัมบูธน์ ฮิตพังก์ 2523 : 107) กล่าวว่า การสร้างเครื่องมือวัดเจตคติมีหลายวิธี เช่น แบบการวัดอันดับคุณภาพของ ลีเคอร์ท (Likert) แบบ Semantic Differential ของ ออสกู๊ด (Osgood) และแบบสถานการณ์ ส่วน

ยูซีพี อ่อนโคกสูง (ยูซีพี อ่อนโคกสูง 2518 : 117) กล่าวว่า การวัดเจตคติของคนใดคนหนึ่งต่อวัตถุ คน สิ่งปฏิกูล หรือสถานการณ์ต่าง ๆ เป็นอย่างไร ควรวิธีการต่อไปนี้

1. ใช้แบบทดสอบถาม
2. สังเกต สัมภาษณ์ และบันทึก
3. ใช้สังคมมิติ
4. การให้สร้างจินตนาการ

ประโยชน์ของเจตคติ

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (ประภาเพ็ญ สุวรรณ 2520 : 4 - 5) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของเจตคติไว้ดังนี้

1. ช่วยทำให้เข้าใจสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว โดยการสรุปหรือจัดระบบสิ่งของต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเรา
2. ช่วยให้มีการเข้าข้างตัวเอง (Self-esteem) โดยช่วยให้บุคคลหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่ดีหรือปกปิดความจริงบางอย่าง ซึ่งนำความไม่พอใจมาสู่ตัวเขา
3. ช่วยในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง ซึ่งการมีปฏิกิริยาตอบโต้หรือกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดออกไปนั้นส่วนมากจะกระทำในสิ่งที่นำความพอใจมาให้หรือเป็นบำเหน็จรางวัลจากสิ่งแวดล้อม
4. ช่วยให้บุคคลสามารถแสดงออกถึงค่านิยมของตนเอง ซึ่งแสดงว่า เจตคติมีนำความพอใจมาให้บุคคลนั้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อวิธีสอนสังคมศึกษา

งานวิจัยภายในประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อวิธีสอนสังคมศึกษายังไม่ปรากฏมีแต่เจตคติต่อเนื้อหาวิชาหรือต่อบทเรียน ส่งผลงานวิจัยต่อไปนี้

ชัยพร วงศ์วรรณ (ชัยพร วงศ์วรรณ 2521 : 47 - 49) ได้ทดลองเปรียบเทียบ ผลการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอน ปกติ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 128 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 64 คน และกลุ่มควบคุม 64 คน ผลการทดลองปรากฏว่า นักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีเจตคติต่อวิชาประวัติศาสตร์ดีขึ้น กว่าเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนจากบทเรียนโมดูลมีเจตคติต่อ วิชาประวัติศาสตร์สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่เรียนจากการสอนปกติ

วิเชียร คำจันทร์ (วิเชียร คำจันทร์ 2522 : 54) ได้ศึกษาเปรียบเทียบ ผลการเรียนรู้สังคมศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ม.1) โดยใช้การสอนแบบศูนย์การเรียน กับการสอนแบบปกติ เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กลุ่มตัวอย่างจำนวน 85 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 43 คน สอนโดยใช้ศูนย์การเรียน และกลุ่มควบคุม 42 คน สอนแบบปกติ ผลการทดลองพบว่า นักเรียนที่เรียนจากการสอนแบบศูนย์การเรียนและแบบปกติ มีเจตคติต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนเจตคติต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนจากการสอนแบบศูนย์การเรียนกับนักเรียนที่เรียนจาก การสอนปกติไม่แตกต่างกัน

อนุชิต ทิพย์รัตน์ (อนุชิต ทิพย์รัตน์ 2523 : 92) ได้ศึกษาเปรียบเทียบ ผลการเรียนรู้กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยบทเรียนโมดูลกับการสอน แบบปกติ กลุ่มตัวอย่าง 74 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 37 คน สอนโดยบทเรียนโมดูล และ กลุ่มควบคุม 37 คน สอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองมีเจตคติที่ดีต่อบทเรียนโมดูล

ปัทมา ผิวเผือก (ปัทมา ผิวเผือก 2523 : 57 - 58) ได้ศึกษาเปรียบเทียบ ผลการสอนวิชาสังคมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ม.1) เรื่องความรู้เบื้องต้นสำหรับพุทธคำสอน โดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนตามปกติ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 160 คน แบ่งออกเป็นสี่กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองสองกลุ่ม และกลุ่มควบคุมสองกลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเจตคติต่อพุทธคำสอนของกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

และพบว่า เจตคติต่อพุทธศาสนาของกลุ่มทดลองเพิ่มขึ้นสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

งานวิจัยในต่างประเทศ

แซนสเต็ด (Sanstead. 1975 : 814-A) ได้ศึกษาเจตคติทางการเมืองของ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในนอร์ทดาโกต้า กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย เกรด 12 สุ่มจากโรงเรียน 63 แห่ง ในสี่ระดับจากจำนวนทั้งหมด 1,750 แห่ง ในนอร์ทดาโกต้า ผลวิจัยพบว่า

1. นักเรียนมีเจตคติไปในทางประหลาดประหลาดและมีความคิดเห็นขัดแย้งกับการเมือง ของโลก

2. นักเรียนส่วนใหญ่แสดงความไม่พอใจเกี่ยวกับวิธีสอนและหลักสูตรวิชาหน้าที่ พลเมืองและการปกครอง

นิวแมน (Newman. 1974 : 6953-6954-A) ได้ศึกษาเนื้อหาประสิทธิภาพ การใช้สถานการณ์จำลองในการสอนวิชาชาติพันธุ์ศึกษา (Ethnic Studies) กับนักเรียน มัธยมศึกษาตอนปลาย ตัวแปรในการศึกษาก็คือ เจตคติต่อวิชาของนักเรียน ผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนวิชาชาติพันธุ์ศึกษา และเจตคติในแง่ความคิดเห็นเกี่ยวกับกลุ่มชน กลุ่มตัวอย่างมี 18 ห้องเรียน จำนวน 466 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 12 ห้อง และกลุ่มควบคุม 6 ห้องเรียน กลุ่มทดลองโดยใช้สถานการณ์จำลอง กลุ่มควบคุมเรียนโดยวิธีบรรยายและอภิปรายปัญหา ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มทดลองออกเป็นสองกลุ่มย่อย คือ

กลุ่มทดลองที่ 1 จำนวนหกห้อง แสดงบทบาทชนผิวขาว

กลุ่มทดลองที่ 2 จำนวนหกห้อง แสดงบทบาทของชนกลุ่มน้อย

ใช้เวลาทดลองสี่สัปดาห์ครึ่ง ผลปรากฏว่า เจตคติต่อวิชาและในแง่ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ชนกลุ่มน้อยของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเจตคติ จะเห็นได้ว่าการมีเจตคติที่ดีเป็นสิ่งที่ช่วยให้บุคคลมีความสนใจและพอใจที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยความตั้งใจ ดังนั้น ในการสอนสังคมศึกษา ผู้สอนควรจะได้นำเอาวิธีการสอนและเทคนิคใหม่ ๆ มาใช้ในกระบวนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหา จะได้ช่วยให้ผู้เรียนมีความสนใจและเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอนต่อเนื้อหาวิชาและวิชาสังคมศึกษา และจากผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับเจตคติต่อวิชาสังคมศึกษานั้น ปรากฏว่าส่วนมากเป็นการวิจัยเจตคติต่อวิชาสังคมศึกษาและต่อเนื้อหาวิชา ยังไม่มีผู้ใดทำการวิจัยเจตคติต่อวิธีสอนแบบซินติเคท ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาดูว่านักเรียนจะมีเจตคติที่ดีต่อวิธีสอนแบบซินติเคทหรือไม่

ความคงทนในการจำ

อดัมส์ (Adams. 1976 : 9) ได้กล่าวถึงความจำไว้ว่า ความจำ คือ การคงไว้ซึ่งผลการเรียนหรือความสามารถที่จะระลึกได้ต่อสิ่งเร้าที่เคยเรียนมาหรือเคยมีประสบการณ์การรับรู้มาแล้ว หลังจากที่ได้ทอดทิ้งไว้ชั่วระยะเวลาหนึ่ง ดังนั้น การจำจึงเป็นเรื่องของการระลึกย้อนกลับมากกว่าเป็นการสะสม ขบวนการจำมีลักษณะเช่นเดียวกับขบวนการแก้ปัญหา คือ จะต้องระลึกสิ่งที่จำเป็นเกี่ยข้องให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ (พงษ์สวัสดิ์ ลาภบุญเรือง 2516 : 12)

การที่จะจดจำสิ่งที่เรียนได้มากน้อยเพียงใดนั้น สิ่งสำคัญประการหนึ่งก็คือ กระบวนการเรียนรู้ ซึ่ง กานเย (Gagne. 1970 : 70 - 71) ได้อธิบายขั้นตอนของกระบวนการเรียนรู้และการจำไว้ดังนี้

1. ขั้นสร้างความรู้เข้าใจ เป็นขั้นที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจสถานการณ์ที่เป็นสิ่งเร้า
2. ขั้นเรียนรู้ ในขั้นนี้จะมีการเปลี่ยนแปลง เกิดเป็นความสามารถอย่างใหม่ขึ้น
3. ขั้นเก็บไว้ในความจำ คือ การนำเอาสิ่งที่เรียนรู้ไปเก็บไว้ในส่วนของความจำเป็นช่วงเวลาหนึ่ง
4. ขั้นการรื้อฟื้น คือ เป็นการเอาสิ่งที่เรียนไปแล้วและเก็บไว้นั้นออกมาในลักษณะของการกระทำที่สังเกตได้

ชั้นต่าง ๆ ที่กล่าวมา จะเกิดใกล้เคียงกัน ซึ่งชั้นที่ 1 และชั้นที่ 2 รวมเป็นสภาพการเรียนรู้ ส่วนชั้นที่ 3 และ 4 เป็นสภาพการจำ

ความจำมีสองประเภท คือ ความจำระยะสั้น (Short-term memory) และ ความจำระยะยาว (Long-term memory) รวมเรียกว่า "ทฤษฎีความจำสองกระบวนการ" (Two-process Theory of Memory) (กล่าวถึง คุณาวิชฌนาวุติ 2517 : 14) ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ความจำระยะสั้น เป็นความจำชั่วคราว
2. สิ่งที่เราไว้นั้นความจำระยะสั้นต้องได้รับการทบทวนตลอดเวลา มิฉะนั้นความจำนั้นจะสลายตัวไปอย่างรวดเร็ว
3. จำนวนสิ่งของที่ได้รับการทบทวนครั้งหนึ่ง ๆ ในความจำระยะสั้น มีจำนวนจำกัดทบทวนได้เพียง 5 - 9 สิ่งในขณะเดียวกันเท่านั้น
4. สิ่งใดก็ตามถ้าอยู่ในความจำระยะสั้น ยี่งนานเท่าใดก็จะมีโอกาสฝังตัวอยู่ในความจำระยะยาวมากขึ้น
5. การฝังตัวในความจำระยะยาว เป็นกระบวนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่อยู่ในความจำระยะยาวแล้วกับสิ่งที่ต้องการจำ

ทั้งความจำระยะสั้นและระยะยาว เกิดหลังจากการรับรู้หรือการเรียนรู้ เราใช้ความจำระยะสั้นสำหรับการจำเพียงชั่วคราว ความจำระยะยาวเป็นความจำที่คงทนกว่าความจำระยะสั้น เราจะไม่รู้สึกในสิ่งที่เราอยู่ในความจำระยะยาว แต่เมื่อต้องการใช้หรือมีสิ่งหนึ่งสิ่งใดมากระตุ้นจิตใจก็สามารถจะเรียกขึ้นมาได้ (ชัยพร วิยชาวุธ 2519 : 125) ดังนั้น ความจำระยะยาวก็คือ ความคงทนในการจำนั่นเอง อันหมายถึง การคงไว้ซึ่งประสบการณ์หรือความรู้ในช่วงเวลาหนึ่งหลังจากเกิดการเรียนรู้แล้ว

งานวิจัยที่เกี่ยวกับความคงทนในการจำ

ผลงานวิจัยภายในประเทศ

เล็ริมแล้ง พันธุ์มูต (เล็ริมแล้ง พันธุ์มูต 2518 : 268) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการจำจากการสอนแบบศูนย์การเรียน และแบบครูเป็นศูนย์กลาง วิชาภาษาไทย เรื่องราชาศัพท์ ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนจากศูนย์การเรียนมีผลสัมฤทธิ์และความคงทนในการจำสูงกว่า นักเรียนที่เรียนจากการสอนแบบครูเป็นศูนย์กลางที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

โชคดี สุทธิพันธ์ (โชคดี สุทธิพันธ์ 2519 : 26 - 27) ได้วิจัยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการจำ ระหว่างการใช้กล่องบทเรียนสำเร็จรูปกับการสอนแบบธรรมดา ในวิชาสังคมศึกษา ชั้น ม.ศ.1 โรงเรียนสภาราชินี จังหวัดตรัง จำนวน 64 คน โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มละ 32 คน ผลปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์และความคงทนในการจำ ระหว่างการใช้กล่องบทเรียนสำเร็จรูปกับการสอนแบบธรรมดาให้ผลไม่แตกต่างกัน

ในปี พ.ศ. 2519 ศิริพงษ์ พยอมแย้ม (ศิริพงษ์ พยอมแย้ม 2519 : 34 - 37) ได้วิจัยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการจำระหว่างการใช้ชุดการเรียนด้วยตนเองกับการสอนแบบปกติในวิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นสองกลุ่ม กลุ่มละ 35 คน ผลปรากฏว่า นักเรียนที่เรียนจากชุดการเรียนด้วยตนเองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างจากนักเรียนที่เรียนจากการสอนแบบปกติ แต่นักเรียนที่เรียนจากชุดการเรียนด้วยตนเองมีความคงทนในการจำสูงกว่านักเรียนที่เรียนจากการสอนแบบปกติ

ผลงานวิจัยในต่างประเทศ

คอร์บี้ และ ไมเคิล (Corey and Michael. 1973 : 17 - 19) ได้ทดลองเปรียบเทียบการใช้ชุดการเรียนด้วยตนเองกับการสอนแบบปกติ โดยแบ่งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

เป็นกลุ่มละ 18 คน กลุ่มควบคุมเรียนโดยการฟังคำบรรยาย กลุ่มทดลองเรียนจากชุดการเรียนด้วยตนเอง เมื่อจบบทเรียนได้ทำการทดสอบพร้อม ๆ กัน ปรากฏว่า กลุ่มทดลองได้คะแนนเฉลี่ย 78.2 ส่วนกลุ่มควบคุมได้คะแนนเฉลี่ย 65.1 โดยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หลังจากนั้นอีกหนึ่งเดือนก็นำแบบทดสอบมาให้ทำอีกครั้ง ปรากฏว่ากลุ่มทดลองได้คะแนนเฉลี่ย 69.4 ส่วนกลุ่มควบคุมได้คะแนนเฉลี่ย 50.4 แสดงว่า ความคงทนในการจำของการเรียนจากชุดการเรียนด้วยตนเองดีกว่าการเรียนจากการสอนแบบปกติ

สเปียร์ (Spears. 1973 : 4680-A) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบศูนย์การเรียนกับการเรียนแบบปกติวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาและทักษะในการอ่าน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาผู้ใหญ่ รัฐบาลยูเอชเอ ผลการวิจัยพบว่า การเรียนจากศูนย์การเรียนให้ความก้าวหน้าสูงกว่าการเรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .05 ความคงทนในการจำจากการเรียนแบบศูนย์การเรียนสูงกว่าแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .01

ต่อมาในปี ค.ศ. 1975 ชิค (Chick. 1975 : 3381-3382-A) ได้ศึกษาตัวแปรตามสองตัวแปร คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนในวิชาเรขาคณิต กลุ่มตัวอย่างมี 108 คน ใช้แบบแผนการวิจัยที่เรียกว่า Posttest Only Control Group Design ทำการทดสอบทันทีหลังจากการทดลองด้วยข้อสอบ จำนวน 51 ข้อ และทำการทดสอบอีกครั้งหนึ่งจากการทดสอบครั้งสุดท้ายไปแล้วสองสัปดาห์ เพื่อวัดความคงทนในการเรียนรู้ ปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการศึกษาค้นคว้าเรื่องความคงทนในการจำ ปรากฏว่า ยังไม่มีผู้ใดทำการวิจัยความคงทนในการจำจากการสอนแบบซินติเคท และจากเนื้อหาวิชาในหน่วยสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองในสังคมไทย ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่าวิธีการสอนแบบซินติเคทนั้นได้ช่วยให้นักเรียนเกิดความคงทนในการจำมากน้อยเพียงใด และจากการค้นคว้าเรื่อง Curve of Retention ของ เอบบิงเฮาส์ (Ebbinghaus) พบว่า

เมื่อเรียนไปแล้ว 20 นาที คนเราจะจำได้ประมาณ 58 เปอร์เซ็นต์

เมื่อเรียนไปแล้ว 1 ชั่วโมง คนเราจะจำได้ประมาณ 42 เปอร์เซ็นต์

เมื่อเรียนไปแล้ว 9 ชั่วโมง คนเราจะจำได้ประมาณ 35 เปอร์เซ็นต์

เมื่อเรียนไปแล้ว 2 วัน คนเราจะจำได้ประมาณ 30 เปอร์เซ็นต์

เมื่อเรียนไปแล้ว 31 วัน คนเราจะจำได้ประมาณ 20 เปอร์เซ็นต์

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ใช้ผลงานค้นคว้านี้ในการวัดความคงทนในการจำหลังจากที่เรียนผ่านไปแล้วสี่สัปดาห์ ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับเดิมวัดทั้งสองกลุ่ม

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่เรียนจากการสอนแบบซินติเคท และการสอนตามคู่มือการสอนสังคมศึกษา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาแตกต่างกัน
2. นักเรียนที่เรียนจากการสอนแบบซินติเคทและการสอนตามคู่มือการสอนสังคมศึกษา มีเจตคติต่อวิธีสอนแตกต่างกัน
3. ความคงทนในการจำของนักเรียนที่เรียนจากการสอนแบบซินติเคทกับนักเรียนที่เรียนจากการสอนตามคู่มือการสอนสังคมศึกษาแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการ

ประชากร

ประชากรในการศึกษาค้างนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (ม.2) โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2525 จำนวน 10 ห้องเรียน รวม 400 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2525 จำนวน 60 คน แบ่งเป็นสองกลุ่ม

1. กลุ่มทดลอง จำนวน 30 คน สุ่มโดยวิธีสุ่มแบบชั้นเดียว
2. กลุ่มควบคุม จำนวน 30 คน สุ่มตามคู่มือการสุ่มสังคมศึกษา

เกณฑ์การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. เป็นโรงเรียนที่มีลักษณะเป็นตัวแทนของโรงเรียนในจังหวัดสมุทรปราการเพราะจัดนักเรียนคละคะแนนจากที่สอบคัดเลือกเข้าเรียนต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. เป็นโรงเรียนสหศึกษาขนาดกลาง
3. เป็นโรงเรียนที่ผู้บริหาร คณะครูและนักเรียนให้ความร่วมมือในการวิจัยอย่างดี

วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่างกระทำดังนี้

1. ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลากเลือกห้องเรียน จาก 10 ห้อง เอามาเพียง 2 ห้องเรียน
2. นำนักเรียนทั้ง 2 ห้องมารวมกันแล้วสุ่มนักเรียนออกเป็นสองกลุ่ม ๆ ละ 30 คน
3. จับฉลากอีกครั้งเพื่อเลือกกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1. ชุดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แบบซินติเคต

ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

- 1.1 ศึกษาหลักสูตร ความมุ่งหมายของหลักสูตร จุดประสงค์ทั่วไปของรายวิชา และขอบข่ายเนื้อหาวิชาสังคมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521
- 1.2 ศึกษารายละเอียดของเนื้อหาที่จะนำมาสร้างชุดการสอนสำหรับการทดลอง จากหนังสือแบบเรียนวิชาสังคมศึกษา เล่ม 204 (เพื่อนบ้านของเรา) เรื่อง สิทธิและหน้าที่ของพลเมืองในสังคมไทย ซึ่งประกอบด้วยหัวข้อต่อไปนี้
 - 1.2.1 บทบาทและหน้าที่ของพลเมืองในท้องถิ่น
 - 1.2.2 สิทธิและหน้าที่ของพลเมืองตามกฎหมาย
 - 1.2.3 คุณธรรมและจริยธรรมของพลเมือง
 - 1.2.4 ความรับผิดชอบของชาติ
- 1.3 กำหนดจุดมุ่งหมายทั่วไป
- 1.4 กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้
- 1.5 สร้างชุดการสอน จำนวน 20 คาบ
- 1.6 นำชุดการสอนที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง

1.7 นำชุดการสอนในข้อ 1.6 ไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม จำนวน 10 คน
ที่ไม่ใช่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เพื่อดูว่านักเรียนเข้าใจคำสั่งและวิธีการเรียนหรือไม่ แล้ว
นำมาปรับปรุงแก้ไขต่อไป

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่องสิทธิและหน้าที่ของ
พลเมืองในสังคมไทย ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาวิธีสร้างแบบทดสอบจากหนังสือเทคนิคการวัดและประเมินผลการเรียน
การสอนสังคมศึกษาของ สัมบูรณ์ อิตพงษ์ (สัมบูรณ์ อิตพงษ์ 2523 : 1 - 140) เทคนิค
การเขียนข้อสอบของ ชวาล แพรัตกุล (ชวาล รัตกุล 2522 : 1 - 407) และหนังสือ
วิธีสร้างและวิเคราะห์ข้อสอบของ วิเชียร เกตุสิงห์ (วิเชียร เกตุสิงห์ 2518 : 1 - 161)

2.2 ทำการวิเคราะห์หลักสูตรวิชาสังคมศึกษา หน่วยสิทธิและหน้าที่ของพลเมือง
ในสังคมไทย เพื่อหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา

ตัวอย่างการวิเคราะห์หลักสูตร

เหตุการณ์	พฤติกรรม							อันดับความสำคัญ
	ความรู้-ความเข้าใจ	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์	การสังเคราะห์	การประเมินค่า	รวม	
บทบาทและหน้าที่ของพลเมืองในท้องถิ่น	2	5	3	2	-	1	13	4
สิทธิและหน้าที่ของพลเมืองตามกฎหมาย	4	5	7	3	1	2	22	2
คุณธรรมและจริยธรรมของพลเมือง	4	5	7	5	2	4	27	1
ความมั่นคงของชาติ	2	3	4	4	3	2	18	3
รวม	12	18	21	14	6	9	80	
อันดับความสำคัญ	4	2	1	3	6	5		

จากตารางตัวอย่างที่แสดงน้ำหนักไว้นั้น เป็นแต่เพียงน้ำหนักที่จำลองเอาไว้พอเป็นแนวทางของการหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา

2.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามตารางการวิเคราะห์หลักสูตร เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบห้าตัวเลือก จำนวน 120 ข้อ

2.4 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปทดลองกับนักเรียนโรงเรียนเจ้าพระยาวิชาญคม กรุงเทพมหานคร ที่เรียนบทเรียนนี้มาแล้ว จำนวน 100 คน

2.5 นำแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนน ข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิด ข้อที่ไม่ได้ทำ หรือข้อที่ตอบมากกว่า 1 ตัวเลือก ให้ 0 เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ

2.6 นำผลจากการตรวจให้คะแนนของแบบทดสอบมาหาค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อโดยให้ใช้หลักการตัดกลุ่ม 27 เปอร์เซนต์เป็นกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

หาค่า P_H และ P_L โดยเปิดตารางสำเร็จของ จุง เทห์ฟาน (Fan. 1952 : 6 - 32) แล้วเลือกเฉพาะข้อทดสอบที่มีค่าความยากง่าย (P) ระหว่าง .20 - .80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ปรากฏว่าได้ข้อทดสอบ 60 ข้อที่อยู่ในเกณฑ์ ซึ่งมีค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแต่ละข้อได้แสดงไว้ในภาคผนวก ก.

2.7 นำแบบทดสอบที่เลือกไว้ในข้อ 2.6 ไปทดลองกับนักเรียน โรงเรียน เจ้าพระยาวิทยาคม จำนวน 100 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในข้อ 2.4 เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตรหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยวิธี K R 20 (Kuder Richardson 20) ผลปรากฏว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดนี้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9864

3. แบบทดสอบเจตคติต่อวิธีสอน

3.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามวัดเจตคติตามวิธีของ Likert จากหนังสือ การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพของ เอ็ดคักดี โฆวาสินธุ์ (เอ็ดคักดี โฆวาสินธุ์ 2520 : 30 - 70) ที่ทัศนคติ : การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัยของ ประภาเพ็ญ สุวรรณ (ประภาเพ็ญ สุวรรณ 2520 : 1 - 143)

3.2 สร้างข้อความที่แสดงลักษณะของเจตคติวิธีสอน มีจำนวน 30 ข้อ แล้วนำไปให้ ดร.วิจิตร ลินลธิ์ ผู้เชี่ยวชาญวิชาสังคมศึกษา อาจารย์กัลยา ภูมิภาค อาจารย์จำรัส น้อยแสงศรี ผู้สอนวิชาสังคมศึกษา โรงเรียนมัธยมลำไยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และอาจารย์อาวุธ วัฒนสิน กรรมการ ตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไขความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง

3.3 กำหนดน้ำหนักในการตอบตัว เลือกต่าง ๆ ของแต่ละข้อ ดังนี้

3.3.1 ถ้าข้อความเป็นไปในทางบวก (Positive) ให้คะแนน

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	5	คะแนน
เห็นด้วย	ให้	4	คะแนน
เฉย ๆ	ให้	3	คะแนน

ไม่เห็นด้วย	ให้	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	1	คะแนน

3.3.2 ถ้าข้อความเป็นไปในทางลบ (Negative) ให้คะแนน

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	1	คะแนน
เห็นด้วย	ให้	2	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้	4	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	5	คะแนน

ตัวอย่างแบบทดสอบถามวัดเจตคติต่อวิธีสอน

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือเพียงช่องเดียวตาม

ความรู้สึกของนักเรียน ดังนี้

ความรู้สึก ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง
เมื่อนักเรียนเรียนจากวิธีสอนที่ ผ่านมาแล้วนักเรียนมีความ รู้สึกว่า ... 0. วิธีการสอนของครูที่นำมาใช้ ในห้องเรียนได้ช่วยให้นักเรียนมี ความรู้และเกิดความคิดแก้ไข ปัญหา	✓				
00. ทำให้เข้าใจในเนื้อหาบทเรียน					✓

3.4 นำแบบทดสอบถามเจตคติต่อวิธีสอนไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 60 คน หลังจากเสร็จสิ้นการทดลองสลับแบบขึ้นดีเคทและเลื่อนตามคู่มือการเลื่อนสังคมศึกษา ไปแล้ว

3.5 นำผลจากการตรวจให้คะแนนของแบบสอบถามมาหาค่าอำนาจจำแนกเป็น รายข้อ โดยให้ t-test โดยแบ่งเป็นกลุ่มสูง 25 เปอร์เซนต์ และกลุ่มต่ำ 25 เปอร์เซนต์ แล้วเลือกข้อที่มีอำนาจจำแนกสูง คือ ค่า t ที่ทดสอบแล้วมีนัยสำคัญที่ .05 ปรากฏว่า ได้แบบสอบถามวัดเจตคติต่อวิธีสอน จำนวน 20 ข้อ ดังมีรายละเอียดในภาคผนวก

3.6 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวัดเจตคติต่อวิธีสอน โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของ Cronbach ผลปรากฏว่าแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7575

การดำเนินการทดลอง

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ผู้วิจัยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ Randomized control-group posttest only design (อังกฤษ ลายยัก 2523 : 220)

ตาราง 1 แบบแผนการวิจัย

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
ER	-	X	T ₂
CR	-		T ₂

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการวิจัย

X แทน การจัดการกระทำ

E แทน กลุ่มทดลอง

- C แทน กลุ่มควบคุม
- T₂ แทน การทดสอบหลังจากมีการคัดกระทำ
- R แทน การกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม

วิธีดำเนินการทดลอง

1. แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำนวนนักเรียนกลุ่มละ 30 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย
2. กลุ่มทดลองเล่นแบบซินติเคทส่วนกลุ่มควบคุมเล่นตามคู่มือการเล่นสังคมศึกษา ทำการเล่นกลุ่มละ 20 คาบ
3. ทำการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบสอบถามทัศนคติต่อวิธีเล่นเมื่อเสร็จสิ้นการเรียน
4. ทำการทดสอบความคงทนในการจำ หลังจากการเรียนการเล่นจบไปแล้วสัปดาห์ โดยนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาชุดเดิมมาให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มทำอีกครั้งหนึ่ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test แบบ test of Independent
2. เปรียบเทียบเจตคติของนักเรียนที่มีต่อวิธีเล่นแบบซินติเคทกับการเล่นตามคู่มือการเล่นสังคมศึกษา ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test แบบ test of Independent
3. เปรียบเทียบความคงทนในการจำของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม โดยใช้ t-test

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 หาค่าคะแนนเฉลี่ย คำนวณจากสูตร (อังกฤษ ล่ายยศ 2523 : 18)

$$\bar{X} = \frac{\Sigma X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

1.2 หาค่าความแปรปรวนของคะแนน คำนวณจากสูตร (อังกฤษ ล่ายยศ 2523 : 36)

$$S^2 = \frac{N\Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{N(N - 1)}$$

2. หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

2.1 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คำนวณจากสูตร K R 20 ของ คูเตอร์-ริชาร์ดสัน คือ (Ferguson. 1971 : 367)

$$r_{tt} = \frac{n}{n - 1} \left(1 - \frac{\Sigma pq}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ r_{tt} แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

n แทน จำนวนข้อของแบบทดสอบ

S_t^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

p แทน สัดส่วนของคำตอบถูกในแต่ละข้อ

q แทน สัดส่วนของคำตอบผิดในแต่ละข้อ ($q = 1 - p$)

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเจตคติต่อวิธีสอน ศำนวนจากสูตร

(Cronbach. 1970 : 161)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนแบบสอบถามแต่ละข้อ

S_t^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

n แทน จำนวนข้อของแบบทดสอบ

3. หาค่าอำนาจจำแนกของเครื่องมือ

หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเจตคติ ศำนวนจากสูตร (Ferguson.

1971 : 152)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{N_1} + \frac{S_2^2}{N_2}}}$$

เมื่อ t แทน อำนาจจำแนกเป็นรายข้อ

$\bar{X}_1$ แทน คะแนนเฉลี่ยของคะแนนคำตอบเป็นรายข้อในกลุ่มสูง

$\bar{X}_2$ แทน คะแนนเฉลี่ยของคะแนนคำตอบเป็นรายข้อในกลุ่มต่ำ

S_1^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนคำตอบเป็นรายข้อในกลุ่มสูง

S_2^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนคำตอบเป็นรายข้อในกลุ่มต่ำ

N_1 แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูง

N_2 แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มต่ำ

4. ทดสอบความแตกต่างของคะแนน

4.1 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสองกลุ่ม

คำนวณจากสูตร t-test (Ferguson. 1971 : 152)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ $\bar{X}_1$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง

$\bar{X}_2$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม

S_1^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มทดลอง

S_2^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มควบคุม

n_1 แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มทดลอง

n_2 แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มควบคุม

4.2 เปรียบเทียบความคงทนในการจำของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ใช้สูตร

เดียวกับข้อ 4.1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้
เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
ดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนน
df	แทน	ความเป็นอิสระที่คะแนนจะเปลี่ยนแปลงไป
t	แทน	อัตราส่วนนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับชั้น ดังนี้

1. การเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและ
กลุ่มควบคุมหลังการเรียน
2. การเปรียบเทียบคะแนนเจตคติต่อวิธีสอนระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม
3. การเปรียบเทียบคะแนนความคงทนในการเรียนรู้ ระหว่างกลุ่มทดลอง และ
กลุ่มควบคุม

1. การเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่ม

ควบคุมหลังการเรียน

ตาราง 2 การเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
หลังการเรียน

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S^2	t
กลุ่มทดลอง	30	41.0333	5.5505	6.5563*
กลุ่มควบคุม	30	36.2333	10.5298	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

$$t_{.01, 58} = 2.660$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 2 แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา
ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. การเปรียบเทียบคะแนนเจตคติต่อวิธีสอน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตาราง 3 การเปรียบเทียบคะแนนเจตคติต่อวิธีสอน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S^2	t
กลุ่มทดลอง	30	86.2666	39.9264	4.9686*
กลุ่มควบคุม	30	79.2333	20.1851	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

$$t_{.01, 58} = 2.660$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 3 พบว่าคะแนนเจตคติต่อวิธีสอนของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. การเปรียบเทียบคะแนนความคงทนในการจำ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตาราง 4 การเปรียบเทียบคะแนนความคงทนในการจำ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S^2	t
กลุ่มทดลอง	30	39.3333	13.1264	2.7262*
กลุ่มควบคุม	30	36.5666	17.7712	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

$$t_{.01, 58} = 2.660$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 4 พบว่า คะแนนความคงทนในการจำของ
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการทดลองการล่อนแบบซินติเคท เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เปรียบเทียบวิธีล่อนและความคงทนในการจำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 วิชาสังคมศึกษา หน่วยลัทธิและหน้าที่ของพลเมืองในสังคมไทยกับการล่อนตามคู่มือการล่อนสังคมศึกษา ซึ่งสรุปขึ้นและผลการศึกษาค้นคว้าได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนจากการล่อนแบบซินติเคทกับการล่อนตามคู่มือการล่อนสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติของนักเรียนที่เรียนจากการล่อนแบบซินติเคทกับการล่อนตามคู่มือการล่อนสังคมศึกษา
3. เพื่อเปรียบเทียบความคงทนในการจำ ระหว่างการเรียนโดยการล่อนแบบซินติเคทกับการล่อนตามคู่มือการล่อนสังคมศึกษา

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่เรียนจากการล่อนแบบซินติเคทและการล่อนตามคู่มือการล่อนสังคมศึกษา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาแตกต่างกัน
2. นักเรียนที่เรียนจากการล่อนแบบซินติเคทและการล่อนตามคู่มือการล่อนสังคมศึกษา มีเจตคติต่อวิธีล่อนแตกต่างกัน
3. ความคงทนในการจำของนักเรียนที่เรียนจากการล่อนแบบซินติเคทกับการล่อนตามคู่มือการล่อนสังคมศึกษาแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (ม.2) ปีการศึกษา 2525

โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 60 คน แบ่งเป็น
กลุ่มทดลอง 30 คน และกลุ่มควบคุม 30 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

2.1 ผู้ทำการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แบบซินติเคท

ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาเป็นแบบทดสอบที่

ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบบปรนัยชนิด 5 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ มีความเชื่อมั่น .9864

2.3 แบบสอบถามเจตคติต่อวิธีสอน ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบสอบถาม Rating

Scale จำนวน 20 ข้อ มีความเชื่อมั่น .7575

3. การดำเนินการทดลอง

3.1 ดำเนินการทดลองโดยให้นักเรียนกลุ่มทดลองเรียนด้วยการสอนแบบซินติเคท

และให้นักเรียนกลุ่มควบคุมเรียนด้วยการสอนตามคู่มือการสอนสังคมศึกษา

3.2 การทดสอบหลังการสอน ใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา

สังคมศึกษา สอบนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังจากเรียนจบเนื้อหาตามที่กำหนดไว้

3.3 การวัดเจตคติต่อวิธีสอน ใช้แบบสอบถามเจตคติต่อวิธีสอน สอบนักเรียน

ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังจากเสร็จสิ้นการเรียนการสอน

3.4 การวัดความคงทนในการจำ ใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วิชาสังคมศึกษา ฉบับเดียวกับที่สอบหลังการเรียนสอบนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

หลังจากเสร็จสิ้นการเรียนผ่านไปแล้วสี่สัปดาห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test แบบ test of Independent
2. เปรียบเทียบเจตคติต่อวิธีสอน ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test แบบ test of Independent
3. เปรียบเทียบความคงทนในการจำ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test แบบ test of Independent

สรุปผลการทดลอง

1. นักเรียนที่เรียนโดยการสอนแบบซินติ คทกับนักเรียนที่เรียนโดยการสอนตามคู่มือการสอนสังคมศึกษา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนที่เรียนโดยการสอนแบบซินติ คทกับนักเรียนที่เรียนโดยการสอนตามคู่มือการสอนสังคมศึกษา มีเจตคติต่อวิธีสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่เรียนโดยการสอนแบบซินติ คทกับนักเรียนที่เรียนโดยการสอนตามคู่มือการสอนสังคมศึกษา มีความคงทนในการจำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ในการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างนักเรียนที่สอนด้วยการสอนแบบซินติ คทและนักเรียนที่สอนตามคู่มือการสอนสังคมศึกษา ผลปรากฏว่ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ถ้าเมื่อดูค่าเฉลี่ยของการสอนแบบซินติ คท จะสูงกว่าค่าเฉลี่ยของการสอนตามคู่มือการสอนสังคมศึกษา แต่ผลการวิจัยครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของไพโรจน์ ดารามาต (ไพโรจน์ ดารามาต 2524 : 55) ซึ่งได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยวิธี

สอนแบบซินดิเคตกับการสอนตามหลักสูตร พุทธศักราช 2521 วิทยาลัยสงฆ์สงฆ์ชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบซินดิเคตและสอนตามหลักสูตร พุทธศักราช
2521 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้
อาจเป็นเพราะ

1. ในการวิจัยครั้งนี้ได้จัดเนื้อหา ระยะเวลา และการเตรียมหนังสือ
และเอกสารสำหรับค้นคว้าเพื่อประมวลหาคำตอบสอดคล้องเหมาะสมกับวิธีการสอนแบบซินดิเคต
ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีการสอนที่วิจิตร ลินลิริ (วิจิตร ลินลิริ 2524 : เอกสารฉบับ ๑)
กล่าวไว้
2. อาจจะเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างในจังหวัดสุพรรณบุรี กับจังหวัดสมุทรปราการ
มีสภาพแวดล้อมแตกต่างกัน เช่น สภาพของห้องสมุด ความกล้าแสดงออก ความกระตือรือร้น
หรือโอกาสของการคิด สอนนักเรียน
3. การสอนตามคู่มือการสอนสงฆ์สงฆ์ ซึ่งนักเรียนอาจมีความเคยชิน
ต่อการได้รับฟังความรู้จากครูเป็นส่วนใหญ่ จึงทำให้นักเรียนขาดความกระตือรือร้นที่จะแสวงหา
ความรู้ด้วยตนเอง

2. เจตคติต่อวิธีสอน

จากการทดลอง พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยการสอนแบบซินดิเคตและนักเรียนที่
เรียนโดยการสอนตามคู่มือการสอนสงฆ์สงฆ์ มีเจตคติต่อวิธีสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่านักเรียนที่เรียนโดยการสอน
แบบซินดิเคต มีความรู้สึกพอใจ สนใจ และชอบใจในวิธีการสอนแบบซินดิเคต ทั้งนี้อาจเป็น
เพราะว่าได้ให้ความเป็นอิสระในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีอิสระในการแสดงความคิด
เห็น โดยครูไม่ต้องคอยควบคุม เพียงแต่เป็นผู้ให้คำแนะนำและเสนอแนะสิ่งที่ยังขาดตก
บกพร่องอยู่ให้สมบูรณ์พร้อมกับให้กำลังใจในการปฏิบัติงาน ส่วนการสอนตามคู่มือการสอนสงฆ์
ศึกษานั้น นักเรียนได้รับกระบวนการสอนหลาย ๆ อย่างตามคู่มือครู ไม่ได้มีอิสระในการเรียน
การแสดงความคิดเห็น การปฏิบัติกรกลุ่มอย่างจริงจัง เพราะครูยังเป็นศูนย์กลางในการเรียน
การสอนอยู่ตลอดเวลา ด้วยเหตุนี้จึงทำให้การเรียนโดยการสอนแบบซินดิเคตและการเรียนโดย

การเลื่อนตามคู่มือการเลื่อนสังคัมศึกษาแตกต่างกัน อนึ่งผลการวิจัยในเรื่องนี้ยังไม่มีผู้ใดศึกษาไว้ มีแต่การวิจัย เจตคติต่อบุคลิภาพประจำสัปดาห์โดยการเลื่อนแบบซินติเคทกับการเลื่อนตามหลักสูตร พุทธศักราช 2521 ของไพโรจน์ ตารามาต (ไพโรจน์ ตารามาต 2524 : 56) ผลปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการเลื่อนแบบซินติเคทมีเจตคติต่อบุคลิภาพประจำสัปดาห์โดยสูงกว่า นักเรียนที่เรียนตามหลักสูตร พุทธศักราช 2521 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความคงทนในการจำ

พบว่านักเรียนที่เรียนโดยการเลื่อนแบบซินติเคทและนักเรียนที่เรียนตามคู่มือการเลื่อนสังคัมศึกษา มีความคงทนในการจำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้แสดงว่าการเลื่อนแบบซินติเคทได้ช่วยให้นักเรียนเกิดความคงทนในการจำได้ดีกว่า เพราะฉะนั้นนักเรียนได้เกิดความรู้สึกพอใจและสนใจในวิธีการเลื่อนแบบนี้ได้ให้ความอิสระในการเรียน ได้ศึกษาด้วยตนเอง ได้ลงมือปฏิบัติงาน ได้แสดงความคิดเห็นและได้รับการแนะแนวทางจากครู จึงทำให้เกิดความเข้าใจ สามารถมีความคงทนในการจำได้ ดีกว่าการเลื่อนตามคู่มือการเลื่อนสังคัมศึกษา ซึ่งครูมีบทบาทมากกว่า นักเรียนจึงมีอิสระในการเรียน การปฏิบัติงานและการแสดงความคิดเห็นน้อยลง พฤติกรรมในการจำจึงลดน้อยลงไปด้วย

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยขอเสนอแนะอันอาจเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในโอกาสต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 อาจารย์ผู้สอนวิชาสังคัมศึกษา ควรใช้วิธีเลื่อนแบบซินติเคท โดยเลือกเนื้อหาให้เหมาะสมสอดคล้องกับวิธีการ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนรู้สึกการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รู้สึกการทำงานเป็นกลุ่ม รู้สึกหน้าที่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน รู้สึกการแก้ปัญหาและแสดงความคิดด้วยเหตุผล ตลอดจนรู้สึกแหล่งวิทยาการต่าง ๆ ที่จะช่วยกันคว้า

1.2 ควรมีการส่งเสริมวิธีสอนแบบซินติเคทให้แพร่หลายยิ่งขึ้น เพื่อจะได้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนของโรงเรียน ทั้งยังจะช่วยให้นักเรียนได้มีอิสระในการเรียน การคิดและค้นคว้า

1.3 ควรส่งเสริมการอบรมและเผยแพร่ให้ครูและสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ได้เข้าใจวิธีการสอนแบบซินติเคทว่าเป็นวิธีสอนวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้หลักสูตร พุทธศักราช 2521 บรรลุตามจุดประสงค์ที่มุ่งให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น

1.4 กรมวิชาการและศูนย์พัฒนาหนังสือ หรือหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ การผลิตแบบเรียนและสื่อการสอน ควรจะได้มีการปรับปรุงแบบเรียนและบทเรียนให้เป็นลักษณะ ปัญหา ทั้งนี้จะได้ช่วยให้นักเรียนได้คิดหาวิธีการแก้ปัญหาและป้องกันได้ เพราะชีวิตในสังคม ปัจจุบันเต็มไปด้วยปัญหาอยู่ตลอดเวลา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำการสอนแบบซินติเคทไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ ในระดับ เดียวกัน เพื่อจะได้ทราบว่าเหมาะสมกับนักเรียนในชั้นอื่น ๆ เพียงใด

2.2 ควรนำวิธีการสอนแบบซินติเคทไปเปรียบเทียบกับวิธีการสอนแบบอื่น ๆ เช่น การสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ การสอนแบบสืบสวนสอบสวน หรือการสอนแบบศูนย์การเรียน เป็นต้น เพื่อดูว่าผลสัมฤทธิ์จะแตกต่างกันหรือไม่เพียงใด

2.3 ควรมีการวิจัยผลการเรียนการสอนแบบซินติเคทที่ส่งผลให้เกิดตัวแปร อื่น ๆ เช่น ความรับผิดชอบ ความคิดรวบยอด ความสามารถในการแก้ปัญหา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กริช ธัมโกชน์ "การประยุ้มแบบซินติเคท" ใน ประมวลบทความการนิเทศน์การศึกษา 2520
หน้า 228 - 234 กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ 2520
- ขวัญชัย สัตตาวัลย์ การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภูมิศาสตร์ ปรียญานิพนธ์
กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2520, 39 หน้า อัดสำเนา
- จรรยา คูณมี "ความล้มเหลวของครูสังคมศึกษา" มิตรสาร 20 (3) : 10 - 11 ปักษ์แรก
กุมภาพันธ์ 2521
- ชาวล แพรต์กุล เทคนิคการวัดผล วัฒนาพานิช 2518, 434 หน้า
- ชัยพร วงศ์วรรณ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนปกติ ปรียญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2521, 58 หน้า อัดสำเนา
- ชัยพร วิยาลวูร จิตวิทยาฉบับประสบการณ์ โรงพิมพ์บริษัทลารมวอลชน จำกัด 2519,
198 หน้า
- ชูชีพ อ่อนโคกสูง เอกสารประกอบการสอนวิชาจิตวิทยาการศึกษา วารุณีการพิมพ์ 2518,
209 หน้า
- โยคตี สุภรินท์ การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างการใช้กล่องบทเรียน
สำเร็จรูปกับการสอนโดยวิธีธรรมด ปรียญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร 2519, 31 หน้า อัดสำเนา
- เอดศักดิ์ โฉวาสินธุ์ การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ สำนักทดลองทางการศึกษาและจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2520, 130 หน้า
- ดวงเดือน ทัฬหภูมิวัน และ บุญยั้ง เจริญยิ่ง อิทธิพลของสังคมต่อทัศนคติของวัยรุ่น
รายงานการวิจัยฉบับที่ 18 ของสถาบันระหว่างชาติสำหรับการศึกษาและจิตวิทยา
กรุงสกา 2518, 136 หน้า
- เดโช ส่วนานนท์ ปทานุกรมจิตวิทยา โอเตียนส์โตร 2512, 394 หน้า

ทักานา แชนมณี และคนอื่น ๆ กลุ่มสัมพันธ์: ทฤษฎีและแนวทางปฏิบัติ เล่ม 1 บุรพาคิลป์

การพิมพ์ 2522, 249 หน้า

ทวีป อภิสทรี "การส่อนแบบซินต์เคท" คุรุปริทัศน์ 9 : 36 - 37 กันยายน 2522

ทองอินทร์ วงศ์โสธร และคนอื่น ๆ "การส่อนแบบต่าง ๆ ในระดับอุดมศึกษา" คุรุศาสตร์

9(1) : 42 - 43 พฤษภาคม - มิถุนายน 2519

ฉิมพวล ทศวัฒน์ การส่อนสังคมศึกษาโดยวิธีสืบสวนสอบสวน: พฤติกรรมการส่อนสังคมศึกษา

ในชั้นมัธยม เล่ม 1 โรงพิมพ์ไพบูลย์ประดิษฐ์ 2522, 239 หน้า

เบญจกุล ศิริพรรณ การศึกษาลงมือการทราบจุดมุ่งหมายทั่วไปและจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

ที่ได้อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 1 เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปริญญาโท กศ.ม.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2524, 69 หน้า อุดล้าเนา

ประนอม เตยชัย แนวคิดใหม่ในการส่อนสังคมศึกษา ม.ป.ท. 2521, 146 หน้า

ประภาเพ็ญ สุวรรณ ทัศนคติ: การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย ไทยวัฒนาพานิช

2520, 143 หน้า

ปัทมา ผิวเผือก การศึกษาเปรียบเทียบผลการสอนวิชาสังคมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง

ความรู้เบื้องต้นสำหรับพุทธศาสนิกชน โดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนปกติ ปริญญาโท

กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2523, 168 หน้า

ฝึกหัดครู, กรม ศึกษานิเทศก์ เอกสารการประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการส่อนแบบจุลภาค

โรงพิมพ์ตำรวจ 2519, 211 หน้า

พงษ์สวัสดิ์ ลาภบุญเรือง การศึกษาเปรียบเทียบอัตราเร็วของการเรียนรู้และความคงทนของ

ความจำโดยใช้ภาพที่มีลักษณะปลอดภัยและอยู่ คู่กับข้อความที่มีลักษณะปลอดภัย กับนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

2516, 60 หน้า อุดล้าเนา

ไพฑูรย์ ลินลารัตน์ หลักและวิธีการสอนระดับอุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2522,

268 หน้า อุดล้าเนา

ไพโรจน์ ดารามาค์ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อบุคลิกภาพ

ประจำปีโดยของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วิชาสังคมศึกษา โดยวิธีสอนแบบซินติเคท

กับการสอนตามหลักสูตร พุทธศักราช 2521 ปรินญาณินทร์ กค.ม. มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร 2524, 120 หน้า อัดสำเนา

ไพศาล พลวัน "การเรียนโดยการอภิปรายรวมกัน" ใน ลดเวลาการสอน: นวัตกรรมที่น่า

สนใจ หน้า 252 - 260 โครงการส่งเสริมสมรรถภาพการสอน 2521

ภิญโญ บัวทอง คำบรรยายและอภิปรายเกี่ยวกับวิชาสังคมศึกษา โรงพิมพ์สุรสภา 2518,

108 หน้า

วิเชียร เกตุสิงห์ คู่มือการสร้างและวิเคราะห์ข้อสอบ โอเดียนการพิมพ์ 2518, 164 หน้า

วิเชียร คำสนิกร การเปรียบเทียบผลการเรียนวิชาสังคมศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ม.1)

โดยใช้การสอนแบบค้นคว้าการเรียน การสอนแบบปกติ ปรินญาณินทร์ กค.ม. มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร 2522, 136 หน้า อัดสำเนา

วิจิตร สิ้นสิริ เอกสารประกอบการสอนวิชา กสส.511, 521 ม.ป.ท., ม.ป.ป.,

ไม่มีเลขหน้า

"ตัวอย่างเรื่องนวัตกรรมการสอน การวัดผล และอุปกรณ์การสอนวิชาสังคมศึกษา"

ใน นวัตกรรมการและเทคโนโลยีทางการศึกษา หน้า 116 สุนทรการพิมพ์ 2517

ศิริพงษ์ พยอมแย้ม การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการจำโดยใช้ชุด

การเรียนด้วยตนเองในวิชาสังคมศึกษา ปรินญาณินทร์ กค.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ

ประสานมิตร 2519, 151 หน้า อัดสำเนา

ศึกษาริการ, กระทรวง หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2520 โรงพิมพ์ สุรสภา

210 หน้า

คู่มือวิชาสังคมศึกษา พุทธศักราช 2521 มัธยมศึกษาตอนต้น รุ่งเรืองสำเนาการพิมพ์

2520, 180 หน้า

ศึกษาริการ, กระทรวง กรมวิชาการ คู่มือการสอนวิชาสังคมศึกษา เพื่อบ้านของเรา

โรงพิมพ์สุรสภา 2521, 145 หน้า

สมบูรณ์ ชิตพงศ์ เทคนิคการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนสังคมศึกษา สำนักทดลอง
ทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2523,
140 หน้า

สันต์ ธรรมบำรุง การการสอนสังคมศึกษา กรมฝึกหัดครู 2522, 209 หน้า

สิริวรรณ สุวรรณอาภา "แนวโน้มของสังคมศึกษาในปคลุบัน" ครูปริทัศน์ 5(5) : 68 - 71
พฤษภาคม 2523

เสาวณี คุณาวัฒน์วดี การศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบของสมรรถภาพพัฒนาด้านความจำ
ทางภาษาตามทฤษฎีกลฟอร์ดกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปรินญาณิพนธ์ กค.ม. มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2517, 80 หน้า อัดสำเนา

ส่วนา พรหมมกุล จิตวิทยาทั่วไป ภาคจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร 2522, 357 หน้า

สุภาพรณ พวงสั้นเพียร การเปรียบเทียบการสอนวิชาศีลธรรมหน่วย "คุณธรรมเสริมสร้าง
ลักษณะนิสัย" โดยวิธีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์และวิธีสอนแบบธรรมดาในชั้นประถมปีที่ 6
วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2520, 50 หน้า อัดสำเนา

เสริมแสง หันธมุต, ม.ล. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรายวิชาคหกรรมของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาตอนปลายในห้องเรียนแบบครูเป็นศูนย์กลางและแบบศูนย์การเรียน วิทยานิพนธ์
ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2518, 340 หน้า อัดสำเนา

อุไรวรรณ เข้มประภัสร์ ความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2524, 112 หน้า อัดสำเนา

อนุชิต กิพรัตน์ การศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
ชั้นประถมปีที่ 6 ด้วยบทเรียนโมดูลกับการสอนแบบปกติ ปรินญาณิพนธ์ กค.ม.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2523, 93 หน้า อัดสำเนา

อังคณา ล้ายยศ วิธีการวิจัยทางการศึกษา สำนักทดลองทางการศึกษาและจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2523, 265 หน้า

อังกฤษ ลายยศ วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย สำนักทดลองทางการศึกษาและเจตคติวิทยา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2523, 193 หน้า

Adams, Jack A. Human Memory. New York, McGraw-Hill Book Company, 1976.

Allport, Gordon W. "Attitude," in C. Murchison ed., Handbook of Social Psychology. Massachusetts, Clark University Press, 1935. 1226 p.

Chick, David Steven. "The Effect on Achievement and Retention of Training Fifth-Grade Children to Use Behavioral Objectives in Self-Instructional Geometry," Dissertation Abstracts. 36 : 3381-3382-A, December, 1975.

Concorman, Kathleen Arme. "Preparation of Pre-Service Teachers to Use the Case Method: The Development and Empirical Test of an Instructional Module," Dissertation Abstracts. 28 : 4976-A, February, 1975.

Corey, Jeffery R. and James S. Michael. "Retention in a S.P.I. Interoductory Psychology Course," Learning Package in American Education. Englewood Cliffs, New Jersey, Educational Technology Publications, 1973. 233 p.

Cronbach, Lee Joseph. Essential of Psychological Testing. 3rd ed., New York, 1970. 752 p.

Edwin Fenton. The New Social Studies. New York, Holt, Rinehart and Winston, 1967. 144 p.

Teaching the New Social Studies in Secondary School
New York, Holt, Rinehart and Winston, 1966. 526 p.

Edward, Krug A. Social Studies Inquiry in Elementary Classroom. Indianapolis, Bobbs - Merrill Company, Inc., 1966.

Fan, Chung-Teh. Item Analysis Table. New Jersey, Education Testing Service, Princeton, 1952. 32 p.

Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Education. 3rd. ed., New York, McGraw-Hill Book Company, 1971. 492 p.

Gagné, R.M. The Conditions of Learning. 2nd. ed., New York, Rinehart and Winston, Inc., 1970. 409 p.

- Good, Carter V. Dictionary of Education. 2nd. ed., New York, McGraw-Hill Book Co., Inc., 1959. 681 p.
- Hillgard, Ernest R. Introduction to Psychology. New York, Harcourt Brance and World, Inc., 1962. 564 p.
- Kendler, Howard H. Basic Psychology. New York, Appleton-Century-Crofts Company, 1963. 572 p.
- Lex, James Joseph. "Attitude Change of Seminary Students Associated with a Course in Group Dynamics," Dissertation Abstracts. 33 : 6093-A, May, 1973.
- Maccoleman, Jame Wesley. "Relationship between the Use of Learning Activity Packages, Group Activities and the Preferences of Student toward the Social Study Course," Dissertation Abstracts International. 36(1) : 109-A, July, 1975.
- Meeks, Elija Bruce. "Learning Packages Versus Conventional Method of Instruction," Dissertation Abstracts International. 33 : 429-A, February, 1972.
- Newcomb, Theodore M. Social Psychology. New York, The Dryden Press, Inc., 1954. 591 p.
- Pleston, Ralph C. and Wayne L. Herman, Jr. Teaching Social Studies in The Elementary Schools. 4th. ed., New York, Holt Rinehart and Winston, Inc., 1974. 382 p.
- Sanstead, Wayne Godfrey. "A Study of the Political Attitudes of North Dakota High School Seniors," Dissertation Abstracts International. 36(2) : 814-A, November, 1969.
- Spears, Carl Duey. "A Comparative Analysis of an Adult Learning Centre and a formal Adult Education Program with Reference to Selected Variables," Dissertation Abstracts. 34 : 4680-A, February, 1974.
- Wheasler, Lois, J. Shaw. "A Comparison of Methods of Teaching Social Studies Conducted in Six Fifth-Grade and Twelve Eighth-Grade Classes in Albany Country School District No.1, Laramie, Wyoming," Dissertation Abstracts International. 38(94) : 5416-A, March, 1978.

ภาพผนวก

ภาคผนวก ก.
การวิเคราะห์ข้อมูล

ตาราง 1 แสดงค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความยากง่ายมาตรฐาน (Δ) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา หน่วยสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองในสังคมไทย

ข้อ	p	r	Δ	ข้อ	p	r	Δ
1	.65	.29	11.4	21	.50	.93	13.0
2	.71	.35	10.8	22	.71	.35	10.8
3	.73	.23	10.6	23	.24	.38	15.8
4	.62	.42	11.8	24	.73	.42	10.5
5	.50	.34	13.0	25	.33	.32	14.8
6	.58	.26	12.2	26	.25	.28	15.6
7	.71	.34	10.7	27	.38	.20	14.2
8	.38	.20	14.2	28	.56	.51	12.4
9	.37	.24	14.4	29	.28	.36	15.3
10	.37	.24	14.4	30	.76	.47	10.2
11	.33	.25	14.8	31	.79	.57	9.8
12	.52	.52	12.8	32	.64	.65	11.6
13	.35	.36	14.6	33	.42	.34	13.8
14	.58	.20	12.2	34	.35	.29	14.6
15	.74	.50	10.4	35	.52	.23	12.8
16	.28	.22	15.4	36	.65	.63	11.4
17	.62	.36	11.8	37	.35	.29	14.6
18	.28	.22	15.4	38	.60	.70	12.0
19	.30	.39	15.1	39	.38	.42	14.2
20	.35	.20	14.6	40	.72	.53	10.6

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อ	p	r	Δ	ข้อ	p	r	Δ
41	.74	.64	10.4	51	.23	.35	16.0
42	.22	.21	16.1	52	.52	.51	12.8
43	.61	.61	11.9	53	.42	.49	13.8
44	.35	.29	14.6	54	.49	.33	13.1
45	.35	.36	14.6	55	.54	.40	12.6
46	.63	.40	11.6	56	.36	.39	14.4
47	.59	.64	12.0	57	.47	.79	13.3
48	.22	.21	16.1	58	.57	.45	12.3
49	.38	.35	14.2	59	.52	.29	12.8
50	.79	.74	9.8	60	.62	.36	11.8

ตาราง 2 แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายชื่อของแบบสอบถามวัดเจตคติต่อวิธีสอน

ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		ค่าอำนาจจำแนก (t)
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
1	4.6	0.26	3.73	0.64	3.5517
2	3.6	2.12	2.4	1.04	2.6144
3	4.73	0.21	4.33	0.38	2.0168
4	4.93	0.07	4.2	0.29	4.7121
5	4.67	0.38	3.93	1.21	2.2728
6	4.8	0.17	4.2	0.46	2.9277
7	4.2	1.78	3.27	1.31	2.0490
8	4.8	0.96	3.93	0.64	2.6638
9	4.67	0.38	3.33	1.24	4.0774
10	4.93	0.07	4.00	1.29	3.0885
11	4.8	0.17	3.8	1.03	3.5355
12	4.8	0.17	4.07	0.35	3.9207
13	4.66	0.24	4.07	0.21	3.4063
14	4.6	0.54	4.13	0.27	2.0189
15	4.93	0.07	3.53	0.84	5.6839
16	4.86	0.12	4.07	0.35	4.4629
17	4.67	0.38	4.2	0.31	2.1913
18	4.4	0.68	3.53	1.70	2.1841
19	4.46	0.40	3.47	1.55	2.7457
20	4.2	1.02	3.27	1.21	2.4119

ตาราง ๑ คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของการทดสอบหลังเรียนและหลังการเรียนสิ้นสุด
ไปแล้วสี่สัปดาห์ที่มีการสอนแบบซินทิเคต

เลขที่	หลัง การเรียน	หลังการเรียน สี่สัปดาห์	เลขที่	หลัง การเรียน	หลังการเรียน สี่สัปดาห์
1	43	43	16	45	38
2	40	39	17	40	38
3	38	36	18	38	39
4	40	38	19	44	42
5	41	37	20	40	38
6	43	35	21	39	40
7	39	37	22	43	50
8	41	42	23	43	39
9	40	39	24	39	37
10	39	37	25	44	45
11	41	37	26	45	43
12	42	38	27	40	39
13	46	47	28	38	43
14	42	38	29	38	35
15	42	37	30	38	34

ตาราง 4 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของการทดสอบหลังการเรียนและหลังการเรียน
สิ้นสุดไปแล้วสี่สัปดาห์ ของกลุ่มควบคุมที่มีการสอนตามคู่มือการสอนสังคมศึกษา

เลขที่	หลัง การเรียน	หลังการเรียน สี่สัปดาห์	เลขที่	หลัง การเรียน	หลังการเรียน สี่สัปดาห์
1	41	44	16	37	39
2	32	40	17	38	40
3	42	39	18	39	41
4	33	33	19	40	41
5	33	32	20	39	37
6	36	29	21	37	30
7	31	38	22	40	44
8	32	36	23	32	33
9	38	39	24	34	31
10	31	31	25	37	40
11	37	35	26	36	38
12	41	39	27	33	31
13	32	33	28	38	36
14	36	32	29	36	39
15	39	41	30	37	36

ภาคผนวก ข.

ชุดการเรียนรู้การสอน

ชุดการเรียนรู้การสอนแบบซินติเกท

วิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง สิทธิและหน้าที่ของพลเมืองตามกฎหมาย 4 คาบ

ความคิดรวบยอดและหลักการ

การปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองตามกฎหมายเป็นสิ่งที่จำเป็นที่จะช่วยให้สังคมมีระเบียบ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมายของคำว่าสิทธิและหน้าที่ได้ถูกต้อง
2. ยกตัวอย่างของการมีสิทธิและหน้าที่ได้ถูกต้อง
3. บอกความสำคัญของสิทธิและหน้าที่ได้ถูกต้อง
4. อธิบายความสัมพันธ์ของสิทธิและหน้าที่ได้ถูกต้อง
5. จำแนกประเภทของสิทธิบุคคลตามกฎหมายได้ถูกต้อง
6. บอกความหมายของกรรมสิทธิ์ได้ถูกต้อง
7. ยกตัวอย่างของการมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินได้ถูกต้อง
8. บอกสิทธิที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินได้ถูกต้อง
9. บอกความหมายของสิทธิครอบครองได้ถูกต้อง
10. ยกตัวอย่างของการมีสิทธิครอบครองได้ถูกต้อง
11. บอกความหมายของอสังหาริมทรัพย์และสังหาริมทรัพย์ได้ถูกต้อง
12. บอกความหมายของจำนำและจำนองได้ถูกต้อง
13. บอกหลักการใช้สิทธิตามกฎหมายได้ถูกต้อง
14. บอกสาเหตุที่จะทำให้เกิดการระงับแห่งสิทธิได้ถูกต้อง
15. บอกหน้าที่ของพลเมืองตามกฎหมายได้ถูกต้อง
16. บอกผลเสียที่บุคคลไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ได้ถูกต้อง
17. ยกตัวอย่างของบุคคลที่ได้ปฏิบัติตามหน้าที่กฎหมายกำหนดได้ถูกต้อง
18. บอกหน้าที่ของนักเรียนที่ต้องปฏิบัติได้ถูกต้อง
19. บอกสิทธิของนักเรียนที่ได้รับมาได้ถูกต้อง
20. บอกโทษของการไม่ทำตามหน้าที่ได้ถูกต้อง

วิธีดำเนินการสอน

1. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 20 ข้อ ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ เพื่อวัดความรู้พื้นฐานของนักเรียน
2. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 6 คน เลือกประธานและเลขานุการกลุ่ม
3. เลขานุการกลุ่มมารับปัญหา หนังสือ และเอกสารที่ต้องค้นคว้าภายในกลุ่มของตน
4. ทุกกลุ่มประชุมวางแผนและแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ เพื่อปฏิบัติงานตามที่ครูกำหนดให้มา พร้อมกับปัญหาหรือกรณีตัวอย่าง
5. นักเรียนดำเนินการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือและเอกสาร พร้อมกับใช้ประสบการณ์ของตัวเองเป็นส่วนประกอบ
6. ประชุมปรึกษาหารือและอภิปรายภายในกลุ่มของตนเอง
7. แต่ละกลุ่มรวบรวมข้อมูลและเขียนเป็นรายงานกลุ่มแล้วแจกกลุ่มต่างๆ
8. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานหน้าชั้น
9. ให้นักเรียนอื่นๆซักถามข้อข้องใจ
10. ครูอธิบายเพิ่มเติมในกรณีที่ประเด็นสำคัญยังไม่ได้พูดถึงจากกลุ่มต่างๆ แล้วครูสรุป

11. นักเรียนบันทึกความรู้เพิ่มเติมที่ได้รับจากการเรียนลงในสมุด

การประเมินผลการเรียน

1. การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย
2. การตอบคำถามของนักเรียน
3. จากการทดสอบย่อยที่สอบไปก่อนเรียน แล้วนำมาสอบหลังเรียนจบ เพื่อหาความก้าวหน้าของการเรียนรู้

บัตรกำหนดงาน

ให้นักเรียนอ่านหนังสือต่อไปนี้

1. เพื่อนบ้านของเรา หน้า 252 - 261
2. อธิบายศัพท์กฎหมาย หน้า 67 - 80
3. กฎหมายในชีวิตประจำวัน หน้า 65 - 71
4. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมาย หน้า 459 - 471, 476 - 488

แล้วช่วยกันตอบคำถามต่อไปนี้ พร้อมกับสรุป ออกใบรายงานหน้าชั้น

1. สิทธิและหน้าที่คืออะไร
2. การที่นักเรียนยังอยู่ในความดูแลของบิดามารดานั้น เป็นเพราะเหตุใดทางกฎหมาย
3. ชีวิตและร่างกายของเราได้รับความคุ้มครองจากกฎหมายใดบ้าง
4. เพราะเหตุใดจึงต้องมีการกำหนดสิทธิและหน้าที่ของบุคคล
5. สิทธิกับหน้าที่มีความสัมพันธ์กันอย่างไร
6. รัฐธรรมนูญได้กำหนดหน้าที่ของบุคคลไว้อย่างไรบ้าง
7. สิทธิกับเสรีภาพมีความแตกต่างกันอย่างไร
8. สิทธิโดยสภาพมนุษย์กับสิทธิ เนื่องจากวัฒนธรรมของบุคคลแตกต่างกันอย่างไร
9. คำกล่าวที่ว่า "การปกครองระบอบประชาธิปไตยนั้นให้สิทธิและเสรีภาพแก่ประชาชน" นักเรียนคิดว่าถูกต้องหรือไม่เพียงใด
10. นักเรียนมีเสื้อผ้าสวมใส่เป็นของตัวเอง สิทธิในเสื้อผ้านั้นเรียกว่าอะไร
11. สังหาริมทรัพย์และอสังหาริมทรัพย์ต่างกันอย่างไร
12. เหตุใดผู้ลักทรัพย์ ยักยอก ฉ้อโกง กรรโชก ทำให้เขาเสียทรัพย์หรือบุกรุก จึงต้องมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา
13. นาย ก. นำรถจักรยานของนาย ข. มาขี่โดยไม่เปิดเผย และมีเจตนาจะยึดเป็นของตน นาย ข. เห็นก็ไม่ว่าอะไร แสดงว่า นาย ก. ไร้สิทธิอะไร ถ้าหากนาย ก. ขี่ขี่อยู่ถึง 5 ปี โดยนาย ข. ไม่ทวงถาม นาย ก. จะได้อะไรตามกฎหมาย

14. นาย ก. เข้ามาปลูกบ้านพักอาศัยอยู่ชั่วคราวในที่ดินของนาย ข. อย่างสุจริตและเปิดเผย พร้อมกับเพาะปลูกพืชผักและผลไม้รอบๆบริเวณบ้าน นาย ข. เจ้าของที่ดินเห็นก็ไม่ว่าอะไรเพราะสงสารและเห็นความขยันของนาย ก. จึงปล่อยนาย ก. อยู่ไปเรื่อยๆจนครบ 10 ปี นาย ค. จึงไปขอโฉนดจากทางอำเภอเพื่อการมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินนั้น นาย ก. จะไ้กรรมสิทธิ์หรือไม่ เพราะเหตุใด

15. นายสัญญา นำเทพของสายัณห์มาร้องและอัดเทปขาย นายสัญญามีความผิดตามกฎหมายหรือไม่

16. จำนำกับจำนองแตกต่างกันอย่างไร

17. จงยกตัวอย่างของการใช้สิทธิในทางที่ผิดกฎหมายมา 3 เรื่อง

18. มีความสำคัญหรือไม่ที่บุคคลต้องเรียนรู้สิทธิและหน้าที่ เพราะเหตุใด

19. นักเรียนได้ใช้สิทธิและหน้าที่ของตนเองในเรื่องใดบ้าง

20. นายสมบัติ และนางกาญจนา สุขมีทรัพย์ ต้องการซื้อบ้านเงินผ่อนกับธนาคารอาคารสงเคราะห์ แต่มีรายได้น้อยไม่พอที่ทางธนาคารกำหนดจึงต้องไปซื้อนายสันชัยและนางวันดี สามีภรรยาผู้หนึ่งซึ่งรู้จักกันและมีรายได้ตามที่ธนาคารกำหนด โดยที่นายสมบัติ กับนางกาญจนาเป็นผู้ส่งเงินกับธนาคาร

- นักเรียนคิดว่าใครมีกรรมสิทธิ์ในบ้านหลังนี้ตามกฎหมาย เพราะเหตุใด
- นายสมบัติ และนางกาญจนาจะมีกรรมสิทธิ์ในบ้านหลังนี้หรือไม่ ถ้าไม่มีการทำอะไร
- นายวันชัย และนางวันดี มีสิทธิ์นำบ้านหลังนี้ไปจำนองหรือไม่ เพราะเหตุใด

ชุดการเรียนรู้การสอนแบบซินติเกท

วิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง บทบาทและหน้าที่ของพลเมืองในท้องถิ่น 3 คาบ
ความคิดรวบยอดและหลักการ

1. พลเมืองในท้องถิ่นจะต้องรู้จักบทบาทและหน้าที่ของตัวเองที่จะต้องปฏิบัติ
 ในด้านการปกครอง เศรษฐกิจ และสังคม
2. พลเมืองทุกคนย่อมมีความสำคัญต่อประเทศชาติ และการได้รับการเอาใจ
 ใส่จากรัฐบาล เพื่อผลทางด้านการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ และสังคม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความสำคัญของพลเมืองในท้องถิ่นได้ถูกต้อง
2. บอกความหมายของสังคมชนบทได้อย่างถูกต้อง
3. สามารถสรุปลักษณะสำคัญของชนบทได้อย่างถูกต้อง
4. สามารถบอกความต้องการของคนในชนบทที่สำคัญ ได้อย่างน้อย 3 ประการ
5. อภิปรายบทบาทและหน้าที่ของพลเมืองในท้องถิ่นที่เกี่ยวกับการเมืองการ
 ปกครองทั้งระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับท้องถิ่นได้อย่างถูกต้อง
6. ยกตัวอย่างของพลเมืองในท้องถิ่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเมืองการ
 ปกครองได้อย่างถูกต้อง
7. บอกบทบาทและหน้าที่ของพลเมืองในท้องถิ่นที่เกี่ยวกับการเศรษฐกิจ
 ได้อย่างถูกต้อง
8. ยกตัวอย่างของพลเมืองในท้องถิ่นที่รู้จักบทบาทและหน้าที่ เกี่ยวกับด้าน
 เศรษฐกิจได้อย่างถูกต้อง
9. บอกปัญหาที่เกิดขึ้นกับพลเมืองในชนบทที่เกี่ยวกับด้านเศรษฐกิจได้
 อย่างถูกต้อง
10. ยกตัวอย่างสิ่ง que รัฐบาลได้ดำเนินการช่วยเหลือพลเมืองในชนบทที่
 เกี่ยวกับปัญหาด้านเศรษฐกิจ

11. ✓ ขอบเขตบาทและหน้าที่ของพลเมืองในท้องถิ่นที่เกี่ยวกับค่านิยมได้อย่างถูกต้อง
12. ✓ วิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาสังคมในชนบทได้อย่างถูกต้อง
13. ✓ สรุปประโยชน์และโทษของการรู้จักและไม่รู้จักบทบาทและหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง
14. ✓ สร้างข้อความชักชวนให้พลเมืองมีความสำนึกในบทบาทและหน้าที่ของตนเองได้

วิธีดำเนินการ

1. ✓ ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนจำนวน 20 ข้อซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ เพื่อทดสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียน
2. ✓ แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 6 คน เลือกประธานและเลขานุการกลุ่ม
3. ✓ เลขานุการกลุ่มมารับกรณีตัวอย่างและเอกสารที่ทำการค้นคว้าภายในกลุ่มของตนเอง
4. ✓ ทุกกลุ่มประชุมวางแผนและแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ เพื่อการปฏิบัติงานตามที่ครูกำหนดมา พร้อมกับกรณีตัวอย่าง
5. ✓ นักเรียนดำเนินการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือและเอกสาร พร้อมทั้งใช้ประสบการณ์ของตนเองเป็นส่วนประกอบ
6. ✓ ประชุมปรึกษาหารือและอภิปรายในกลุ่มของตนเอง
7. ✓ แต่ละกลุ่มรวบรวมข้อมูลและเขียนเป็นรายงานกลุ่มแล้วแจกให้กลุ่มต่างๆ
8. ✓ แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานหน้าชั้น
9. ✓ ให้กลุ่มอื่นๆซักถามข้อข้องใจ
10. ✓ ครูอธิบายเพิ่มเติมและสรุปในประเด็นสำคัญที่แต่ละกลุ่มยังไม่ได้พูดถึง
11. ✓ นักเรียนบันทึกสิ่งที่ได้เรียนรู้เพิ่มเติมลงในสมุด

การประเมินผลการเรียน

1. ✓ การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย
2. ✓ การอภิปรายปัญหาที่นักเรียนนำมาเสนอหน้าชั้น
3. ✓ การตอบคำถามของนักเรียน
4. ✓ ความก้าวหน้าการเรียนรู้ของนักเรียนที่ได้มาจากการทำแบบทดสอบ

การแก้ไขปัญหายากจนในชนบท

ประชากรในชนบทนั้นมีถึงร้อยละ 80 ของประชากรทั้งประเทศหรือประมาณ 30 ล้านคนขึ้นไป แต่ว่าจากการสำรวจพบว่าชนบทที่ยากจนจริงๆซึ่งผู้คนเกือบจะช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ มีรายได้ต่ำ มีผลผลิตต่ำ ขาดโอกาสในการศึกษา หรือได้รับการศึกษาไม่พอ สุขภาพไม่สมบูรณ์ มีอยู่ประมาณ 10 ล้านคน ซึ่งรัฐบาลได้ประกาศพื้นที่เป้าหมายเพื่อการพัฒนา รวมทั้งสิ้น 246 อำเภอและกิ่งอำเภอใน 37 จังหวัดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคใต้ ในการพัฒนาพื้นที่ชนบทที่ยากจนนี้ รัฐบาลมุ่งที่จะยกระดับความสามารถของตัวคน เพื่อให้ชาวชนบทช่วยเหลือตัวเองมากขึ้น หาวิธีการให้เขาเข้าใจ ดึงเขาให้เขานำมีส่วนร่วมและได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างถาวร นั่นคือการเน้นให้ประชาชน"เข้าใจ เข้าร่วม และเป็นประโยชน์แก่ตัวประชาชนอย่างถาวร" โครงการหลักของรัฐบาลที่จะดำเนินการได้แก่ ด้านสุขภาพอนามัย เพราะความยากจนในชนบทเจ็บป่วยแบบเรื้อรัง เด็กขาดอาหาร ส่วนด้านการผลิต เนื่องจากในชนบทมีแรงงานอยู่แล้วควรจะปรับปรุงแรงงานให้มีคุณภาพขึ้น เช่น การเลี้ยงไก่ เป็ด ปลา อย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัยอย่าง ถูกหลักวิชา หรือการปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ปรับปรุงที่ดินปลูกเขาให้มีคุณภาพในด้านบริการขั้นพื้นฐานของรัฐ โดยเฉพาะเรื่องกฎหมายและบริการจากทางอำเภอ ควรจะออกไปหาคนชนบทในหมู่บ้าน อีกทั้งด้านการศึกษาและด้านสังคม

เมื่อเดือนมกราคม พ.ศ.2524 รัฐบาลมีโครงการ 15 โครงการ เพื่อแก้ปัญหายากจนในชนบท ซึ่งจะต้องใช้งบประมาณ 622 ล้านบาท และในปี 2526 ก็ได้เพิ่มอีกเป็น 26 โครงการ และเพิ่มเงินเป็น 1,150 บาท โครงการเหล่านี้เป็นโครงการที่มุ่งพัฒนาคนและแก้ไขปัญหามูลฐานในชนบท

บัตรกำหนดงาน

ให้นักเรียนอ่านหนังสือต่อไปนี้

1. หนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา "เพื่อนบ้านของเรา" หน้า 243 - 251
2. หนังสือ อนาคตของไทย หน้า 304 - 324
3. หนังสือ สังคมวิทยาชนบทและการสหกรณ์ หน้า 236 - 241
4. หนังสือ ลักษณะสังคมและปัญหาสังคมของไทย หน้า 87 - 90

แล้วช่วยกันตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นในปัญหาต่อไปนี้

1. นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรในเรื่อง "การแก้ไขปัญหายากจนในชนบท"
2. สภาพของชนบทมีลักษณะอย่างไร
3. ถ้านักเรียนเป็นบุคคลที่อยู่ในชนบทยากจน และจะได้รับช่วยเหลือตามโครงการนี้ นักเรียนควรจะมีบทบาทและหน้าที่อย่างไรบ้าง
4. ผลเมืองในท้องถิ่นมีความสำคัญอย่างไร
5. นักเรียนควรจะมีบทบาทและหน้าที่อย่างไรบ้างต่อท้องถิ่นของตน
6. หน้าที่ของผลเมืองในท้องถิ่นที่เกี่ยวกับการเมืองการปกครองควรทำอย่างไร
7. หน้าที่ของผลเมืองในท้องถิ่นที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจควรทำอย่างไร
8. หน้าที่ของผลเมืองในท้องถิ่นที่เกี่ยวกับสังคมวัฒนธรรมควรกระทำอย่างไร
9. ในสังคมชนบทหรือท้องถิ่นใดเกิดปัญหาสังคมอะไรบ้าง
10. สาเหตุใดที่ทำให้เกิดปัญหาความยากจนในชนบท
11. เพราะเหตุใดผลเมืองในท้องถิ่นจึงไม่ค้ำจุนกับบทบาทและหน้าที่ของตนเอง
12. นักเรียนคิดว่าประชาชนในชนบทมีความต้องการสิ่งใดบ้างที่จะทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของเขาดีขึ้น
13. จงยกตัวอย่างของการไม่รู้จักรับบทบาทและหน้าที่ของผลเมืองในสังคม
14. เมื่อประชาชนรู้จักรับบทบาทและหน้าที่แล้วสภาพสังคมจะมีลักษณะอย่างไร
15. ปัญหาอะไรบ้างที่มีสาเหตุมาจากการไม่รู้จักรับบทบาทและหน้าที่ของตนเอง
16. ช่วยกันสร้างคำขวัญที่จะช่วยให้บุคคลสำนึกในการมีบทบาทและหน้าที่ของตนเอง

ชุดการเรียนรู้การสอนแบบซินติเคท

วิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง ความมั่นคงของชาติ 4 คาบ

ความคิดรวบยอดและหลักการ

ความมั่นคงของชาติเกิดขึ้นจากการที่พลเมืองทุกคนร่วมมือร่วมใจกัน
สร้างสรรค์ประโยชน์ในทางที่ถูกต้อให้กับตัวเองและสังคม

จุดประสงค์การเรียนรู้

หลังจากที่นักเรียนได้เรียนเรื่องนี้ไปแล้ว นักเรียนควรจะแสดง
พฤติกรรมต่อไปนี้ได้

1. บอกความหมายของคำว่า "ความมั่นคงของชาติ" ได้อย่างถูกต้อง
2. อภิปรายถึงภัยที่คำลึงคุกคามความมั่นคงของชาติได้อย่างถูกต้อง
3. วิเคราะห์หาสาเหตุการกระทำที่จะทำให้ เกิดความมั่นคงของชาติ

ได้อย่างถูกต้อง

4. อธิบายความมั่นคงทางด้านการป้องกันประเทศได้ถูกต้อง
5. ยกตัวอย่างการกระทำที่ทำลายความมั่นคงของชาติได้อย่างถูกต้อง
6. สรุปความสัมพันธ์ของความมั่นคงของชาติ กับ ความมั่นคงทาง

เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองได้อย่างถูกต้อง

7. เสนอโครงการป้องกันและรักษาความมั่นคงของชาติในสถานการณ์

ปัจจุบันได้ 1 โครงการ

8. สรุปแนวทางปฏิบัติของนักเรียนที่ทำให้เกิดความมั่นคงของชาติ

ได้อย่างถูกต้อง

วิธีดำเนินการกลุ่ม

1. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 6 คน ให้แต่ละกลุ่มเลือกประธานและเลขานุการกลุ่ม
2. ให้เลขานุการกลุ่มมารับกรณีตัวอย่าง เอกสาร และหนังสืออื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ประกอบการศึกษาค้นคว้า
3. ทุกกลุ่มมีการประชุมวางแผน และแบ่งหน้าที่รับผิดชอบตามบัตรกำหนดงานที่ครูมอบหมายไว้ พร้อมกับกรณีตัวอย่าง
4. ดำเนินการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและหนังสือที่ครูได้มอบให้ พร้อมกับใช้ประสบการณ์ส่วนตัวมาประกอบการศึกษาค้นคว้า
5. มีการประชุมปรึกษาหารือกันภายในกลุ่ม
6. ให้แต่ละกลุ่มรวบรวมข้อมูลและเขียนเป็นรายงานของกลุ่ม แล้วแจกให้ทุกคนได้อ่านก่อนล่วงหน้า
7. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมาเสนอรายงานหน้าชั้นในเรื่องที่ไปศึกษาค้นคว้า
8. เปิดโอกาสให้กลุ่มอื่นๆซักถามได้ ถ้าการรายงานนั้นยังไม่เข้าใจหรือสงสัย
9. ครูจะสรุปและเพิ่มเติมให้คำแนะนำในกรณีที่นักเรียนไม่ได้พูดถึงประเด็นสำคัญๆ
10. นักเรียนจดบันทึกสิ่งที่ได้เรียนรู้เพิ่มเติมลงในสมุดของตนเอง

การประเมินผลการเรียน

1. ดูผลงานที่ได้รับเป้าหมายว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่
2. ดูการปฏิบัติงานภายในกลุ่ม
3. ดูการตอบคำถามของนักเรียน
4. ดูการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เพื่อหาความก้าวหน้าในการเรียน

เพื่อมาทูลุมิ

ใบหน้าของเธอซีดเผือกเกือบเหมือนสีเสื้อที่เธอสวมอยู่ เมื่อผมบอกเธอว่า
"ผมเสียใจ"

"คะ ซอบุคุ" เธอตอบด้วยเสียงแผ่วเบา

เธอก็พูดกับผมว่า "คุณกรุณาเล่าเหตุการณ์ที่โน้นหมากมูนให้ฉันฟังหน่อยได้ไหมคะ"
สายตาของเธอเต็มไปด้วยความเศร้า "ความเป็นไปของชีวิตที่อยู่ชายแดน ชายผู้ไม่เคยเล่าให้
ฉันฟังเลย อาจเป็นเพราะเขากลัวว่าพวกเรที่อยู่แนวหลังจะเป็นห่วงก็ได้ แต่ฉันอยาก
ทราบ แม้ว่าจะขณะนี้ไม่มีเขาอยู่แล้ว"

ผมพยักหน้าเบาๆ ผมถอนหายใจยาวๆ แล้วก็เล่าเหตุการณ์ที่โน้นหมากมูนให้เธอ
ฟัง "ครับ.....ชีวิตทหารชายแดน ไกลออกไปจากค่ายใหญ่พัฒนากรหน่วยลาดตระเวณของ
ชายต้องคอยระวังตัวว่าข้าศึกจะล้ำแดนเข้ามาเมื่อไร"

ความจริงเขาไม่ใช่ข้าศึกของเราและก็ไม่ใช่มิตร แต่เขาก็ไรรบราหาที่ล่วงล้ำ
เข้ามาถึงอาวุธ เข้ามาเพื่อแย่งชิง" เธอพูดขึ้นเบาๆ

"ครับ เขารบกันชายแดนของเรา เราก็มีหน้าที่ไม่ให้เขาล้ำแดนเราเข้ามา
บางวันเราก็ออกลาดตระเวณในเวลากลางวัน แต่มันจะเป็นเวลาตึกหรือตอนเช้าตรู่ซึ่งจะต้อง
ระวังระเบิด ถ้าเกิดโดนก็ต้องตายหรืออวัยวะพิการ เช่น ขาดนิ้วทั้งสองข้างหรือแขนขาด
ทั้งสองข้าง ซึ่งมักทำให้เราทำอะไรไม่ได้เลยตลอดชีวิต ดังนั้นเราก็คิดว่าตายเสียดีกว่า
เพื่อแผ่นดินไทยที่เราปกป้อง"

"คะ ชายผู้พูดเสมอว่าเขาจะไม่ยอมสูญเสียแผ่นดินไทยไปแม้แต่ตารางนิ้วเดียว
เขบอกว่าเขาจะปกป้องพ่อแม่พี่น้องและเลือดเนื้อเชื้อไขของชาวไทยให้ปกครองแผ่นดินของ
เราสืบไป เขบอกคิดกันว่า เราคงไปไหนอีกไม่ได้แล้ว"

"ครับ เราไม่มีที่ใดจะไปอีกแล้ว แผ่นดินนี้ของเราเราก็ต้องหวงแหน" ผมย้ำ
เธอพยักหน้า ผมพูดต่อไปว่า "เราเป็นทหารอยู่ด้วยกัน เรารักกันยิ่งกว่าที่
น้องหลานตามกันออกมา ลูกน้องทุกคนผมรัก ผมสั่งให้เขาไปตายได้โดยเขาไม่ขัดขืนโต้เถียง
สักคำ เพราะเรารู้ว่าเราต้องตายด้วยกัน เรารับผิดชอบต่อชีวิตของกันและกันและเราจับ

ผิดชอบต่อความปลอดภัยของบ้านเมืองด้วยกัน" ผมและชาญเข้าไปที่ค่ายเขาอีค้าง พบเด็กหนุ่มเขมรแล้วว่า "เขาเป็นนักศึกษามาก่อนแล้วเขาเกลียดพวกก๊กโก่ง เกลียดข้าราชการที่เห็นแก่ตัว ขบวนการกินป่าทำลายทุกสิ่งของประเทศ เขาก็เลยเข้ากับฝ่ายเขมรแดงโค่นรัฐบาล เขาคิดว่าเขาจะล้างพวกที่เขาเกลียด พวกก๊กโก่ง พวกทำลายทุกสิ่งในชาติ เขาเป็นทหารอยู่ 4 ปี เห็นความมอดอยากทารุณโหดร้ายจากพวกเดียวกัน คนเขมรฆ่ากันเองแล้วก็มีการชักพาต่างชาติเข้ามาช่วยกันฆ่าแย่งกันกินกันอยู่ ในที่สุดเขาทนไม่ไหวเขาก็เลยหนีทหารมา เขายกบอกว่าเขาเสียใจ เขาผิดไปแล้ว"

ชาญยังบอกผมว่า"ขอชาติของเราอย่าเป็นอย่างนั้น ขอให้คนเราได้คิดได้เห็นตัวอย่างเขมร อย่าได้แตกความสามัคคี อย่าเห็นแก่ได้จนลืมชาติ เราคิดว่าเราคือคนที่มาพลีชีพเพื่อชาติ ขอให้ประเทศของเราสงบสุข ขอให้ชาติของเรายืนยง ผมว่าเรารักชาติ"

"กะ ทุกคนมีสิทธิที่จะรักชาติ บกป้องชาติ"

"ชาญเคยบารารถึงเพื่อนของเขาบางคนที่ทำตัวเป็นพลเมืองไม่ดี ใช้เวลาที่ควรมีประโยชน์เที่ยวทะเลาะเกเร ปล้นเขา ลักขโมยเขา เพื่เอาเงินมาซื้อความสุขทางชั่ว เขาอยากให้เป็นอย่างนั้นออกมาเป็นทหารชายแดนอาสาสมัครทำงานแก่ชาติบ้านเมือง ตายเพื่อชาติ ตายเพื่อมาตุภูมิ ตายเพื่อพ่อแม่พี่น้อง ไม่ใช่ตายเพราะความชั่ว"

"ชาญคนดีละ"

"ผมเล่าต่อไปว่า คืนวันที่ 23 มิถุนายน 2522 เราออกลาดตระเวน ชาญเป็นทหารหมู่แรกและเราก็ได้ยินเสียงปืนกลยิงมาที่เรา ผมสั่งให้ทหารกระโจนลงในทุ่งแล้วยิงสวนไปตามเสียงปืน เราเสียเปรียบฝ่ายตรงข้ามอย่างหนึ่งคือ เราไม่กล้ายิงเข้าไปในหมู่บ้าน เพราะกลัวว่าจะไปโดนพวกชาวบ้าน ปรากฏว่าเราถูกล้อม ผมสั่งให้ทุกคนสู้ตาย... สู้ตาย เราก็ยิงสู้อย่างเดียว เรารอกำลังหนุนแต่ยังไม่มา ผมสั่งให้ถอย...ถอย...แล้วเราก็ตอยออกมา แต่ก็ไม่มีชาญ เราคอยจนกำลังมาช่วยเราออกมา ปรากฏว่าชาญตายเสียแล้ว เขาตายเพื่อชาติของเขา เพื่อมาตุภูมิ"

"กะ ชาญรักประเทศชาติของเราเหลือเกิน"

บัตรกำหนดงาน

ให้นักเรียนอ่าน

1. หนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา "เพื่อนบ้านของเรา" หน้า 274 - 282
2. หนังสือครูกับทางอยู่รอรของสังคมไทย หน้า 1 - 27
3. หนังสือระบอบประชาธิปไตย หน้า 1 - 47
4. หนังสือวารสารไทย หน้า 52 - 56
5. หนังสือเทคนิคและวิธีสอนสังคม หน้า 33 - 35

แล้วช่วยกันตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นในปัญหาต่อไปนี้ พร้อมกับ

สรุปไปรายงานหน้าชั้น

1. จากเรื่องเพื่อนมาตุภูมิ ได้ให้แนวคิดอะไรบ้าง
2. "ชาญ" มีความคิดอย่างไรกับประเทศไทย
3. การกระทำของชาญ ควรจะได้รับการยกย่องว่าอย่างไร
4. พลเมืองดีควรปฏิบัติอย่างไร
5. ความมั่นคงของชาติ หมายถึงอะไร
6. สาเหตุใดบ้างที่อาจทำให้ประเทศของเราขาดความมั่นคง
7. ภัยอันตรายอะไรบ้างที่กำลังคุกคามประเทศของเราอยู่ในขณะนี้
8. นักเรียนควรประพฤติปฏิบัติตัวอย่างไร เพื่อความมั่นคงของชาติ
9. แนวทางการสร้างความมั่นคงทางการเมือง ควรประกอบด้วยอะไรบ้าง
10. การปกครองระบอบประชาธิปไตย มีลักษณะอย่างไรบ้าง
11. น้ำใจประชาธิปไตย ควรประกอบด้วยอะไรบ้าง
12. ทหารมีบทบาทอย่างไรในการสร้างความมั่นคงของชาติ
13. ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ควร มีลักษณะอย่างไร
14. ความมั่นคงทางสังคม ควร มีลักษณะอย่างไร
15. จงบอกวิธีการป้องกันและรักษาความมั่นคงของชาติในสถานการณ์ปัจจุบัน

ชุดการเรียนรู้การสอนแบบซินดิเคต

วิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง คุณธรรมและจริยธรรมของพลเมือง 6 คาบ

ความคิดรวบยอดและหลักการ

การประพฤติปฏิบัติที่ดีของพลเมืองย่อมทำให้สังคมสงบสุขเรียบร้อย อันนำไปสู่การสร้างความเจริญและความก้าวหน้าของประเทศไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

หลังจากที่นักเรียนเรียนเรื่องนี้ไปแล้ว นักเรียนควรจะสามารถแสดงพฤติกรรมดังต่อไปนี้ได้

1. บอกความสำคัญของชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ต่อตนเองและสังคมได้อย่างถูกต้อง
2. ยกตัวอย่างของการแสดงความรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ได้อย่างถูกต้อง
3. บอกความหมายของการมีวินัยได้อย่างถูกต้อง
4. สามารถยกเหตุการณ์ในปัจจุบันที่แสดงถึงความมีวินัยและไม่มีความมีวินัยในสังคมได้อย่างถูกต้อง
5. สรุปความสำคัญของการมีวินัยในสังคมและตัวเองได้อย่างถูกต้อง
6. อธิบายได้ว่า ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่สำคัญอย่างไรได้อย่างถูกต้อง
7. บอกถึงผลเสียของการขาดความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง
8. ยกตัวอย่างของการมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่และขาดความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง
9. บอกผลประโยชน์ของความเสียสละได้อย่างถูกต้อง
10. อธิบายความหมายของความเสียสละได้อย่างถูกต้อง
11. ยกตัวอย่างบุคคลที่เสียสละความสุขส่วนตัวแล้วอุทิศตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมได้อย่างถูกต้อง

12. สรุปความหมายของความอดทนได้อย่างถูกต้อง
13. จำแนกประเภทของความอดทนได้อย่างถูกต้อง
14. วิเคราะห์ประโยชน์และโทษของความอดทนได้อย่างถูกต้อง
15. บอกความหมายของคำว่าซื่อสัตย์ได้อย่างถูกต้อง
16. อธิบายประเภทของความซื่อสัตย์ได้อย่างถูกต้อง
17. ยกตัวอย่างเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์ได้อย่างถูกต้อง
18. บอกการกระทำบาปของคนเราได้อย่างถูกต้อง
19. ยกตัวอย่างการกระทำของบุคคลในสังคมปัจจุบันที่ดีว่าเป็นบาปทางกาย ทางวาจา ทางใจ ได้อย่างถูกต้อง
20. สรุปโทษที่จะได้รับจากการประพฤติผิดทางกาย ทางวาจา ทางใจ ได้อย่างถูกต้อง
21. เสนอวิธีที่จะปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างถูกต้อง
22. วิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้คนเราทำบาปได้น้อย 3 สาเหตุ
23. สรุปความหมายของความสามัคคีได้อย่างถูกต้อง
24. สรุปประโยชน์และโทษของความสามัคคีได้อย่างถูกต้อง
25. ยกตัวอย่างของความสามัคคีได้อย่างถูกต้อง
26. สรุปความคิดรวบยอดและหลักการในเรื่องคุณธรรมและจริยธรรมต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง
27. เสนอคำขวัญที่จะให้ประชาชนปฏิบัติตนในสังคมเป็นสุขและบ้านเมืองก้าวหน้าได้อย่างถูกต้อง

วิธีดำเนินการสอน

1. การประเมินผลก่อนเรียน ให้นักเรียนทำแบบทดสอบ จำนวน 20 ข้อ ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ ใช้เวลา 20 นาที
2. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 6 คน เลือกประธานและเลขานุการตามวิธีการประชาธิปไตย

3. เลขานุการกลุ่มมารับกรณีตัวอย่าง และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการค้นคว้าภายในกลุ่มของตน

4. ทุกกลุ่มประชุมวางแผนและแบ่งหน้าที่รับผิดชอบตามบัตรกำหนดงานที่ครูให้มาพร้อมกับกรณีตัวอย่าง

5. ดำเนินการศึกษาค้นคว้า และเอกสารพร้อมด้วยประสบการณ์ส่วนตัวประกอบ

6. ประชุมปรึกษาและอภิปรายในกลุ่มของตนเอง

7. แต่ละกลุ่มรวบรวมข้อมูลและเขียนเป็นรายงานกลุ่ม แล้วแจกให้ทุกคนในกลุ่มไปอ่านมาก่อน

8. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานหน้าชั้น

9. ให้กลุ่มอื่นๆซักถามข้อข้องใจ

10. ครูอธิบายสรุปเพิ่มเติมในแต่ละกลุ่มในประเด็นที่สำคัญที่ไม่ได้พูดถึง

11. นักเรียนบันทึกสิ่งที่ได้เรียนรู้เพิ่มเติมลงในสมุดของตน

การประเมินผลการเรียน

1. ดูการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย

2. ดูการอภิปรายปัญหาหน้าชั้นเรียน

3. ดูการตอบคำถามของนักเรียนที่เสนอรายงาน

4. ทำแบบทดสอบซึ่งเป็นชุดเดียวกับที่ใช้ในการประเมินผลก่อนเรียน เพื่อ

ดูความก้าวหน้าในการเรียน

เป็นเสียเอง

เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2525 เจ้าหน้าที่ตำรวจ สภ.อ.เมืองกาญจนบุรี
พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ตำรวจ สน.ลาดพร้าว ได้เข้าจับกุม พ.ต.ท.ละเอียด เทียนรำ
สาวป. สภ.อ.ศรีสวัสดิ์ กาญจนบุรี และ น.ส.สุธีรา ห่วงกิจ ที่บ้านเลขที่ 80/5
หมู่บ้านเสนานิเวศน์ บางกะปิ พร้อมด้วยปืนคาร์บิน ทรายโลห์ พร้อมด้วยแม็กกาซีน
และกระสุน 8 นัด แจ้งข้อหา จ้างวานใช้นายนิกร ภูมิอาจ ผ่านนายสำเร็จ อำคำ
ประธานสภาตำบลที่ชี้ขบวนการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า

บัตรกำหนดงาน

นักเรียนอ่านหนังสือต่อไปนี้

1. หนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา "เพื่อนบ้านของเรา" หน้า 264 - 273
2. หนังสือการศึกษาเพื่อคุณธรรม หน้า 61 - 63
3. หนังสือคติธรรม หน้า 43 - 54

แล้วช่วยกันตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นในปัญหาต่อไปนี้

1. ความประพฤติของนายตำรวจจากกรณีตัวอย่างผิดคุณธรรมและ
จริยธรรมอะไรบ้าง
2. นายตำรวจกรณีตัวอย่างทำบาปทางไหน
3. คุณธรรมและจริยธรรมของพลเมืองหมายถึงอะไร
4. สังคมจำเป็นต้องมีคุณธรรมและจริยธรรมหรือไม่ เพราะเหตุใด
5. นักเรียนควรมีคุณธรรมและจริยธรรมใดบ้าง
6. ปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นในปัจจุบันนี้เป็นเพราะพลเมืองขาดคุณธรรม
และจริยธรรมใดบ้าง
7. การแก้ไขให้พลเมืองมีคุณธรรมและจริยธรรมกระทำได้อย่างไร

พลเมืองดียุค 200 ปี

นายณณุ สาระศักดิ์ ทำงานเป็นนายช่างสำนักเร่งรัดพัฒนาชนบท กระทรวงมหาดไทย ประจำ กอ.รมน. ได้ขับรถไปทำธุระ ขณะผ่านธนาคารไทยพาณิชย์สาขาสุรวงศ์ ได้พบเงินจำนวนหนึ่งตกอยู่กลางถนนและมีคนกำลังจะเข้าไปเก็บ เขาจึงหยุดรถลงมาเก็บเสียก่อน แล้วนำเงินซึ่งมีทั้งหมดจำนวนห้าหมื่นกว่าบาทมามอบให้สารวัตรสืบสวนสถานีตำรวจนครบาลบางรัก เพื่อให้ประกาศหาเจ้าของต่อไป

(สรุปจากข่าว หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับประจำวันที 21พ.ค.25 หน้า 1)

บัตรกำหนดงาน

ให้นักเรียนอ่านหนังสือต่อไปนี้

1. หนังสือวิชาสังคมศึกษา"เพื่อนบ้านของเรา"หน้า 266 - 268
2. หนังสือการศึกษาเพื่อคุณธรรม
3. หนังสือคติธรรม

แล้วช่วยกันตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นในปัญหาต่อไปนี้

1. นักเรียนได้แนวความคิดอะไรบ้างจากเรื่องนี้
2. นายณณุ สาระศักดิ์ มีความคิดอย่างไรกับเงินที่เก็บได้
3. **ความซื่อสัตย์**คืออะไร
4. เราควรมีความซื่อสัตย์ต่ออะไรบ้าง
5. นักเรียนจงยกตัวอย่างของความซื่อสัตย์ที่เคยกระทำหรือพบเห็นมาแล้ว
6. จงบอกประโยชน์ของการมีความซื่อสัตย์และโทษของการขาดความซื่อสัตย์

เกียรติประวัติของกริตติศักดิ์

"ยังจำเหตุการณ์ตอนนั้นได้ไหม เล่าให้อ่าฟังหน่อยซิ ออชากทราบ เรื่องราว" อัฒนาขอร้องกริตติศักดิ์จึงเล่าให้ฟังว่า "ผมช่วยอัสวราให้รอดพ้นจากการจมน้ำตายเป็นคนแรกครับ เขาอายุเท่ากับผม บ้านอยู่ใกล้กัน เขามาอาบน้ำ ผมนั่งที่ม้านั่งบนสะพานท่าน้ำ อัสวารานั่งอาบน้ำที่บันได ตอนนั้นน้ำเต็มเปี่ยมฝั่ง เรือรบวิ่งผ่านมา ลูกคลื่นได้มาปะทะตัว อัสวาราคกลงไปในช่องบันได ความจริงเขาวายน้ำเป็นครับ แต่ทำไมไม่โผล่ขึ้นมา ผมสะดุดใจจึงตัดสินใจดำลงไปทันที มุดใต้สะพานที่หลังบันได ตอนนั้นคลื่นตีเข้าหาฝั่ง ผมคว้าตัวอัสวราให้ออกมา แต่ดึงไม่ออก ผมเกือบจะหมดความสามารถ กลืนหายใจในน้ำต้องรีบโผล่มาหายใจ แล้วรีบดำลงไปอีก ครึ่งนี้ผมใช้กำลังกระชากสุดแรงเกิด ตัวเขาลูกออกมาได้แล้วพาเข้าหาฝั่ง ผมตะโกนเรียกผู้คนมาช่วยเพราะเขาหมดสติ ได้มีผู้คนมาช่วยปฐมพยาบาลจนฟื้นคืนสติ จึงพาไปส่งที่บ้าน" กริตติศักดิ์บรรยายตอนช่วยอัสวรา กลิ่นกมล "อาขอชมผลงานด้วยความจริงใจที่หลานกล้าตัดสินใจ และเป็นคนช่างสังเกตดี ไหวพริบดี ไหนลองเล่าที่ช่วยชีวิตเด็กอีกคนไว้ให้อ่าฟังด้วยซิ"

กริตติศักดิ์จึงเล่าว่า "ครับ เวลาที่ห่างกันไม่มากนักหรือครับคุณอา แลวใต้สะพานท่าน้ำนี้เวลาน้ำลงมีอุ้งก้ามกรรมเกาะอยู่ใต้เสามาก เด็กๆพากันมาจับอุ้งบริเวณนี้เสมอเป็นที่สนุกสนานกัน บ่รากฎว่ามีเด็กคนหนึ่งตกลงไปในน้ำ ผมจับตามอง สักครู่เห็นเด็กโผล่ขึ้นมาจากที่ตก ลึก 3 เมตร ผมเห็นมือโผล่ไขว่คว้าอากาศ ผมตัดสินใจพุ่งหลาวไปที่นั่นทันที พอคว้าได้ตัวเด็กก็ใช้แขนข้างซ้ายโอบท้องไว้ รวบมือเด็กตกน้ำไว้กับตัว ใช้มืออีกข้างพยูน้อยอย่างแรง ใช้เท้าสองข้างถีบน้ำ ตอนนั้นน้ำเชี่ยว ผมต้องผิ้วตัวแข่งกับกระแสน้ำแล้วยังต้องพยูนน้ำหนักตัวเด็กอีก เมื่อถึงฝั่งผมเพลียมากครับ เกือบหมดแรง แต่ยังมีสติร้องเรียกให้คนช่วย ก็มีคนมาช่วยหลายคน จนค่อยยังชั่ว จึงพาไปส่งบ้าน พ่อแม่ของเด็กที่ตกน้ำดีใจที่สุด เขามากอดผม กล่าวขอบใจไม่ขาดปาก บอกว่าลูกเขาวายน้ำไม่เป็น ถ้าผมช่วยไว้ไม่ทันคงตายแน่ๆ"

เหตุการณ์อันเป็นวีรกรรมดังกล่าวนี้อาพรหลายออกไปในละแวกบ้าน โรงเรียน และทางสื่อสารมวลชน ทั้งหนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์

เนื่องในวโรกาสครั้งนี้ เด็กชายกริตติศักดิ์ สาสนกุล จึงได้รับพระราช-
 -ทานเหรียญลูกเสือสรรเสริญชั้นสาม จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เหรียญลูกเสือ
 สรรเสริญ อลาอลา จากมูลนิธิใจเซ่ แอนโตเนียว ประเทศสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ และ
 ประกาศนียบัตรเกียรติคุณจากสคูตีวีรกรรมของลูกเสือจากไต้หวัน พระมหาคัมภีร์กูอ่าน
 จากหะยีสุไลมาน ฝ่ายวัฒนธรรมทางศาสนาอิสลาม แห่งมหาวิทยาลัยไต้หวัน

ทั้งหมดนี้เป็นเรื่องราวของ ลูกเสือสำรองกริตติศักดิ์ สาสนกุล ซึ่งได้
 ช่วยชีวิตเด็กชายเด็กทอง แซ่โค้ว อายุ 5 ปี รอดจากการจมน้ำตายในแม่น้ำเจ้าพระยา
 และเด็กชายอิสวรา กลิ่นกมล อายุ 8 ปี 10 เดือน ซึ่งจมน้ำบริเวณใกล้เคียงกัน
 ซึ่งปัจจุบันเด็กชายกริตติศักดิ์ สาสนกุล คือ นายกริตติศักดิ์ สาสนกุล เรียนจบสาขา
 เวชนิทัศน์ คณะแพทยศาสตร์และศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

(สรุปจากเรื่อง เกียรติประวัติของกริตติศักดิ์ ของ รสา วงศ์ยังอยู่
 ในหนังสือ รุ่งอรุณ วันเกิด 2526)

บัตรกำหนดงาน

ให้นักเรียนอ่านหนังสือต่อไปนี้

1. หนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา "เพื่อนบ้านของเรา" หน้า 264 - 273
2. หนังสือการศึกษาเพื่อคุณธรรม
3. หนังสือจิตธรรม

แล้วช่วยกันตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นในปัญหาต่อไปนี้

1. นายกริตติศักดิ์ สาสกุล มีคุณธรรมและจริยธรรมใบบ้าง
2. นักเรียนเกิดความคิดอะไรบ้างจากเรื่องนี้
3. ความเสียสละคืออะไร
4. การที่ได้ศึกษากริตติศักดิ์ ได้เหรียญและประกาศนียบัตรดังกล่าวจากสถาบันต่างๆ เป็นเพราะอะไร
5. นักเรียนคิดว่าปัจจุบัน สังคมของเราจะมีการเสียสละสิ่งใดมากที่สุดสังคมของเราจึงจะไม่เกิดปัญหาและวุ่นวาย
6. ประโยชน์ที่ได้รับจากการมีความเสียสละ ได้แก่ อะไรบ้าง
7. แบ่งประเภทของความอดทนได้กี่ประเภท
8. นักเรียนควรมีความอดทนต่อสิ่งใดบ้าง
9. จงบอกประโยชน์ของความอดทนและโทษของการขาดความอดทน

ภาคผนวก ค.

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา

แบบสอบถามวัดเจตคติต่อวิธีสอน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 วิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง สิทธิและหน้าที่ของพลเมืองในสังคมไทย

คำชี้แจงวิธีทำแบบทดสอบ

1. แบบทดสอบฉบับนี้มีทั้งหมด 60 ข้อ เวลา 50 นาที
2. คำถามทั้งหมดเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ แต่ละข้อมี 5 ตัวเลือก
 ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อละ 1 คำตอบ เมื่อเลือกได้แล้วให้นักเรียนกากบาท
 ทับข้อที่เลือกลงในกระดาษคำตอบที่แจกให้

ตัวอย่าง

0 เพราะเหตุใดคนในชนบทจึงอพยพเข้ามาอยู่ในเมืองหลวงมากขึ้น

- ก. ต้องการหางานทำ
- ข. ต้องการที่อยู่อาศัย
- ค. ต้องการความสุขทางใจ
- ง. ต้องการความสะดวกสบาย
- จ. ต้องการอยู่ใกล้ญาติพี่น้อง

นักเรียนเลือกข้อถูก ก. ให้กระทำดังนี้

~~X~~ ข. ก. ง. จ.

3. ถ้าข้อใดตอบเกิน 1 คำตอบ จะถือว่าข้อนั้นผิด

4. ถ้าต้องการเปลี่ยนคำตอบ ให้กากบาทข้อนั้นหนาๆ แล้วค่อยไปกากบาทข้อ

นั้นใหม่ เช่น จะเปลี่ยนข้อ ก. เป็นข้อ จ.

~~X~~ ข. ก. ง. X จ.

5. พบข้อใดยาก ควรข้ามข้อไปทำข้ออื่นๆ เมื่อมีเวลาเหลือจึงย้อนมา

ทำใหม่

6. การเคาะไม่ช่วยให้นักเรียนทำคะแนนได้ดีขึ้น ควรคิดให้รอบคอบ

7. ถ้าสงสัยให้ยกมือถาม ไม่ต้องกลัวครู

8. ต่อไปนี้ให้นักเรียนเริ่มทำกันจริงๆ

1. พลเมืองในท้องถิ่นควรจะมีความรู้ในเรื่องใดมากที่สุด

- ก. การดำเนินชีวิตในท้องถิ่น
- ข. บทบาทและหน้าที่ของตนเอง
- ค. ความสัมพันธ์กับสมาชิกในสังคม
- ง. ขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น
- จ. การบริหารท้องถิ่น

4. ถ้านักเรียนอยู่จังหวัดอยุธยา จะเลือกประกอบอาชีพใด

- ก. ทำนา
- ข. เลี้ยงปลา
- ค. ปลุกมันสำปะหลัง
- ง. เลี้ยงวัว
- จ. ปลุกอ้อย

2. การบริหารราชการข้อใดที่ถือว่าเป็นการปลูกฝังประชาธิปไตยขึ้นพื้นฐานให้แก่ประชาชนมากที่สุด

- ก. ส่วนภูมิภาค
- ข. ส่วนกลาง
- ค. ส่วนท้องถิ่น
- ง. ส่วนจังหวัด
- จ. ส่วนอำเภอ

ตั้งแต่ข้อ 5 - 7 เกี่ยวข้องกับตัวเลือกใดในข้อ ก - จ ข้างล่างนี้

- ก. บทบาทและหน้าที่ของพลเมืองเกี่ยวกับการปกครองระดับชาติ
- ข. บทบาทและหน้าที่ของพลเมืองเกี่ยวกับการปกครองระดับภูมิภาค
- ค. บทบาทและหน้าที่ของพลเมืองเกี่ยวกับการปกครองระดับท้องถิ่น
- ง. บทบาทและหน้าที่ของพลเมืองด้านเศรษฐกิจ
- จ. บทบาทและหน้าที่ของพลเมืองด้านสังคม

3. ตัวแทนที่ดีของท้องถิ่น ควรมีลักษณะใดมากที่สุด

- ก. มีความเสียสละ
- ข. มีความรู้ความสามารถ
- ค. มีความซื่อสัตย์สุจริต
- ง. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
- จ. มีความตั้งใจจริงที่จะทำงานเพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวม

5. ชาวบ้านตำบลประโคนชัยช่วยกันทำถนนเพื่อใช้เป็นเส้นทางคมนาคมติดต่อกับหมู่บ้านอื่นๆ โดยมีกำนันและผู้ใหญ่บ้านมาดูแลอำนวยความสะดวก

6. นายสมศักดิ์ เข้ารับการอบรมวิชาชีพแก่เครื่องขนดกับหน่วยส่งเสริมอาชีพเคลื่อนที่ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน

7. นายคำรงค์ศักดิ์ เกษตรกรย่านบางแคได้รับความสำเร็จจากการผสมพันธุ์ฝรั่งใหม่ คือพันธุ์ฝรั่งแอ่งแป้น

8. การพัฒนาชนบทภาคจนของรัฐบาล มีจุดมุ่งหมายในข้อใดมากที่สุด

- ให้มีสุขภาพอนามัยดีขึ้น
- ให้มีงานทำ
- ยกระดับความเป็นอยู่ของชีวิตให้ดีขึ้น
- ให้ราษฎรรู้จักช่วยตนเอง
- ลดช่องว่างระหว่างชีวิตในเมืองกับชนบท

9. "การปกครองของประชาชน โดยประชาชน เพื่อประชาชน" จากข้อความนี้ควรจะให้สิ่งใดแก่ชนเมืองมากที่สุด

- สิทธิ
- เสรีภาพ
- ความเสมอภาค
- การศึกษา
- สุขภาพ

10. ปัญหาในสังคมปัจจุบันหลายสาเหตุ สภาพของครอบครัวนับว่าสำคัญที่สุด นักเรียนคิดว่าปัญหาครอบครัวนั้นมาจากสาเหตุใด

- พ่อต้องทำงานคนเดียว รายได้จึงไม่พอใช้จ่ายในครอบครัว
- แม่ต้องทำงานนอกบ้านไม่มีเวลาอบรมและดูแลลูก
- พ่อแม่ต้องต่างทำงานไม่สนใจซึ่งกันและกัน
- บุคคลในครอบครัวไม่มีความรับผิดชอบต่อนานาชาติของตน
- พ่อแม่มีความรู้ไม่พอที่จะอบรมสั่งสอนลูก

11. การพัฒนาชุมชนที่รัฐบาลกำลังดำเนินการอยู่ในขณะนี้ นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่เพราะเหตุใด

- ก. เห็นด้วย เพราะจะทำให้คนในชนบทมีงานทำและมีรายได้พอเลี้ยงชีพ
- ข. เห็นด้วย เพราะจะทำให้เศรษฐกิจของประเทศดีขึ้น
- ค. เห็นด้วย เพราะจะทำให้คนในชนบทรู้จักการประกอบอาชีพ
- ง. ไม่เห็นด้วย เพราะจะเป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณของประเทศ
- จ. ไม่เห็นด้วย เพราะเจ้าหน้าที่ดำเนินการอาจมีการทุจริต

12. สิทธิ คืออะไร

- ก. อำนาจหรือประโยชน์ที่จะทำอะไรก็ได้
- ข. อำนาจหรือประโยชน์ที่ติดตัวมนุษย์มาตั้งแต่เกิด
- ค. อำนาจหรือประโยชน์ที่กฎหมายรับรองและคุ้มครอง
- ง. อำนาจหรือประโยชน์ที่บุคคลพึงได้รับในระบอบประชาธิปไตย
- จ. อำนาจหรือประโยชน์ที่บุคคลต้องกระทำในสังคม

13. ในทางกฎหมายถือว่าสภาพของบุคคลเริ่มเมื่อใด

- ก. เมื่อมีการเริ่มปฏิสนธิในครรภ์มารดา
- ข. เมื่อทารกอายุได้ 6 เดือน
- ค. เมื่อทารกนำไปแจ้งเกิดที่อำเภอ
- ง. เมื่อคลอดออกมาและอยู่รอดเป็นทารก
- จ. เมื่ออยู่ในครรภ์มารดาได้ 9 เดือน

14. สถานการณ์ที่นักเรียนข้างกลจำนวนหนึ่งประท้วงทางโรงเรียน และได้เข้าทำลายทรัพย์สินของโรงเรียน จนถูกตำรวจจับไปดำเนินคดีนั้นเข้าลักษณะความผิดใดมากที่สุด

- ก. ความผิดลหุโทษ
- ข. ความผิดฐานเป็นช่องโจร
- ค. ความผิดฐานบุกรุก
- ง. ความผิดฐานเป็นกบฏ
- จ. ความผิดฐานก่อการจลาจล

15. ข้อใดไม่เกี่ยวกับหน้าที่

- ก. การเสียภาษีอากร
- ข. การจ่ายเงินบำรุงการศึกษา
- ค. การเข้ารับการศึกษาภาคบังคับ
- ง. การทำพินัยกรรมยกมรดกให้ลูก
- จ. การช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ

16. นางสาวเสาวนีย์ลูกหนี้ของนางรัตนากุลศาล

บังคับให้ชำระหนี้ก่อนนางรัตนากุลจะนำ
 ราชอื่นๆ เกี่ยวกับตัวเลือกใด

- ก. สิทธิ
- ข. หน้าที่
- ค. ภาระจำยอม
- ง. บุริมสิทธิ
- จ. ภาระติดพันในอสังหาริมทรัพย์

17. การปฏิบัติตามหน้าที่ที่มีความสำคัญต่อตนเอง
 ในงานในมาก

- ก. ความรับผิดชอบ
- ข. ความเป็นระเบียบ
- ค. ความยุติธรรม
- ง. ความขยันหมั่นเพียร
- จ. ความมีคุณธรรม

18. "สิทธิเหนือพื้นดิน" แตกต่างจาก "การให้เช่า"
 อย่างไร

- ก. สิทธิเหนือพื้นดินต้องทำเป็นหนังสือและ
 จดทะเบียน แต่การเช่าที่ดินถ้าไม่
 เกิน 3 ปี ไม่ต้องจดทะเบียน
- ข. สิทธิเหนือพื้นดินเสียค่าเช่าหรือไม่เสีย
 ก็ได้ แต่การเช่าที่ดินต้องเสียค่าเช่า
 เป็นรายปี
- ค. สิทธิเหนือพื้นดินทำได้เฉพาะการเพาะ
 ปลูกเท่านั้น แต่การเช่าทำได้เฉพาะ
 ที่อยู่อาศัย
- ง. การเช่าที่ดินได้ไม่เกิน 3 ปี แต่สิทธิ
 เหนือพื้นดินจะทำได้กี่ปีก็ได้
- จ. การเช่าที่ดินไม่ต้องจดทะเบียน แต่
 สิทธิเหนือพื้นดินจะจดทะเบียนก็ได้ไม่
 จดก็ได้

19. การกระทำของบุคคลใดที่เป็นการละเมิดสิทธิของบุคคลอื่น ก. การตั้งของชายบนทางเท้าทำให้เกิดความสกปรกต่อบ้านเมือง ข. การตั้งโรงงานใกล้บ้านคนอื่น ทำให้เกิดความสั่นสะเทือนไปก่อความเสียหายแก่คนอื่น ค. การถมที่ดินของคนให้สูงกว่าคนอื่น ทำให้น้ำไหลจากที่ดินไปข้างในที่ของคนอื่น ง. การขับรถบรรทุกของหนักๆไปตามถนน ทำให้ตึกกร้าว จ. การสร้างฝายน้ำล้นในคลองให้ไหลเข้าที่นาของตนได้บ้าง	21. คำสอนของทุกศาสนามีเป้าหมายในเรื่องใด ก. การเสียสละ ข. การทำบุญ ค. การทำความดี ง. การไถ่บาป จ. การเห็นสวรรค์
20. การที่บุคคลในสังคมเลือกประพฤติปฏิบัติในสิ่งใดก็ตาม เกิดจากอะไร ก. สัญชาตญาณ ข. สภาพแวดล้อม ค. ค่านิยม ง. วัฒนธรรม จ. คำสอนของศาสนา	22. ลักษณะใดที่แสดงถึงความไม่เห็นแก่ตัว ก. คนมีมานะพยายาม ข. คนมีความอดทน ค. คนกล้าหาญ ง. คนโอบอ้อมอารี จ. ความกตัญญูต่อบุคคล 23. สิ่งใดที่แสดงความเป็นเอกราชของชาติ ก. มีกองทัพ ข. มีกษัตริย์ ค. มีรัฐธรรมนูญ ง. มีธงประจำชาติ จ. มีรัฐบาล

24. การกระทำของพ่อค้าที่บรรจุสินค้าไม่ตรงตามน้ำหนักที่เขียนไว้ข้างภาชนะที่ใส่สินค้านั้น พ่อค้าขาดคุณธรรมและจริยธรรมในข้อใด

- ก. ความมีวินัย
- ข. ความรับผิดชอบต่อน้ำหนัก
- ค. ความซื่อสัตย์
- ง. ความเสียสละ
- จ. ความสันโดษ

25. นักเรียนคิดว่าปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นจากการรักษามลประโยชน์ของตัวเองจนนำไปสู่การฆ่ากัน แสดงว่าบุคคลเหล่านั้นขาดความเสียสละสิ่งใด

- ก. เสียสละทรัพย์สิน
- ข. เสียสละอารมณ์
- ค. เสียสละเวลา
- ง. เสียสละความสุข
- จ. เสียสละความทุกข์

26. นักเรียนคิดว่า การมีหน้าที่รับการศึกษาชั้น ต้องใช้ความอดทนต่อสิ่งใดมากที่สุด

- ก. อดทนต่อความลำบาก
- ข. อดทนต่อความตรากตรำ
- ค. อดทนต่อความเจ็บใจ
- ง. อดทนต่อความหิว
- จ. อดทนต่อความอดอยาก

27. ข้อใดที่ไม่จัดอยู่ในน้ำใจคนไทย

- ก. มีใจซื่อตรงต่อพระมหากษัตริย์
- ข. มีใจซื่อตรงต่อศาสนา
- ค. มีใจซื่อตรงต่อชาติ
- ง. มีใจซื่อตรงต่อผู้บังคับบัญชา
- จ. ไม่มีข้อใดถูกต้อง

28. มีคำกล่าวว่า "สิบคนไทยก็ไม่เท่าหนึ่งคนจีน สิบคนจีนก็ไม่เท่าหนึ่งคนญวน" คำกล่าวนี้สนับสนุนในเรื่องใด

- ก. ความเสียสละ
- ข. ความซื่อสัตย์
- ค. ความมีวินัย
- ง. ความสามัคคี
- จ. ความอดทน

29. ข้อใดไม่เข้าลักษณะที่เรียกว่า"วินัย"

- ก. วินัยธรรม
- ข. พระราชบัญญัติ
- ค. พระราชกฤษฎีกา
- ง. คำสั่ง
- จ. กติกา

ข้อ 30 - 34 เกี่ยวข้องกับตัวเลือกใน ก- จ ข้างล่างนี้

- ก. อุตสาหกรรม
- ข. ความซื่อสัตย์
- ค. ความเสียสละ
- ง. ความจงรักภักดีต่อชาติ
- จ. ความมีวินัย

30. การเข้ามอบตัวของกลุ่มผู้พัฒนาชาติไทย

31. ข้าราชการซี 5 สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทพบถุงเงินตกอยู่หน้าใบมอบให้ตำรวจประกาศหาเจ้าของ

32. ผู้ที่จะสมัครผู้แทนราษฎรในปี 2526 จะต้องสังกัดพรรคการเมือง

33. การปฏิบัติหน้าที่ของทหารที่อยู่ชายแดนด้าน
เขมร

34. การยื่นถวายความเคารพเมื่อใดอันเสียง
เพลงสรรเสริญพระบารมี

35. ความมีวินัยเกี่ยวข้องกับอาชีพใดมากที่สุด
ก. ครู

- ข. ทหาร
- ค. ข้าราชการ
- ง. ตำรวจ
- จ. นักธุรกิจ

36. การกระทำใดของบุคคลต่อไปนี้ เป็นแบบอย่าง
ของการมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่

- ก. พ.ต.ท.สุรต กูระ เบิดที่สถานกงสุลอิรัก
- ข. นายทองใบซุพบใบราณวัตถุแล้วนำกลับ
ไปบูชาที่บ้าน
- ค. เจ้าหน้าที่ตำรวจจับผู้ขี้บรดฝฝกฏจราจร
มาปรับ 500 บาท แต่ไม่ออกใบเสร็จ
- ง. นักเรียนชุมนุมหน้าโรงเรียนและยื่นข้อ
เสนอไว้ผมยว
- จ. นักศึกษาประท้วงการขึ้นค่าโดยสารรถเมล์

37. นักเรียนหญิงกลุ่มหนึ่งหนีโรงเรียนแล้วนั่งแท็กซี่ไปเที่ยวที่ศูนย์การค้าราชดำริ ถ้าบังเอิญเกิดเหตุสุฉวิสัย นักเรียนคิดว่าเหตุสุฉวิสัยข้อใดที่นำความเสื่อมเสียมาสู่ส่วนรวมและครอบครัวมากที่สุด
- ไปทะเลาะกับนักเรียนโรงเรียนอื่น จนถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับได้
 - ถูกล่ามหัวว่าขโมยของในร้านในศูนย์การค้า แล้วตำรวจจับส่งโรงเรียน ทำให้โรงเรียนเสียชื่อเสียงมาก
 - สารวัตรนักเรียนเข้าไปจับเด็กหนีโรงเรียน แล้วแจ้งไปโรงเรียนและพ่อแม่
 - ตกรถสองแถวมาบาดเจ็บสาหัส พ่อแม่เสียใจมาก
 - หนังสือพิมพ์พาดหัวข่าวว่า นักเรียนหญิงของโรงเรียนมีชื่อแห่งหนึ่งหนีโรงเรียน แล้วถูกวัยรุ่นลวนลามในร้านอาหาร

38. การกระทำของนักเรียนในข้อ 37 ผิดธรรมข้อใด

- ขาดระเบียบวินัย และความรับผิดชอบ
- ขาดความรับผิดชอบ และความเสียสละ
- ขาดความอดทน และความซื่อสัตย์
- ขาดระเบียบวินัย และความซื่อสัตย์
- ขาดความเสียสละ และระเบียบวินัย

39. การกล่าวว่า ไทยยังไม่พร้อมที่จะเป็นประชาธิปไตย จังยังไม่ควรให้เสรีภาพเป็นการกล่าวที่เหมาะสมหรือไม่เพราะเหตุใด

- เหมาะสม เพราะการเลือกตั้งต้องทำอย่างเสรี
- เหมาะสม เพราะคนไทยมีการศึกษาต่ำจริง
- ไม่เหมาะสม เพราะคนไทยมีเสรีภาพมานานแล้ว
- ไม่เหมาะสม เพราะประชาธิปไตยก็มีเสรีภาพในขอบเขต
- ไม่เหมาะสม เพราะประชาธิปไตยต้องอาศัยการปฏิบัติจริง

40. การรักษาวินัยธรรมดั่งเดิมไว้ จำเป็นหรือไม่ เพราะเหตุใด
- ก. จำเป็น เพราะเป็นสิ่งที่มีความหมายแล้ว
 - ข. จำเป็น เพราะเป็นการแสดงถึงเอกลักษณ์ของชาติ
 - ค. จำเป็น เพราะเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ
 - ง. ไม่จำเป็น เพราะเป็นสิ่งที่ล้าสมัย
 - จ. ไม่จำเป็น เพราะเป็นการไม่พัฒนาให้ดีขึ้น

42. การที่ประชาชนมีความรู้เรื่องประชาธิปไตย นั้นประชาชนต้องมีความเข้าใจแบบประชาธิปไตย อยากทราบว่าเข้าใจแบบประชาธิปไตย คือข้อใด
- ก. ไม่ทำร้ายกัน แบ่งปันกัน ร่วมมือกัน
 - ข. ให้เกียรติกัน ร่วมมือกัน
 - ค. ไม่ใช้อารมณ์ ประสานงาน แก้ปัญหา
 - ง. ใจกว้าง ไม่เบียดเบียน เสียสละ
 - จ. ใช้ปัญญา เสียสละ ใจกว้าง

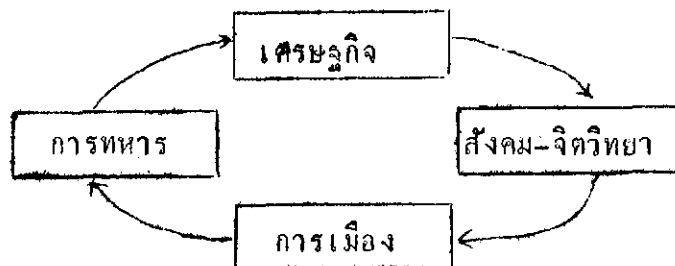
41. ความมั่นคงของชาติ หมายถึงอะไร
- ก. ความปลอดภัยของดินแดน
 - ข. ความปลอดภัยของประชาชน
 - ค. ความปลอดภัยในการดำรงชีวิต
 - ง. ความสมบูรณ์สุขของประชาชน และ ความเจริญรุ่งเรืองของประเทศชาติ
 - จ. ทุกข้อที่กล่าวมา

43. ข้อใดที่ไม่ใช่วิธีการที่ลัทธิคอมมิวนิสต์ใช้คุกคามประเทศไทย
- ก. ล่อลวง
 - ข. ก่อการร้าย
 - ค. รุกรานตามชายแดน
 - ง. โฆษณาชวนเชื่อ
 - จ. จับคนไปเรียกค่าไถ่

44. ความปลอดภัยของชาตินั้น นอกจากความปลอดภัยของดินแดนและความปลอดภัยของประชาชนแล้วนักเรียนคิดว่าน่าจะมีอะไรอีกประการหนึ่ง
- ก. ความปลอดภัยในการดำรงชีพ
 - ข. ความปลอดภัยในทรัพย์สิน
 - ค. ความปลอดภัยในชีวิต
 - ง. ความปลอดภัยในครอบครัว
 - จ. ความปลอดภัยในการทำงาน

45. จากแผนภูมิข้างล่างนี้ แสดงสิ่งใดของ

"ความมั่นคง"

- ก. วงจรชีวิต
- ข. ความสำคัญ
- ค. ความสัมพันธ์
- ง. กระแสแห่งความมั่นคง
- จ. ลำดับขั้นของการพัฒนา

46. ถ้าจะพัฒนาประเทศให้มีความเจริญมั่นคง

ควรจะดำเนินการด้านใดมากที่สุด

- ก. ส่งเสริมการลงทุนด้านอุตสาหกรรม
- ข. ส่งเสริมการศึกษาแก่ประชาชน
- ค. ส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
- ง. ส่งเสริมการประกอบอาชีพของประชาชน
- จ. ส่งเสริมความเจริญทางการคมนาคม

47. "ยอนท่าลายซาฟิ" เป็นการกระทำลักษณะใด

- ก. การหลีกเลี่ยงเสียภาษีเงินได้
- ข. ขาดสินค้าเอากำไรเกินควร
- ค. หลบหนีการเกณฑ์ทหาร
- ง. ให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่บ้านเมือง
- จ. ผลิตเฮโรอีนจำหน่ายแก่ประชาชน

48. ปัญหาใดที่สำคัญที่สุดต่อความมั่นคงของ

ประเทศไทย

- ก. การศึกษา
- ข. การอนามัยสาธารณสุข
- ค. การเพิ่มจำนวนของประชากร
- ง. การเศรษฐกิจและสังคม
- จ. การสร้างเสถียรภาพของรัฐบาล

49. สวัสดิภาพในคำนี้ใดที่เป็นปัญหาแก่ประชาชน

ของประเทศมากที่สุด

- ก. ที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย
- ข. การประกอบอาชีพ
- ค. การคุ้มครองแรงงาน
- ง. วัฒนธรรมและคุณธรรม
- จ. ศาสนิกศัณยธรรม

50. การกระทำของรัฐบาลในเรื่องใดที่ส่งผล
ต่อความมั่นคงของชาติ

- ก. การพัฒนาชนบทยากจน
- ข. การสร้างงานในชนบท
- ค. การปราบปรามยาเสพติด
- ง. การแก้ปัญหาระบาดของปลา
- จ. ก. ข. และ ค.

51. การขจัดปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศควรทำอย่างไร ก. ควรมีการปกครองระบอบเดียวกัน ข. ใช้หลักทางศาสนาไกล่เกลี่ย ค. ขอความช่วยเหลือจากมหาอำนาจ ง. ใช้หลักเหตุผลในการตัดสินปัญหา จ. ร่วมมือกันทางเศรษฐกิจและการเมือง	54. การกระทำของบุคคลในข้อใดที่จัดว่าเป็นการกระทำเพื่อให้เกิดความมั่นคงของชาติมากที่สุด ก. พลทหารทองแดงจับคนร้ายวิ่งราวกระเป๋ ข. นายยอดปฏิบัติหน้าที่ถูกเสือจราจรอย่างตั้งใจ
52. การกระทำใดที่แสดงถึง "การก่อการร้าย" ก. ลักลอบค้าขายสินค้ากับเขมรแดง ข. ลักลอบค้าขายสินค้าหนีภาษี ค. ลักลอบวางระเบิดสถานที่ราชการ ง. ลักลอบผลิตเฮโรอีนออกจำหน่าย จ. ลักลอบขนแร่ดีบุกออกนอกประเทศ	ค. นายแสงพาสมิตรพรรคพวกเข้ามามอบตัวต่อผู้ว่าราชการจังหวัด ง. เสี่ยงยง บริจาคเงินให้มูลนิธิสหายใจไทยจำนวน 1 แสนบาท จ. นายเทวฤทธิ์นำคณะนักเรียนไปปลูกข้าวอาหารที่ชายแดน
53. ถ้าสถานการณ์ภายในประเทศประสบปัญหาความมั่นคงทางการเมือง ควรดำเนินการในด้านใด ก. ส่งเสริมการศึกษาให้แก่ประชาชนให้มากที่สุด ข. ส่งเสริมการตั้งพรรคการเมืองแห่งชาติ ค. ส่งเสริมการประกอบอาชีพของประชาชน ง. ส่งเสริมการต่อต้านอาชญาวิเสก จ. ส่งเสริมความสัมพันธ์กับต่างประเทศ	55. ที่กล่าวว่า "หากคนไทยในชาติไม่กระทำกิจกรรมต่างๆ ด้วยความเข้มแข็งจริงจัง และมุ่งมั่นแล้วจะกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของชาตินั้น" เป็นเพราะเหตุใด ก. ประชาชนเป็นผลผลิตของชาติ ข. ประชาชนเป็นองค์ประกอบของชาติ ค. ประชาชนเป็นกำลังสำคัญของชาติ ง. ประชาชนเป็นผู้กำหนดชะตาชีวิตของชาติ จ. ประชาชนเป็นเจ้าของกิจกรรมต่างๆ ในชาติ

56. ทุกข้อเป็นปัญหาความมั่นคงของชาติไทย
ยกเว้นข้อใด

- ก. การก่อการร้าย
- ข. การแบ่งแยกดินแดน
- ค. สถานการณ์ด้านชายแดนเขมร
- ง. การแบ่งแยกชนชั้น
- จ. ความยากจนของชนส่วนใหญ่

57. การเข้ามาอพยพตัวกับทางราชการของกลุ่มคนต่างชาติไทยในเขตต่าง ๆ นั้น เพราะเหตุใด

- ก. ได้รับการต้อนรับจากเจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างอบอุ่น
- ข. การให้อภัยผู้หลงผิดเหล่านี้
- ค. ได้รับการช่วยเหลือจากรัฐในด้าน
การเงิน เครื่องมือการประกอบ
อาชีพ
- ง. เป็นคนไทยด้วยกัน
- จ. ทุกข้อที่กล่าวมา

58. การที่ประชาชนในประเทศขาดการศึกษา
จะเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศหรือไม่
เพราะเหตุใด

- ก. เป็น เพราะประชาชนคือผู้เสียภาษีให้
แก่รัฐบาล
- ข. เป็น เพราะประชาชนเป็นกำลังสำคัญ
ในการผลิตของประเทศ
- ค. เป็น เพราะคนที่มีความสามารถย่อม
ช่วยตัวเองและผู้อื่นไม่ได้
- ง. ไม่เป็น เพราะหน้าที่พัฒนาประเทศเป็น
ของรัฐบาล
- จ. ไม่เป็น เพราะประชาชนมีหน้าที่ปฏิบัติ
ตามคำสั่งของรัฐเท่านั้น

59. ทักล่าวว่า "การสร้างควมมั่นคงทางการเมืองภายนอกประเทศ นโยบายในค้ำ :
ต่างประเทศ เราจะต้องวางตัวเป็นกลาง
คือไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดโดยเฉพาะ" นั้น
เหมาะสมสถานการณ์ของโลกปัจจุบันหรือไม่ เพราะอะไร
- เหมาะสม เพราะทำให้มีศัตรูจากภายนอก
 - เหมาะสม เพราะสามารถเป็นมิตรได้กับทุกประเทศ
 - เหมาะสม เพราะการเมืองไม่มีมิตรแท้และศัตรู
 - เหมาะสม เพราะดำเนินนโยบายต่างประเทศได้
 - เหมาะสม เพราะไม่ยุ่งกับกิจการภายในประเทศ

60. ลักษณะสังคมใดที่ลัทธิคอมมิวนิสต์ขยายตัวเร็วที่สุด
- การศึกษาต่ำ มีฐานะยากจน และถูกเอาเปรียบ
 - นักศึกษาที่มีความคิดก้าวหน้า
 - กรรมกรมีค่าครองชีพสูง
 - ประชาชนมีปัญหาสังคมมาก
 - ประชาชนมีเสรีภาพทางความคิด

แบบสอบถามวัดเจตคติต่อวิธีสอน

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้ต้องการถามเกี่ยวกับความคิดเห็นหรือความรู้สึกของนักเรียน โดยที่จะมีพฤติกรรมให้นักเรียนอ่านคู่ก่อน เพื่ออ่านแล้วให้พิจารณาว่าพฤติกรรมต่าง ๆ นั้นตรงกับความคิดเห็นหรือความรู้สึกของนักเรียนอย่างไร คำตอบของนักเรียนจะไม่มีถูกหรือผิด เพราะความรู้สึกหรือความคิดเห็นของแต่ละคนย่อมไม่เหมือนกัน สิ่งสำคัญที่สุดก็คือขอให้นักเรียนตอบให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียนให้มากที่สุด

2. แบบทดสอบฉบับนี้ไม่ต้องการทราบว่า ใครคือผู้ตอบ คำตอบของนักเรียนจึงไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อตัวนักเรียน ฉะนั้นขอให้นักเรียนตอบอย่างสบายใจ ผลการประเมินในครั้งนี้จะนำไปใช้เพื่อการวิจัยทางวิชาการ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับวิชาสังคมศึกษา

3. วิธีตอบแบบสอบถามกระทำดังนี้ นักเรียนต้องอ่านข้อความในช่องพฤติกรรมอย่างละเอียด แล้วกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนซึ่งมี 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

พฤติกรรม	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
ก. <u>เกี่ยวกับตัวครู</u>					
1. วิธีสอนช่วยให้นักเรียนมีความรู้และ เกิดความคิดแก่ปัญหา		✓			
2. วิธีสอนช่วยให้เข้าใจและกระตือรือร้น ใฝ่เรียน				✓	

พฤติกรรม	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นจ้อย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
เมื่อนักเรียนเรียนวิชาสังคมศึกษาไปแล้ว มีความรู้สึกต่อวิธีสอนในด้านต่างๆอย่าง ไรบ้าง.....					
ก. <u>เกี่ยวกับตัวครู</u>					
1. ได้จัดบริการเกี่ยวกับเอกสาร หนังสือ เพื่อการค้นคว้า _____					
2. ไม่ได้แสดงบทบาทในการสอนมากนัก ส่วนใหญ่ นักเรียนจะแสวงหาความรู้ ด้วยตัวเอง _____					
3. เป็นผู้ที่มีส่วนช่วยให้บทเรียนน่า สนใจและง่ายขึ้น _____					
4. เป็นผู้ที่ยอมรับฟังความคิดเห็นของ นักเรียนด้วยความมีเหตุมีผล _____					
5. ได้ให้ความสำคัญแก่นักเรียนในการ เรียนการสอน _____					
6. ไม่ให้อิสระแก่นักเรียนในการที่จะ มีส่วนร่วมในบทเรียน _____					
7. เป็นผู้ให้รายละเอียดทุกอย่างในการ เรียนการสอน โดยที่นักเรียนไม่ ต้องแสดงหรือกระทำอะไรเลย _____					
ข. <u>เกี่ยวกับตัวนักเรียน</u>					
8. ช่วยให้เกิดความเข้าใจในบทเรียน และมีความกระตือรือร้นอยากเรียน _____					

พฤติกรรม	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
9. ส่งเสริมให้นักเรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง _____					
10. มีอิสระในการแสดงความคิดเห็นและแก้ไขปัญหาต่างๆ ด้วยเหตุผล _____					
11. เกิดความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม _____					
12. ไม่เกิดความก้าวหน้าในการเรียน _____					
13. เข้าใจหน้าที่และบทบาทของตนเองและส่วนรวม _____					
14. มั่นใจที่จะแสดงออกด้วยความกล้าพูด กล้าทำ และกล้าตัดสินใจด้วยเหตุผลที่ถูกต้อง _____					
15. ได้เห็นความสำคัญของการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันและการอยู่ร่วมกันในสังคม _____					
16. เกิดมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกันภายในห้องเรียน _____					
17. สามารถนำแนวความคิดจากกระบวนการเรียนการสอนไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต _____					

พฤติกรรม	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
ก. เกี่ยวกับเนื้อหา 18. ความรู้ที่ได้รับจากแบบเรียนพอเพียง แล้ว _____ 19. ความรู้จากแบบเรียนไม่พอ ควรหา มาเพิ่มเติมเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริง มากที่สุด _____ 20. เสียเวลาในการค้นคว้า ทำให้ได้ รับความรู้จากบทเรียนน้อยไป _____					

การทดลองการล่อนแบบซินดิเคท (Syndicate) วิชาสังคมศึกษา
หน่วยสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองในสังคมไทย ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

บทคัดย่อ

ของ

สุวรรณ สุวรรณเวช

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

เมษายน 2526

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
เจตคติต่อวิธีเล่นและความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 วิชาสังคมศึกษา
โดยวิธีเล่นแบบซินติเคทกับการเล่นตามคู่มือการเล่นสังคมศึกษา

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอ
พระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2525 จำนวน 60 คน
แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 30 คน และกลุ่มควบคุม 30 คน นักเรียนกลุ่มทดลองเรียนโดยวิธี
เล่นแบบซินติเคท นักเรียนกลุ่มควบคุมเรียนโดยการสอนตามคู่มือการเล่นสังคมศึกษา ใช้เวลา
ในการทดลอง 20 คาบ คาบละ 50 นาที เท่ากันใช้เนื้อหาเดียวกัน ดำเนินการทดลองโดยใช้
แบบแผนการวิจัยแบบ Randomized control - group posttest only design
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา
(ความเชื่อมั่น .9864) และแบบสอบถามวัดเจตคติต่อวิธีเล่น (ความเชื่อมั่น .7575)
วิเคราะห์ข้อมูล ใช้ t-test แบบ test of Independent

การวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01
2. เจตคติต่อวิธีเล่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ความคงทนในการจำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

AN EXPERIMENTAL STUDY OF SYNDICATE METHOD
IN TEACHING SOCIAL STUDIES ON THE UNIT OF
RIGHT AND DUTY OF PEOPLE IN
THAI SOCIETY TO MATTAYOM SUKSA II STUDENTS

AN ABSTRACT

BY

SUWAN SUWANVECH

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

April 1983

The purpose of this study was to compare the academic achievement, attitudes towards methods of teaching and retention of memory of Mattayom Suksa Two students who were taught social studies by syndicate method and by the use of teacher's manual.

The subjects were 60 Mattayom Suksa Two students in Wattongtham School, Phrapradeang District, Samuthprakarn, during the second semester of the 1982 academic year. Thirty students were randomly selected into the experimental and the control groups. In the experimental group was used the syndicate method but the teacher's manual of social studies was used in the control group. Each group took 20 periods (1 period = 50 minutes) for studying the same content. The researcher design of this experiment was the Randomized control-group posttest only design. At the end of the experiment, the achievement test in social studies (reliability = .9864) and the inventory checklist on attitudes towards methods of teaching (reliability = .7575) constructed by the researcher were given to both groups. The t-test was used for the data analysis.

The findings revealed that the social studies achievement of the experimental and the control groups were significantly different at the .01 level. The attitudes towards method of teaching of the experimental and the control groups were significantly different at the .01 level. The retention of memory of the experimental and the control groups were significantly different at the .01 level.